

PIENO TYRIMAI
UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ

METINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS **VADOVYBĖS ATASKAITA**

2024

TURINYS

VALDYBOS PIRMININKO KREIPIMASIS ● 4

DIREKTORĖS KREIPIMASIS ● 5

1. SVARBIAUSI ĮVYKIAI PER ATASKAITINĮ LAIKOTARPĮ ● 7

2. BENDROJI INFORMACIJA ● 8

2.1. Ataskaitinis laikotarpis,
už kurį parengta vadovybės ataskaita ● 8

2.2. Bendrovė ir jos kontaktiniai duomenys ● 8

2.3. Bendrovės valdymas ir darbuotojai ● 9

2.4. Bendrovės vadovų ir darbuotojų atlygio politika ● 17

2.5. Dividendų politika ● 20

3. VEIKLOS VYKDYMO IR PLĖTROS APŽVALGA, RIZIKŲ VALDYMAS ● 21

3.1. Pagrindiniai istoriniai veiklos faktai ● 21

3.2. Veiklos apibūdinimas ● 21

3.3. Plėtros apžvalga ● 25

3.4. Paslaugų užsakovai ir rinkos apžvalga ● 26

3.5. Pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais Bendrovė susiduria, apibūdinimas, atskleidžiant rizikos valdymo politiką ir pagrindinių rizikos veiksnių valdymo priemones ● 33

4. 2024 M. FINANSINIAI IR VEIKLOS REZULTATAI,
JŲ ATITIKTIS BENDROVĖS VEIKLOS TIKSLAMS ● 37

4.1. Finansinė būklė ● 37

4.2. Investicijos per ataskaitinį laikotarpį, planuojami investicijų projektai ● 38

4.3. Pagrindiniai finansiniai rodikliai ● 40

4.4. Pagrindiniai pardavimų rodikliai ● 43

4.5. Atliktų tyrimų ir kitų paslaugų apimtys ● 44

4.6. Pardavimo pajamų struktūra ir kitimas ● 47

4.7. Sąnaudų kitimas ir struktūra ● 49

5. STRATEGIJA IR JOS ĮGYVENDINIMAS ● 52

6. INFORMACIJA TVARUMO KLAUSIMAMS ● 58

7. INFORMACIJA APIE SKAIDRUMO GAIRIŲ
NUOSTATŲ LAIKYMĄSI ● 73

7.1. Informacijos atskleidimas ● 73

7.2. Vadovybės ataskaitos turinys ● 73

7.3. Apskaitos tvarkymas ir finansinių ataskaitų rinkiniai ● 73

7.4. Vadovybės ataskaitų ir finansinių ataskaitų rinkinių pateikimas ● 73

7.5. Informacija apie metinių finansinių ataskaitų auditą ● 74

8. SVARBIAUSI ĮVYKIAI PO FINANSINIŲ METŲ PABAIGOS
IKI ATASKAITOS SUDARYMO ● 75

2024 M. FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS ● 77

- Kalibravimo paslaugos
- Pieno tyrimai
- Gyvūnų produktyvumo tyrimai
- Pašarų tyrimai
- Mastitų tyrimai

☎ Tel. 8 (37) 36 11 81

🌐 www.pieno-tyrimai.lt

VALDYBOS PIRMININKO KREIPIMASIS

Gerbiamieji,

visų pirma norėčiau pradėti nuo nuoširdžios padėkos ankstesnei UAB „Pieno tyrimų“ valdybai už jos įžvalgumą, nuoseklų darbą ir pastangas, kurios sudarė tvirtą pagrindą ateities veiksams. 2024 m. lapkričio mėnesį darbą pradėjusi naujoji Bendrovės valdyba perėmė ankstesnės Bendrovės valdybos ir vadovų komandos parengtą strategiją, ją nuodugniai įvertino ir patvirtino kaip tinkamą tolesnei plėtrai.

Matyti, kad Bendrovė kryptingai dirbo, siekdama užtikrinti aukščiausią paslaugų kokybę bei pateisinti klientų ir akcininko lūkesčius. Praėjusiais metais buvo įgyvendinti keli svarbūs projektai, kurie pagerino veiklos efektyvumą ir padidino klientų pasitenkinimą. Tačiau pagrindinis iššūkis išlieka – mažėjantis pie-

no gamintojų skaičius. Šiam iššūkiui išspręsti reikia naujų sprendimų, kad būtų užtikrintas Bendrovės veiklos tvarumas ir tolesnė plėtra.

Mūsų visų tikslas ateičiai – užtikrinti, kad bendrovė „Pieno tyrimai“ toliau augtų, stiprintų savo pozicijas rinkoje ir kurtų vertę tiek akcininkui, tiek darbuotojams bei visuomenei. Sieksime tvaraus augimo, inovacijų ir efektyvumo, kartu išlaikydami aukščiausius veiklos standartus.

Dėkoju visiems bendrovės darbuotojams už jų profesionalumą ir atsidavimą. Tik susitelkę bendram tikslui pasieksime ilgalaikių rezultatų!

Valdybos pirmininkas
Anatolijus Jadovas

DIREKTORĖS KREIPIMASIS

Gerbiamieji,

nors 2024 metais lydėjo nauji iššūkiai bei svarbūs pokyčiai, susitelkėme į tikslų įgyvendinimą ir toliau siekėme kurti vertę akcininkui, darbuotojams ir klientams, ieškojome augimo galimybių. 2024 metais Bendrovė tęsė plėtrą ir stiprino savo pozicijas tiek vietinėje, tiek tarptautinėje rinkose.

Diegdami naujas paslaugas, siekiame jų kokybės bei atitikties įvertinimo. 2024 03 06 Nacionalinis akreditacijos biuras patvirtino mūsų Laboratorijos, kaip C tipo kontrolės įstaigos, akreditavimą LST EN ISO/IEC 17020:2012 standarto atitikčiai ir išplėtė matavimo priemonių tikrinimo paslaugų spektrą. 2024 metais išplėtėme tyrimų veiklos akreditavimo sritį nauju laktozės kiekio tyrimu efektyviosios

skysčių chromatografijos (HPLC) metodu bei kalibravimo sritį laboratorinių stūmoklinių tūrio matavimo priemonių kalibravimu.

Didelį dėmesį skyrėme 2025–2027 metų strateginio plano rengimui. Surengėme strateginę sesiją su valdyba, į strategijos kūrimą įtraukėme visus pagrindinių veiklų vadovus, numatėme darbų kryptis ateinantiems metams pagal pagrindines strategines kryptis – efektyvi ir pelninga veikla bei tvarios ir partneriškos veiklos vystymas.

Neatsiejama bendrovės strategijos dalis yra tvarūs valdymo principai, realizuojami per bendrovės veiklos etikos ir skaidrumo, aplinkosaugos, santykių su darbuotojais, visuomene, užsakovais sritis. Bendrovė, at-

sižvelgdama į tai, kad jos vykdoma veikla gali daryti poveikį aplinkai, priima sprendimus, kad neigiamo poveikio aplinkai būtų išvengta arba jis būtų minimaliai neigiamas. Bendrovė yra įdiegusi aplinkosaugos vadybos sistemą, atitinkančią standarto ISO reikalavimus. 2024 metais spalio 15 d. vykusio vadybos sistemos priežiūros audito metu patvirtinta, kad Bendrovės aplinkosaugos vadybos sistema atitinka standarto ISO 14001 reikalavimus.

Bendradarbiaujame su tarptautinėmis organizacijomis, kad užtikrinti aukščiausius pieno kokybės vertinimo standartus ir skatinti pieno sektoriaus inovacijas. Dalyvaujame Tarptautinės pienininkystės federacijos (IDF) ir Tarptautinės Standartizacijos Organizacijos (ISO) veikloje, rengiant tyrimo metodų bei mėginių

ėmimo standartus. Taip pat bendradarbiaujame su Tarptautiniu gyvulių apskaitos komitetu (ICAR), kuris siekia gyvulininkystės sektoriaus tvarumo ir efektyvumo didinimo visame pasaulyje.

Džiugina, kad valstybės valdomų įmonių gerosios valdysenos praktikos vertinime, kurį suteikia Valdymo Koordinavimo Centras, gavome aukščiausią A+ įvertinimą. Sieksime išlaikyti šį vertinimą, nors vertinimo metodika kelia vis griežtesnius reikalavimus.

Nepaisant, kad Lietuvos pieno ūkių skaičius mažėja vis sparčiau, negu planuota, bendrovė užsitikrino pajamas tvariai įmonės veiklai. Bendrovė įvykdė išsikeltus tikslus ir uždirbo 377 tūkst. Eur grynojo pelno, pasiekta 8,8 proc. nuosavo kapitalo grąža.

Nuo 2024 10 25 d. sudaryta nauja valdyba, kurios viena iš pirmų ir svarbiausių užduočių buvo bendrovės strateginio plano užbaigimas ir patvirtinimas. Noriu padėkoti anksčiau valdybos nariams už konstruktyvų darbą bei indėlį, rengiant 2025–2027 metų strateginį planą, naujai valdybai – už sklandų įsitraukimą į veiklą. Šį planą Valdymo Koordinavimo Centras įvertino 10 balų. Gautas aukščiausias įvertinimas dar labiau įpareigoja sėkmingai jį įgyvendinti.

Didžiuojuosi mūsų visų pasiekimais ir dėkoju visiems įmonės darbuotojams už sėkmingą darbą ir indėlį į rezultatus, akcininkui, klientams ir partneriams - už bendradarbiavimą ir pasitikėjimą mumis.

Direktorė
Laima Urbšienė

1. SVARBIAUSI ĮVYKIAI PER ATASKAITINĮ LAIKOTARPĮ

KLIENTAMS

- 2024-01 Kartu su komerciniu pieno sudėties tyrimu arba su GPT mėginiais klientai gali užsisakyti naują paslaugą Riebalų rūgščių tyrimas piene.
- 2024-02 „Pieno tyrimai“ Laboratorija pradėjo teikti **elektroninio perdavimo paslaugą**, užtikrinančią, kad pašaro tyrimo rezultatai būtų automatiškai ir operatyviai perduodami į „NorFor“ racionų skaičiavimo programą.
- 2024-02 Internetinėje platformoje startavo „**Pieno tyrimų transporto judėjimas**“, kuri leidžia klientams realiu laiku matyti pieno mėginių surinkimo maršrutus, jų taškus, tikslią surinkimo vietą ir laiką, važiuojančių mašinų kontaktus.
- 2024 m. Žemės ūkio ministerija priėmė palankius Bendrovės klientams sprendimus naujam finansiniam periodui, kuriais, siekiant tikslingiau ir efektyviau paskirstyti paramą, išmokos pieninių veislių karvių augintojams bus diferencijuojamos, taip pat **numatytas 10 Eur priemokos dydis už tas karves**, kurioms atliekami **gyvūnų produktyvumo tyrimai**.
- Siekiant informatyvesnio gyvūnų produktyvumo tyrimo duomenų panaudojimo, taikant vizualiąją jų analizę, bendrovėje pradėta kurti **inovatyvi analitinių ataskaitų programa „GPT karvutė“**, kuri padės tiriamųjų bandų savininkams sumaniai ir pelningai ūkininkauti.

BENDROVĖ

- 2024 m. spalio 14 d. **įvykiai susiję su akcininku** LR žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-733 sudaryta nauja UAB „Pieno tyrimai“ valdyba.
- 2024 spalio mėn. 3–4 d. organizuoti darbuotojų kvalifikacijos kėlimo kursai „Pieninių veislių gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymas pieno ūkyje“ pagal VMVT ir ŽŪA prie Žemės ūkio ministerijos patvirtintą programą. Visi GPT padalinio darbuotojai gavo naujus pažymėjimus, reikalingus **Gyvūnų produktyvumo paslaugos licencijai palaikyti**.
- 2024-10/12 UAB „Pieno tyrimai“ kolektyvas prisidėjo prie reikšmingos „Maisto bankas“ veiklos. Įsitikinome, kad **trumpalaikė savanorystė** yra puiki galimybė sustiprinti komandą, pažinti kolegas kitokioje, nei įprasta, aplinkoje.
- Bendrovės darbuotojai konsultavo ūkininkus, vykdė jų mokymus, organizavo susitikimus ir, bendradarbiaujant su pieninių veisėjų asociacijomis, pasiekė, kad visi Lietuvos pieninių veislių tiriamieji gyvūnai šiuo metu dalyvauja patvirtintose veisimo programose, o jų laikytojai gauna visokeriopą **pagalbą tvariai veislininkystei vykdyti**.

PASIEKIMAI

- UAB „Pieno tyrimai“ Valstybės valdomų įmonių gerosios valdysenos praktikos vertinime gavo aukščiausią A+ įvertinimą.
- 2024 m. gegužės 8 d. Bendrovė sulaukė **Taivano Žemės ūkio ministerijos delegacijos**, kuri domėjosi inovatyviomis laboratorijos technologijomis ir tyrimų procesais, vizito.
- **Tarptautinis pripažinimas** – Laboratorija sėkmingai sudalyvavo Čekijos metrologijos instituto organizuojamame stūmoklinių skysčių dozatorių tarptautiniame kalibravimo ILC bandyme.
- UAB „Pieno tyrimai“ Laboratorija 2024-03-06 gavo dar vieną naują akreditavimo pažymėjimą – Nacionalinis akreditacijos biuras patvirtino UAB „Pieno tyrimai“ Laboratorijos, kaip C tipo **kontrolės įstaigos, akreditavimą**. Naujasis akreditavimo pažymėjimas Nr. LA.114-06 galioja iki 2028-01-04.
- Darbuotojų įsitraukimo indeksas padidėjo iki 49 proc.

2. BENDROJI INFORMACIJA

2.1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengta vadovybės ataskaita

Vadovybės ataskaita parengta už laikotarpį nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2024 m. gruodžio 31 d. Visi duomenys pateikti 2024 m. gruodžio 31 d. būklei, jeigu nenurodyta kitaip. Šioje ataskaitoje UAB „Pieno tyrimai“ toliau gali būti vadinama Bendrove.

2.2. Bendrovė ir jos kontaktiniai duomenys

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo 4 str. 2 p. reikalavimais, UAB „Pieno tyrimai“ finansinės ataskaitos ir vadovybės ataskaita parengti taikant tokius pačius reikalavimus kaip ir mažoms įmonėms.

Bendrovė neatitinka Lietuvos finansinių ataskaitų audito ir kitų užtikrinimo paslaugų įstatymo 2 str. 39 d. nuostatų, todėl nėra laikoma viešojo intereso įmone. Bendrovė filialų ir atstovybių neturi.

Bendrovės pavadinimas	UAB „Pieno tyrimai“
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Akcininko teises ir pareigas įgyvendina	Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija
Juridinio asmens kodas	233816290
PVM mokėtojo kodas	LT338162917
Juridinių asmenų registro tvarkytojas	Valstybės įmonė Registrų centras
Buveinės adresas	Radvilų Dvaro g. 31, LT- 48331 Kaunas
Telefono numeris	+370 (37) 361181
Elektroninio pašto adresas	info@pieno-tyrimai.lt
Interneto svetainės adresas	www.pieno-tyrimai.lt
Įstatinis kapitalas	3 784 731 Eur
Akcijų vertė	1 Eur
Akcijų skaičius	3 784 731 vnt.

2.3. Bendrovės valdymas ir darbuotojai

Bendrovės valdymo organai yra: visuotinas akcininkų susirinkimas, kolegialus valdymo organas – valdyba, vienasmenis valdymo organas – vadovas (direktorius). Kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba – Bendrovėje nesudaromas. Bendrovės organai privalo veikti Bendrovės ir jos akcininkų naudai, laikytis įstatymų bei kitų teisės aktų, taip pat vadovautis Bendrovės įstatais.

AKCININKAS

Aukščiausiasis Bendrovės valdymo organas yra visuotinas akcininkų susirinkimas. Bendrovės akcininkų susirinkimo kompetencija, jo sušaukimo ir sprendimo priėmimo tvarka nesiskiria nuo nurodytųjų Akcinių bendrovių įstatyme.

Visuotinio akcininkų susirinkimo funkcijos:

- 1) keisti Bendrovės įstatus, išskyrus šiame įstatyme nustatytas išimtis;
- 2) keisti Bendrovės buveinę;
- 3) rinkti ir atšaukti valdybą ir jos narius;
- 4) rinkti ir atšaukti auditorių ar audito įmonę metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditui atlikti, nustatyti audito paslaugų apmokėjimo sąlygas;
- 5) nustatyti Bendrovės išleidžiamų akcijų klasę, skaičių, nominalią vertę ir minimalią emisijos kainą; priimti sprendimą konvertuoti Bendrovės vienos klasės akcijas į kitos, keisti Bendrovės išleistų tos pačios klasės akcijų skaičių ir akcijos nominalią vertę, nekeičiant įstatinio kapitalo dydžio, keisti Bendrovės akcijų sertifikatus į akcijas
- 6) tvirtinti metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir priimti sprendimą dėl

pelno (nuostolių) paskirstymo, dėl rezervų sudarymo, naudojimo, sumažinimo ir naikinimo;

7) priimti sprendimą dėl dividendų už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo ir tvirtinti tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį, sudarytą siekiant priimti sprendimą dėl dividendų už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo;

8) priimti sprendimą išleisti konvertuojamas obligacijas;

9) priimti sprendimą atšaukti visiems akcininkams pirmumo teisę įsigyti konkrečios emisijos bendrovės akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų;

10) priimti sprendimą padidinti, sumažinti įstatinį kapitalą;

11) priimti sprendimą dėl Akcijų suteikimo darbuotojams ir (ar) organų nariams taisyklių patvirtinimo;

12) priimti sprendimą dėl Bendrovės reorganizavimo, atskyrimo ar pertvarkymo, dėl bendrovės restruk-

tūrizavimo Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo nustatytais atvejais;

13) priimti sprendimą likviduoti bendrovę, atšaukti bendrovės likvidavimą, rinkti ir atšaukti bendrovės likvidatorių, išskyrus šiame įstatyme nustatytas išimtis;

14) priimti sprendimą dėl bendrovės metinių finansinių ataskaitų audito kitais, nei nurodyta Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito ir kitų užtikrinimo paslaugų įstatyme ar numatyta Bendrovės įstatuose, atvejais.

15) gali spręsti ir kitus Akcinių bendrovių įstatyme ar bendrovės įstatuose jo kompetencijai priskirtus klausimus, jeigu tai nepriskirta kitų bendrovės organų kompetencijai ir jeigu pagal esmę tai nėra valdymo organų funkcijos.

Visuotinis akcininkų susirinkimas neturi teisės pavesti kitiems Bendro-

vės organams spręsti jo kompetencijai priskirtų klausimų.

Bendrovės akcijų savininkė yra Lietuvos Respublika (LR), jai priklauso 100 proc. Bendrovės nematerialių akcijų. Kiekviena visiškai apmokėta akcija akcininkų susirinkime suteikia vieną balsą. Valstybės nuosavybės teise priklausančių akcijų valdytoja yra LR Žemės ūkio ministerija. Kadangi akcijų savininkas yra vienas asmuo, akcininko sprendimai įforminami LR žemės ūkio ministro įsakymais. Bendrovės įstatinis kapitalas – 3 784 731 eurai ir yra padalintas į 3 784 731 paprastąsias vardines akcijas. Vienos akcijos nominali vertė 1 Eur (vienas euras). Per 2022–2024 m. laikotarpį įstatinis kapitalas ir akcijų skaičius nesikeitė.

VALDYBA

Valdybą renka visuotinis akcininkų susirinkimas 4 metų kadencijai iš 5 (penkių) narių. Ne mažiau kaip 3 Bendrovės valdybos nariai turi atitikti Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkama kolegialią priežiūros ar valdymo organą atrankos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr.631 „Dėl kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkama kolegialią priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo patvirtinimo“ (toliau - Atrankos aprašas), nustatytus nepriklausomumo kriterijus.

Bendrovės valdybos darbo tvarką nustato valdybos priimtas jos darbo reglamentas. Valdybos kompetencija, sprendimų priėmimo tvarka, atsakomybė, taip pat jos narių teisės ir pareigos nesiskiria nuo nurodytųjų Akcinių bendrovių įstatyme, Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr.665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), Atrankos apraše ir kituose teisės aktuose, išskyrus, kad valdyba turi teisę priimti be Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimo Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nurodytus sprendimus.

Valdybos nariai

Valdybos pirmininkas Anatolijus Jadovas

Direktorė Laima Urbšienė

Andrius Burlega

Neringa Gujytė

Rolandas Stankevicius

Vilma Skrypnikovaite

Valdybos funkcijos:

1) svarsto ir tvirtina: vadovybės ataskaitą, bendrovės valdymo struktūrą ir darbuotojų pareigybes, pareigybes, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka;

2) renka ir atšaukia Bendrovės vadovą, nustato jo atlygį, kitas darbo sutarties sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas.

3) nustato informaciją, kuri laikoma Bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi ir konfidencialia informacija. Komercine (gamybine) paslaptimi ir konfidencialia informacija negali būti laikoma informacija, kuri pagal šį ir kitus įstatymus turi būti vieša.

4) priima sprendimus: tapti kitų juridinių asmenų steigėja, dalyve, steigti bendrovės filialus ir atstovybes, dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, įsigijimo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo ir hipotekos, laidavimo ar garantavimo;

5) analizuoja ir vertina bendrovės vadovo pateiktą medžiagą apie: bendrovės veiklos organizavimą, bendrovės finansinę būklę, ūkinės veiklos rezultatus, pajamų ir išlaidų

sąmatas, inventorizacijos ir kitus turto pasikeitimo apskaitos duomenis;

6) svarsto ir tvirtina Bendrovės veiklos strategiją, analizuoja ir vertina informaciją apie Bendrovės veiklos strategijos įgyvendinimą, šią informaciją teikia eiliniam visuotiniam akcininkų susirinkimui;

7) analizuoja ir vertina Bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinį, pelno (nuostolių) paskirstymo projektą, sprendimo dėl dividendų už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo projektą ir jam priimti parengtą tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį, kuriuos kartu su atsiliepimais ir pasiūlymais dėl jų teikia visuotiniam akcininkų susirinkimui;

8) prižiūri Bendrovės vadovo veiklą, pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus dėl bendrovės vadovo veiklos, svarsto, ar bendrovės vadovas tinka eiti pareigas, jeigu bendrovė dirba nuostolingai, teikia siūlymus bendrovės vadovui atšaukti jo sprendimus, kurie prieštarauja įstatymams ir kitiems teisės aktams, bendrovės įstatams, visuotinio akcininkų susirinkimo ar valdybos sprendimams;

9) sprendžia kitus bendrovės įstatuose, taip pat visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimuose valdybos

kompetencijai priskirtus Bendrovės ir Bendrovės vadovo veiklos priežiūros klausimus;

10) Valdybos nariai privalo saugoti Bendrovės komercines (gamybines) paslaptis, konfidencialią informaciją, kurias sužinojo būdami valdybos nariais.

Bendrovės valdyba 2024 metais rinkosi į 13 posėdžių. Visuose valdybos posėdžiuose dalyvavo visi turėję dalyvauti valdybos išskyrus vieną posėdį, kuriame nedalyvavo V. Sliesoraitis. Tarp svarstytų klausimų - nuolatinė bendrovės einamosios veiklos informacijos peržiūra, finansinių rodiklių, rizikos valdymo priemonių ir strategijos įgyvendinimo kontrolė. 2024 metais siekiant gerinti darbuotojų įsitraukimo rodiklį buvo patvirtinta bendrovės atlygio politika, patvirtinti darbuotojų pareigybių lygiai, taip pat labai didelis dėmesys skirtas naujo strateginio plano rengimui, kuris iš esmės pakeistas lyginant su ankstesnių metų strateginiu planu. Taip pat buvo svarstyti ir kiti valdybos veiklos plane numatyti klausimai. Valdyba turėjo du susitikimus su akcininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija – LR Žemės ūkio ministerija, kuri

yra 100 proc. bendrovės akcijų valdytoja. Valdyba visus suplanuotus darbus ir išsikeltus metinius uždavinius įgyvendino.

Akcininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija organizavo nepriklausomų valdybos narių atranką valdybos kadencijai besibaigiant, ko pasėkoje du nepriklausomi valdybos nariai buvo pakeisti naujais. Paskyrus naujos sudėties valdybą buvo organizuoti valdybos pirmininko rinkimai, valdybos pirmininku išrinktas Anatolijus Jadovas. Naujos sudėties valdyba 2025 metų darbo planą patvirtino sausio mėnesį. Valdyba 2025 metais planuoja susitikimus su padalinių vadovais, organizuoti strateginę sesiją, svarstyti projektų kūrimą ir įgyvendinimą, paslaugų diversifikacijos ir plėtros į užsienį klausimus.

Ataskaitų sudarymo datą veikia LR žemės ūkio ministro 2024 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. 3D-733 „Dėl UAB „Pieno tyrimai“ valdybos sudarymo“ patirtinta Bendrovės valdyba, kurią sudaro 5 nariai (įskaitant valdybos pirmininką). Valdybos narių kadencija 4 metai. Valdybos nariai neturi Bendrovės akcijų ir neatlieka Bendrovėje jokių pareigų, išskyrus valdybos nario pareigas.

1 lentelė
Valdybos išsikeltų tikslų vykdymas valdybos posėdžiuose pagal patvirtintą darbų planą

Valdybos funkcijos	Posėdžio data	Sprendimas	Dalyvių skaičius
Bendrovės veiklos strategijos analizė, vertinimas ir įgyvendinimo priežiūra	2024-01-10	2024–2026 m. strateginio plano tvirtinimas	5
	2024-04-08	2023 m. strategijos įgyvendinimo ataskaitos tvirtinimas	5
	2024-06-13	Tarpinių (4 mėn.) finansinių ir strategijos įgyvendinimo rezultatų aptarimas	4
		Pasiruošimo strateginei sesijai aptarimas	5
	2024-06-18	Strateginė sesija ir su tvarumu susijusių klausimų svarstymas	5
	2024-07-26	Tarpinių finansinių ir strategijos įgyvendinimo rezultatų aptarimas	5
	2024-08-30	Tarpinių finansinių ir strategijos įgyvendinimo rezultatų aptarimas	5
	2024-09-27	Tarpinių finansinių ir strategijos įgyvendinimo rezultatų aptarimas	5
		Strateginio veiklos plano projekto aptarimas	5
	2024-10-21	Strateginio veiklos plano projekto aptarimas	5
	2024-11-26	Tarpinių finansinių ir strategijos įgyvendinimo rezultatų aptarimas	5
		VKC pateikto strateginio veiklos plano projekto pristatymas	5
Finansinės būklės, metinių ataskaitų analizė ir vertinimas	2024-02-23	Tarpinių finansinių rezultatų ir rizikos valdymo priemonių aptarimas	5
		Sausio mėnesio finansinių rezultatų vertinimas pagal skyrius ir veiklas	5
	2024-03-28	Tarpinių finansinių rezultatų ir rizikos valdymo priemonių aptarimas	5
		Pelno paskirstymo projekto svarstymas	5
	2024-04-08	Bendrovės 2023 m. metinio finansinių ataskaitų rinkinio ir pelno (nuostolių) paskirstymo projekto įvertinimas ir metinio pranešimo tvirtinimas	5
	2024-08-30	Tarpinių finansinių ir strategijos įgyvendinimo rezultatų aptarimas	5
	2024-09-27	Tarpinių finansinių ir strategijos įgyvendinimo rezultatų aptarimas	5
	2024-11-26	Tarpinių finansinių ir strategijos įgyvendinimo rezultatų aptarimas	5
Turto ir investiciniai klausimai	-	Nekilo poreikis (svarstoma, kai turto vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo)	-

Valdybos funkcijos	Posėdžio data	Sprendimas	Dalyvių skaičius
Struktūros keitimas, veiklos organizavimo, Bendrovės vadovo veiklos analizavimas, vertinimas ir priežiūra ir jo atlygio nustatymas	2024-01-10	Atlygio politikos tvirtinimas	5
	2024-01-22	Koeficiento Bendrovės direktoriaus pareiginei algai skaičiuoti nustatymas	5
	2024-01-22	Bendrovės veiklos rodiklių direktoriaus kintamosios dalies dydžiui skaičiuoti 2024 m. tvirtinimas	5
	2024-02-23	Struktūros keitimas ir pareigybių sąrašo tvirtinimas	5
		Pareigybių lygių tvirtinimas	5
	2024-03-28	Bendrovės valdybos 2023 m. veiklos ataskaitos ir veiklos gerinimo priemonių plano tvirtinimas	5
		Veiklos rodiklių bendrovės vadovo darbo užmokesčio kintamosios darbo užmokesčio dalies skaičiavimui tikslinimas	5
	2024-04-30	Kintamosios dalies už 2023 metais pasiektus Bendrovės veiklos rezultatus tvirtinimas	5
	2024-06-18	Bendrovės veiklos matavimo rodiklių tvirtinimas	5
Veiklos organizavimo analizė, vertinimas ir priežiūra	2024-08-30	Bendrovės veiklos matavimo rodiklių keitimas	5
	2024-11-26	Valdybos pirmininko rinkimai ir valdybos sekretoriaus skyrimas	5
	2024-01-10	Rizikos valdymo priemonių aparimas	5
		Einamoji įmonės veiklos informacija	5
	2024-02-23	Einamoji įmonės veiklos informacija	5
		IT skyriaus informacija apie veiklą	5
	2024-03-28	Valdybos nutarimų vykdymo peržiūra	5
		Einamoji įmonės veiklos informacija	5
	2024-06-13	Einamoji įmonės veiklos informacija	4
		NMVRI logistikos projekto aptarimas	4
	2024-07-26	Projektų vadovo pateiktos informacijos aptarimas	5
		Einamoji įmonės veiklos informacija	5
		Rizikų valdymo aptarimas	5
	2024-08-30	Einamoji įmonės veiklos informacija	5
	2024-09-27	Einamoji įmonės veiklos informacija	5
		Susitikimas su projektų vadovu	5
	2024-10-21	Einamoji įmonės veiklos informacija	5
	2024-11-26	Einamoji įmonės veiklos informacija	5

2 lentelė UAB „Pieno tyrimai“ valdyba

Pareigos valdyboje, vardas, pavardė	Darbovietė, pareigos, kvalifikacija
Valdybos pirmininkas Anatolijus Jadovas	AB „VIAMATIKA“ , kodas 120721845, Granito g. 3-101, LT-02300 Vilnius, direktorius, ISM, Magistro laipsnis, Vadovų magistratūra (studijos tęsiamos) VILNIUS TECH (VGTU), Magistro laipsnis, Kelių eismo saugumo inžinerija VILNIUS TECH (VGTU), Bakalauro laipsnis, Inžinerinė informatika
Nepriklausomas valdybos narys prof. dr. Rolandas Stankevičius	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) , kodas 302536989, A. Mickevičiaus g. 9, LT 44307 Kaunas, Lietuvos veterinarijos akademija, Veterinarijos fakulteto dekanas, Gyvūnų mitybos katedros profesorius, VšĮ LSMU PMBC valdybos narys, VšĮ LSMU BGC valdybos narys, Žemės ūkio mokslų daktaro laipsnis, veterinarijos gydytojas
Nepriklausoma valdybos narė Vilma Skrypnikovaitė	Finansų vadovė (paslaugų teikimas įmonėms), UAB „Plungės autobusų parkas“ , kodas 269814430 Pramonės pr. 13B, LT-90112 Plungė, valdybos narė Tarptautinė finansų srities profesinė CGMA kvalifikacija, ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas – Verslo administravimas ir vadyba, Kauno technologijos universitetas – Ekonomikos magistras
Valdybos narys Andrius Burlėga	Žemės ūkio ministerija , kodas 188675190, Gedimino pr. 19, LT-101103 Vilnius, Teisėkūros ir atstovavimo skyriaus vedėjas, UAB „Lietuvos žirgynas“, kodas 302795881, Žirgų g. 2, Riešė, LT-14265 Vilniaus r., valdybos narys, Lietuvos teisės akademija, Teisės ir policijos veiklos studijų programa – teisės bakalauro kvalifikacinis laipsnis, Lietuvos teisės universitetas, Teisės ir valdymo programa – teisės magistro kvalifikacinis laipsnis
Valdybos narė Neringa Gujytė	Žemės ūkio ministerija , kodas 188675190, Gedimino pr. 19, LT-101103 Vilnius, Turto ir viešųjų pirkimų skyriaus patarėja, Kauno technologijos universitetas - chemijos inžinerijos magistro laipsnis

Bendrovės vadovas – direktorius – yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas, kuris organizuoja Bendrovės veiklą, priima į darbą ir atleidžia darbuotojus, skatina juos ir skiria nuobaudas, veikia Bendrovės vardu ir turi teisę vienašališkai sudaryti sandorius. Bendrovės vadovą renka ir atšaukia bei atleidžia iš pareigų, nustato jo atlyginimą, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina bei skiria nuobaudas Bendrovės valdyba. Bendrovės vadovo kompetencija, teisės, pareigos, atsakomybė, jo rinkimo ir atšaukimo tvarka nesiskiria nuo nurodytųjų Akcinių bendrovių įstatyme, Apraše ir kituose teisės aktuose. Bendrovės vadovas savo veikloje vadovaujasi įstatymais, kitais teisės aktais, Bendrovės įstatais, visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimais, valdybos sprendimais ir pareiginiais nuostatais.

Bendrovės vadovas

Pareigos	Vardas, pavardė	Kvalifikacija	Dirba šiose pareigose nuo
Direktorė	Laima Urbšienė	Pieno ir pieno produktų technologija, inžinierė technologė, technikos mokslų daktarė	2017-07-25

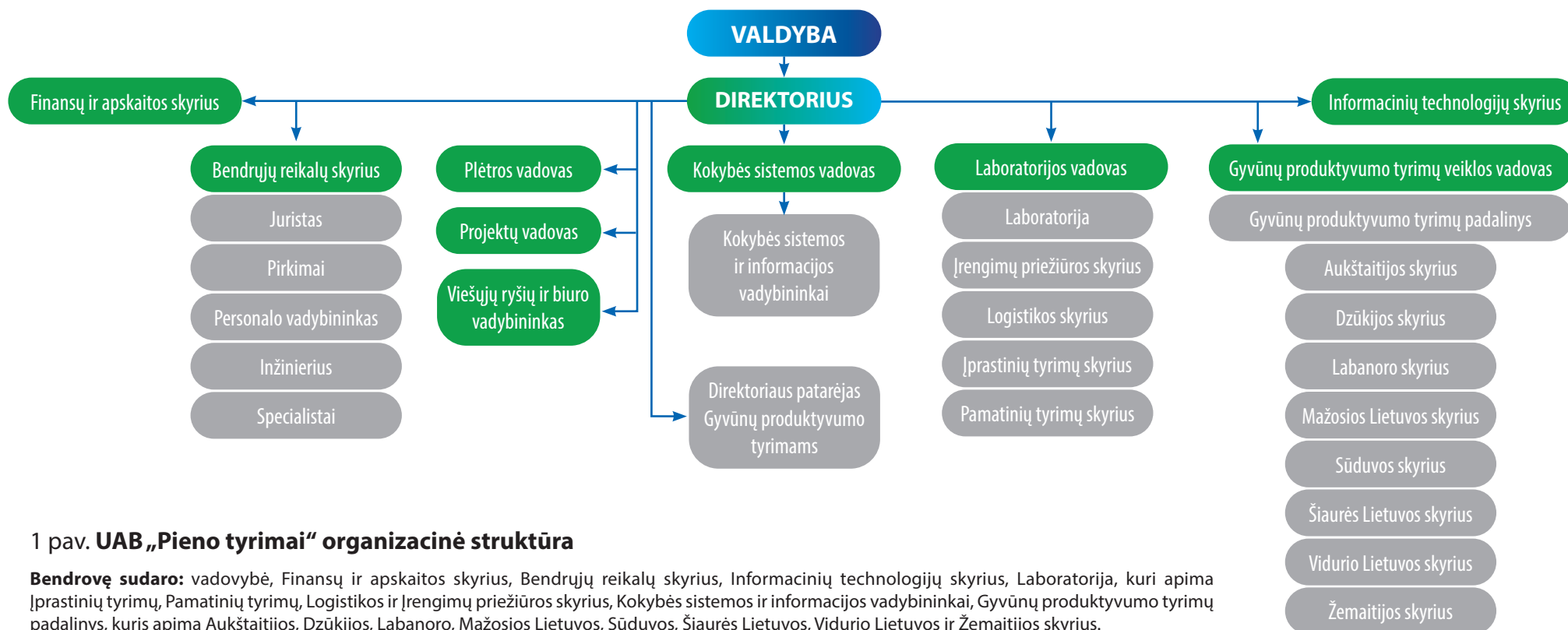
Direktorė Laima Urbšienė kitų vadovaujamų ir kitų pareigų kituose juridiniuose asmenyse neatlieka.

Bendrovės vadovybė

Bendrovės vadovybė susideda iš Bendrovės ūkinio ir techninio valdymo personalo.

Pareigos	Vardas, pavardė	Kvalifikacija	Dirba šiose pareigose nuo
Kokybės sistemos vadovė	Dalia Riaukienė	Pieno ir pieno produktų technologija, inžinierė technologė, technikos mokslų daktarė	2003-03-31
Laboratorijos vadovas	Vygantas Petrauskas	Ž. ū. elektrifikacija ir automatizacija, inžinierius elektrikas, technologijos mokslų daktaras	2003-03-28
Vyr. finansininkė	Asta Urbonienė	Ekonomika ir valdymas, ekonomistė organizatorė	2003-02-20
GPT veiklos vadovė	Guoda Kirvelaitė	Gyvulininkystės technologija, žemės ūkio mokslų magistras	2023-07-24
Bendrųjų reikalų skyriaus vadovas	Dainius Mocevičius	Administracinė teisė, teisės magistras	2022-02-14

Bendrovės organizacinė struktūra sudaryta pagal darbuotojų atliekamas funkcijas.

1 pav. UAB „Pieno tyrimai“ organizacinė struktūra

Bendrovę sudaro: vadovybė, Finansų ir apskaitos skyrius, Bendrųjų reikalų skyrius, Informacinių technologijų skyrius, Laboratorija, kuri apima įprastinių tyrimų, Pamatinųjų tyrimų, Logistikos ir Įrengimų priežiūros skyrius, Kokybės sistemos ir informacijos vadybininkai, Gyvūnų produktyvumo tyrimų padalinys, kuris apima Aukštaitijos, Dzūkijos, Labanoro, Mažosios Lietuvos, Sūduvos, Šiaurės Lietuvos, Vidurio Lietuvos ir Žemaitijos skyrius.

Darbuotojai

Vidutinio sąrašinio Bendrovės darbuotojų skaičiaus kitimas:

3 lentelė

	Darbuotojai, vnt.	Pokytis	
		(+/-) punkt.	proc.
2022 m.	242	-	-
2023 m.	232	-10	-4,1
2024 m.	210	-22	-9,5

Ataskaitiniais metais vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius siekė 210, tai yra 22 darbuotojais mažiau (-9,5 proc.) nei 2023 m. Šį sumažėjimą lėmė mažėjančios darbo apimtys, susijusios su vidutinių pieno ūkių skaičiaus ir juose laikomų karvių mažėjimu, taip pat darbo procesų optimizavimas.

Gyvūnų produktyvumo tyrimų (GPT) padalinyje darbo krūviai nėra tolygūs

dėl netolygaus karvių išsidėstymo šalies teritorijoje. Dėl šios priežasties dalis GPT asistentų dirba nepilnu darbo krūviu. Kaip ir kasmet, siekiama perorganizuoti darbo procesus, optimizuojant užduočių paskirstymą ir užtikrinant darbuotojų pilną darbo krūvį. Tuo pačiu atsisakoma pareigybių, kurioms nėra galimybės suteikti papildomų tiriamųjų bandų, taip efektyvinant organizacijos veiklą.

Personalo kompetencijos ugdymas ir darbuotojų atranka

Siekiant užtikrinti darbuotojų kompetenciją ir sklandžią Bendrovės veiklą, nuosekliai vykdomi personalo mokymai. 2024 m. darbuotojų vidinių ir išorinių mokymų planai buvo sudaryti ir įgyvendinti, atsižvelgiant į Bendrovės poreikius bei darbuotojų pageidavimus.

Mokymų rezultatai 2024 m.:

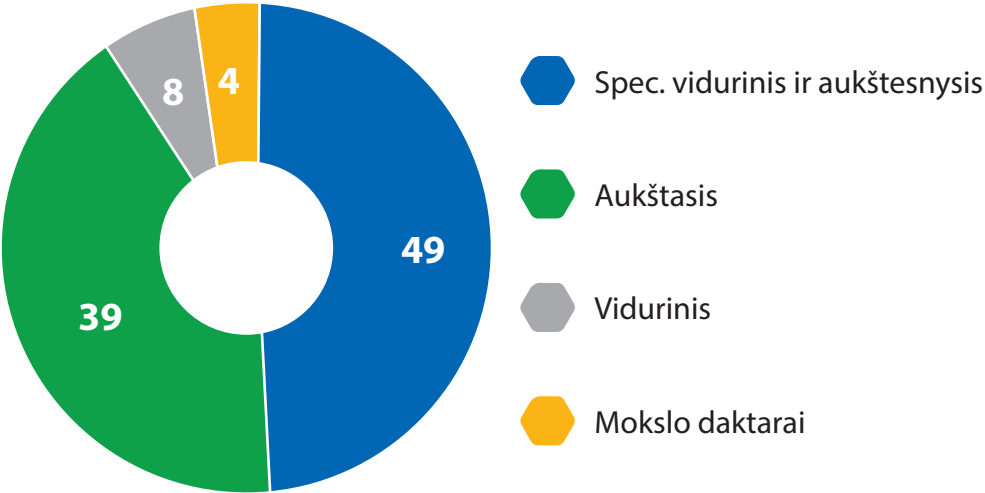
- 8 vidaus mokymai pagal patvirtintą planą;
- 45 išorės mokymai, iš kurių: 25 mokymai pagal oficialų išorės mokymų planą ir 20 papildomų mokymų, organizuotų atsižvelgiant į darbuotojų porei-

kus. Išoriniuose mokymuose dalyvavo 28 vadovaujančias pareigas einantys darbuotojai ir specialistai iš Laboratorijos bei administracijos skyrių.

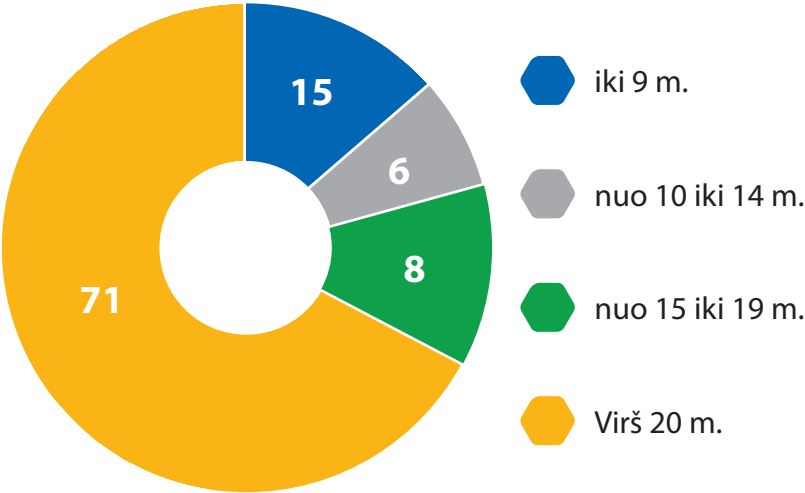
Naujų darbuotojų paieškai naudojami internetiniai darbo skelbimų portalai, kuriuose talpinami darbo pasiūlymai. Vidinės atrankos vykdomos tada, kai atsiranda poreikis užimti naujas pareigas ar perimti naujas funkcijas Laboratorijoje. Atrankos organizuojamos vadovaujantis direktoriaus įsakymu patvirtintu tvarkos aprašu. 2024 m. įvyko viena atranka – logistikos vadybininko koordinatoriaus pareigoms užimti.

2 pav. Bendrovės darbuotojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą ir darbo patirtį

Pagal išsilavinimą, %

Pagal darbo stažą, %

2.4. Bendrovės vadovų ir darbuotojų atlygio politika

Atlygis už veiklą valdyboje

Už Bendrovės valdybos nario veiklą valdybos nariui mokamas fiksuotas mėnesinis bruto atlygis. Atlygis apskaičiuojamas ir Bendrovės kolegialaus organo nariui išmokamas kas mėnesį. Bendrovės valdybos nepriklausomam nariui mokamas 25 proc. (1/4) atlygis nuo Bendrovės vadovui nustatyto vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio, jeigu valdybos narys eina valdybos pirmininko pareigas – 35 proc. atlygis nuo Bendrovės vadovui nustatyto vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio. Valstybės tarnautojui, einančiam valdybos nario pareigas, mokamas 12,5 proc. (1/8) nuo Bendrovės vadovui nustatyto vidutinio mėnesinio

nio darbo užmokesčio. Atlygis gali būti mažinamas ir (ar) nemokamas, jeigu Bendrovės valdybos narys nedalyvauja Bendrovės kolegialaus organo posėdžiuose, nepareiškia nuomonės darbotvarkės klausimais ir nebalsuoja dėl jų, neatlieka ir (ar) negali atlikti savo funkcijų.

Bendrovė gali kompensuoti valdybos nariui pagrįstas išlaidas (pvz., patirtas kelionės išlaidas), patirtas vykstant valdybos nario veiklą. Valdybos narys, siekiantis gauti kompensaciją už pagrįstas išlaidas, privalo pateikti tokias išlaidas paaiškinančius ir pagrįdžiančius dokumentus. Ataskaitiniu laikotarpiu tokių kompensacijų mokėta nebuvo.

Kadangi 2024 m. valdyboje įvyko pokyčių, atlygį mokėjome daugiau nei 5 valdybos nariams, tačiau proporcingai jų veiklos laikotarpiui. 2024 m. spalio 25 d. pasibaigus valdybos narių ketverių metų kadencijai, buvo organizuotas viešas konkursas naujiems UAB „Pieno tyrimai“ valdybos nariams atrinkti. Atranką vykdė Bendrovės akcininką atstovaujanti institucija – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

Siekiant užtikrinti skaidrumą ir profesionalumą, nepriklausomų narių atrankos procesą administravo bei konsultacines paslaugas teikė nepriklausoma įmonė.

Per 2024 m. valdybos nariams už jų veiklą buvo skirta 98,6 tūkst. Eur. Faktiškai išmokėtas atlygis priklausė nuo valdyboje užimamų pareigų, nei vienam nariui atlygis nebuvo mažinamas.

5 lentelė

Faktiškai valdybos nariams skirtas ir išmokėtas atlygis 2024 m.

Vardas, pavardė	Pareigos valdyboje	Kadencija	Skirtas atlygis	Išmokėta (suma atskaičius mokesčius)
Anatolijus Jadovas	Valdybos pirmininkas	2024 10 25–2028 10 24	3 733	2 288
Rolandas Stankevičius	Nepriklausomas valdybos narys	2020 10 27–2024 10 25 2024 10 25–2028 10 24	22 535	14 489
Vilma Skrypnikovaitė	Nepriklausoma valdybos narė	2024 10 25–2028 10 24	3 068	1 973
Andrius Burlėga	Valdybos nariai valstybės tarnautojai	2020 10 27–2024 10 24 2024 10 25–2028 10 24	11 267	6 907
Neringa Gujytė	Valdybos nariai valstybės tarnautojai	2022 11 07–2024 10 24 2024 10 25–2028 10 24	11 267	7 245
Artūras Palekas	Valdybos pirmininkas	2020 10 27–2024 10 24	27 253	16 706
Vygantas Sliesoraitis	Nepriklausomas valdybos narys	2023 02 03–2024 10 24	19 467	12 517
Iš viso			98 590	62 125

4 lentelė

Valdybos nariams skirtas ir išmokėtas atlygis

	Valdybos pirmininkas		Nepriklausomi valdybos nariai		Valdybos nariai valstybės tarnautojai	
	2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.
Narių skaičius, vnt.	1	1	2	2	2	2
Skirta atlygio, Eur	18 104	30 985	24 884	45 070	12 932	22 535
Išmokėta atlygio, Eur	11 098	18 994	16 001	28 979	8 121	14 152
Vidutinis mėnesinis paskirtasis atlygis, Eur	1 509	2 582	1 082	1 878	539	939

Bendrovės vadovo atlygio politika ir išmokėtas darbo užmokestis

Bendrovės direktoriui atlygio už darbą politiką nustato valdyba. Bendrovės direktoriaus darbo užmokesčių sudaro:

- pareiginė alga;
- kintamoji dalis;
- premija.

Pareiginė alga nustatoma koeficientais, jį dauginant iš atitinkamų metų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, nustatyto Lietuvos Respublikos pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatyme, atsižvelgiant į Bendrovės priskyrimą II kategorijos įmonėms. Nuo 2025-01-01, pasikeitus įstatyme nustatytiems dydžiams, pagal kuriuos įmonės skirstomos į kategorijas, Bendrovė bus priskiriama III kategorijai.

Kintamoji dalis priklauso nuo Bendrovės vadovui nustatytų veiklos rodiklių, susijusių su Bendrovės tikslų įgyvendinimu ir vadovui numatytų užduočių, susijusių su Bendrovės vidaus administravimu, įvykdymu ir nustatoma vieną kartą metuose pasibaigus finansiniams metams ir patvirtinus finansinių ataskaitų rin-

inius, atsižvelgiant į praėjusiais metais pasiektus konkrečius Bendrovės veiklos rezultatus (vertinamus rodiklius). Kintamosios dalies dydį ir konkrečius veiklos rezultatus (vertinamus rodiklius) nustato UAB „Pieno tyrimai“ valdyba. Kintamoji dalis už 2024 m. negali viršyti 20 procentų praėjusiais finansiniais metais direktoriui išmokėtos pareiginės algos, o nuo 2025-01-01 atitinkamai – 30 proc..

Vadovų mėnesinės algos kintamosios dalies dydžiui nustatyti ūkinės – finansinės veiklos rodikliai, jų planiniai dydžiai ir kintamosios dalies dydžiai tikslinami kiekvienais metais, nurodomi uždarnosios akcinės Bendrovės strategijoje, ir tvirtinami Bendrovės valdybos. Bendrovei nepasiekus nė vieno nustatyto rodiklio, vadovų mėnesinės algos kintamoji dalis nenustatoma arba ji proporcingai mažinama.

Bendrovės valdyba nustatė 2024 m. veiklos rezultatų vertinimo rodiklius, nuo kurių priklausys UAB „Pieno tyrimai“ direktoriaus darbo užmokesčio kintamoji dalis ir kurią valdyba skirs 2025 m. po 2024 m. finansinių ataskaitų patvirtinimo.

6 lentelė

UAB „Pieno tyrimai“ 2024 metų ūkinės – finansinės veiklos rodiklių direktoriaus darbo užmokesčio kintamosios dalies dydžiui nustatyti įvykdymas

Eil. Nr.	Rodiklis	2024 m. planas ir įvykdymas		
		Nustatyta	Pasiekta	Įvykdymas
1.	Nuosavo kapitalo grąža, proc. (ROE)	6.9	8.8	Įvykdyta
2.	Pardavimo pajamos vienam darbuotojui (vidutiniam sąlyginiam), tūkst. Eur	33.5	37.9	Įvykdyta
3.	Valstybės valdomų įmonių gerosios valdysenos indeksas	A+	A+	Įvykdyta
4.	Pardavimo pajamos iš papildomos veiklos pardavimų*, tūkst. Eur	1,500	1,644	Įvykdyta
5.	Darbuotojų įsitraukimo indeksas	42	49	Įvykdyta

* papildomos veiklos pardavimai - tai visos parduodamos prekės ir paslaugos, kurios nėra priskiriamos privalomiems pieno tyrimams pagal Pieno supirkimo taisykles ir gyvūnų produktyvumo tyrimams pagal Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų organizavimo taisykles.

7 lentelė

Bendrovės vadovų darbo užmokesčio kitimas 2022–2024 m.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Mato vnt.	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Vadovai		vnt.	2	1	1
1.	Darbo užmokesčio suma, t. sk.:	Eur	85,866	67,444	94,686
1.1	kintama dalis	Eur	23,339	17,387	25,863
		proc.	27	26	27
1.2	premijos	Eur	8,505	9,195	-

Kitų bendrovės vadovaujančių darbuotojų ir darbuotojų atlygio sistema

Kitų Bendrovės vadovų, skyriaus vadovų ir vedėjų, specialistų ir darbuotojų darbo užmokestį sudaro:

- pareiginė (bazinė) alga;
- kintamoji dalis;
- priedai ir priemokos;
- premija.

Pareiginė alga nustatoma pagal patvirtintą pareigybių sąrašą, kuriame pareigybės suskirstytos grupėmis pagal atliekamas funkcijas,

darbų pobūdį ir toms pareigybių grupėms nustatytus bazinio darbo užmokesčio minimalius ir maksimalūs dydžius.

Bendrovės kiti vadovaujantys darbuotojai skatinami siekti Bendrovei nustatytų strateginių tikslų ir uždavinių kintamąja darbo užmokesčio dalimi už nustatytų siektinų rodiklių įvykdymo ketvirtinius ir metinius rezultatus, premijomis už pasiektus Bendrovės darbo rezultatus.

Bendrovės Darbo apmokėjimo sistema yra nuolat peržiūrima ir atnaujinama, atsižvelgiant į darbo rinkos pokyčius bei organizacijos veiklos tikslus. Visi pakeitimai yra derinami su darbuotojų išrinkta Darbo taryba, siekiant užtikrinti skaidrumą ir aiškumą.

Sistema užtikrina skaidrų darbo apmokėjimą, grindžiamą objektyviais kriterijais, skirtais pareigybių sudėtingumo įvertinimui. Remiantis šiais kriterijais, nustatomi minimalūs ir maksimalūs bazinio darbo užmokesčio dydžiai. Bendrovėje taikomas vienodas atlygis už tokį patį ar lygiavertį darbą, nepriklausomai nuo darbuotojo lyties, rasės, pažiūrų ar kitų diskriminaciją draudžiančių Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo nuostatų.

Vadovaujantis sistema, vienodai apmokami darbai yra nustatomi pagal aiškius ir objektyvius kriterijus, vertinant, ar darbuotojai gali būti sukeisti darbo vietomis be reikšmingų papildomų darbdavio sąnaudų. Darbo apmokėjimo sistema atitinka Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir kitų teisės aktų nuostatas.

Bendrovėje sudaromas darbuotojų pareigybių sąrašas, kuriame pareigybės grupuojamos pagal:

- darbo pobūdį,
- atsakomybės lygį,
- reikalingą kvalifikaciją.

Pagal šį sąrašą kiekvienai pareigybių grupei nustatomas minimalus ir maksimalus bazinio darbo užmokesčio dydis. Darbo užmokesčio kintamoji dalis skiriama atsižvelgiant į:

- darbo pareigų kiekį ir sudėtingumą,
- pasiektus veiklos rezultatus,
- siektinus rodiklius.

Darbuotojams taip pat gali būti mokami skatinamieji priedai už įgytą kvalifikaciją arba specifinio darbo pobūdį, už papildomas užduotis, naujas pareigas ar laikiną funkcijų perėmimą.

Už pasiektus rodiklius, už gerus metinius Bendrovės veiklos rezultatus, labai gerą pareigų vykdymą, už ilgametį ir nepriekaištingą darbą, už įgyvendintus racionalius pasiūlymus, lojalumą, už labai gerus bendravimo ir bendradarbiavimo

8 lentelė

Bendrovės kitų vadovaujančių darbuotojų darbo užmokesčio kitimas 2022–2024 m.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Mato vnt.	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Žemesnės grandies vadovai		vnt.	18	19	18
2.	Darbo užmokesčio suma, t.sk.:	Eur	504,861	506,000	598,316
2.1	premijos	Eur	9,738	15,850	27,830
2.2	kintama dalis	Eur	11,661	2,126	24,450
2.3	kitos skatinamosios išmokos	Eur	61,306	63,419	66,253
2.4	išeitinės išmokos	Eur	13,326	-	4,184

įgūdžius, vykdant savo pareigas, už sėkmingą profesinės kompetencijos vystymą darbuotojai skatinami išmokant vienkartinės premijas. Taip

pat darbuotojams teikiamos materialinės pašalpos, esant sunkioms gyvenimo aplinkybėms, pvz., mirus ar tikimam šeimos nariui ar gimus vaikui.

Darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, vidutinis mėnesio nustatytasis darbo užmokestis (neatskaičius mokesčių) kito taip:

9 lentelė

Pavadinimas	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Direktorius	3,903	4,209	7,366
Aukščiausio lygio vadovai	3,086	3,235	3,551
Vidurinės grandies vadovai	2,069	2,041	2,389
Specialistai	1,923	1,939	2,135
Vairuotojai-ekspeditoriai	1,372	1,480	1,517
Laboratorijos darbuotojai	1,305	1,330	1,477
GPT asistentai	1,169	1,180	1,349
Ūkio dalies darbuotojai	1,128	1,135	1,239
Iš viso vidutinis	1,471	1,509	1,674

Bendrovės darbo užmokesčio fondas (įskaitant socialinio draudimo mokesčius) sudarė:

- 2024 m. – 3 850,9 tūkst. Eur,
- 2023 m. – 3 820,5 tūkst. Eur,
- 2022 m. – 3 803,7 tūkst. Eur.

2.5. Dividendų politika

Bendrovė dividendus moka į valstybės biudžetą. Bendrovei ataskaitiniu laikotarpiu akcininkas nustatė siekti ne mažesnės kaip 5 proc. vidutinės metinės nuosavo kapitalo

grąžos (ROE) ir į valstybės biudžetą mokėti ne mažesnius kaip 75 proc. nuo paskirstytinojo pelno dydžio dividendus. Bendrovės dividendų mokėjimas:

10 lentelė

Ataskaitinis laikotarpis	Paskirstytinasis pelnas, Eur	Skiriama dividendams,	Dividendų suma, Eur	Skirta dividendų vienai akcijai, Eur
2022 m.	371,013	75%	278,260	0,07
2023 m.	357,960	85%	305,960	0,08
2024 m.	412,147	85%	350,325	0,09

3. VEIKLOS VYKDYMO IR PLĖTROS APŽVALGA, RIZIKŲ VALDYMAS

3.1. Pagrindiniai istoriniai veiklos faktai

Metai	Įvykis
1993	Įsteigta Valstybinė eksperimentinė pieno kokybės tyrimo laboratorija. Pradėti centralizuoti pieno sudėties ir kokybės tyrimai (riebalai, baltymai, somatinės ląstelės).
1995	Laboratorija tapo valstybės įmone „Pieno tyrimai“, pradėtas pieno sudėties ir kokybės monitoringas visoje Lietuvoje.
1998–1999	Įvesta privaloma atsiskaitymo už pieną sistema pagal laboratorinių tyrimų rezultatus. Sukurta interneto svetainė www.pieno-tyrimai.lt , leidžianti pieno gamintojams ir supirkėjams stebėti tyrimų duomenis, užtikrinant informacijos konfidencialumą.
2001	Bendrovė gavo tarptautinę akreditaciją (Vokietijos DAP), vėliau akredituota Nacionalinio akreditacijos biuro
2006	Perkelta į naujai įrengtą modernią laboratoriją Kaune, atitinkančią ES standartus.
2011	Sustiprinta pieno sudėties ir kokybės kontrolė: pradėti vykdyti pieno mėginių patikimumo tikrinimai, siekiant užkirsti kelią falsifikavimui.
2013–2019	Nauji tyrimai: Veršingumo nustatymas iš pieno ankstyvojoje stadijoje, Mastito sukėlėjų identifikavimas PGR metodu, Pašarų kokybės tyrimai NIRS metodu, Antibiotikų likučių identifikavimas pieno mėginiuose InfinitiPlex testu.
2018	Pertvarkyta į UAB „Pieno tyrimai“, siekiant efektyvesnio valdymo ir konkurencingumo.
2019	Prijungta UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“, sujungiant pieno kokybės, produktyvumo ir veislininkystės vertinimą į vieningą sistemą.
2021	Įgyvendinant tvarumo principus, optimizuotas tyrimų procesas (padidintas atliekamų tyrimų skaičius iš vieno pieno mėginio), tuo siekiant sumažinti plastiko naudojimą.
2023–2024	Nauji tyrimai ir paslaugos: Riebalų rūgščių, laktoferino, mikotoksinų tyrimai. Laboratorinių prietaisų kalibravimas ir patikra

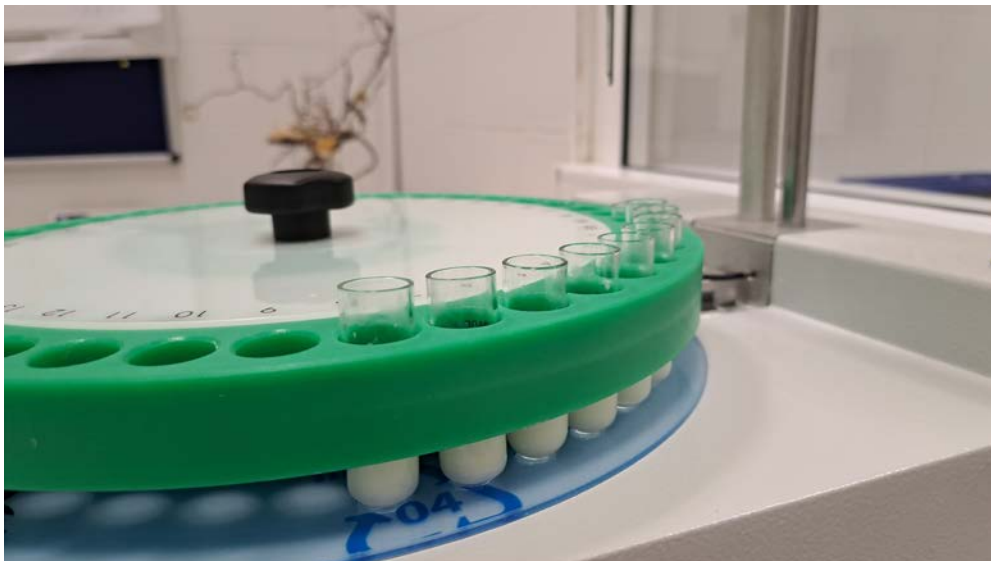
3.2. Veiklos apibūdinimas

UAB „Pieno tyrimai“ – specializuota centrinė šalies pieno tyrimų laboratorija, atliekanti viso Lietuvoje superkamo pieno sudėties ir kokybės tyrimus. Bendrovė taip pat vykdo pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimus bei teikia kitas su pieno sektoriumi susijusias paslaugas. Bendrovė, vykdydama savo veiklą, užtikrina:

- Patikimą pieno kokybės ir saugos vertinimą;
- Pažangią ir objektyvią veislininkystės vertinimo sistemą;
- Technines paslaugas ir inovatyvius tyrimo metodus pieno ūkiams;
- Tarptautinius kokybės standartus atitinkančias paslaugas pieno sektoriaus dalyviams.

Akreditacija, kokybės standartai ir licencijos. Laboratorijos kompetenciją patvirtino Nacionalinis akreditacijos biuras, suteikdamas akreditaciją pagal:

- LST EN ISO/IEC 17025:2018 – žalio pieno fizikinių-cheminių ir mikrobiologinių tyrimų bei matavimo priemonių kalibravimo veiklai;
- LST EN ISO/IEC 17020:2012 – matavimo priemonių tikrinimo (metrologinės patikros) veiklai.

Bendrovės teikiama produktyvumo tyrimų paslauga yra **licencijuota** ir vykdoma pagal:

- Lietuvos Respublikos ūkinių gyvūnų veislininkystės įstatymą;
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 2016/1012;
- Tyrimų vykdymo, apskaitos ir duomenų valdymo principai atitinka Tarptautinio gyvulių apskaitos komiteto (ICAR) reikalavimus, užtikrinant duomenų patikimumą ir tarptautinius standartus.

Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimai apima:

- Pirminę veislininkystės apskaitą: pieno primilžių fiksavimas, mėginių paėmimas ir tyrimas;
- Duomenų perdavimą į Ūkinių gyvūnų registrą (ŪGR) ir Ūkinių gyvūnų veislininkystės informacinę sistemą (ŪGVIS);
- Gyvūnų produktyvumo analizę ir konsultacijas dėl pieno gamybos efektyvumo, reprodukcijos, šėrimo optimizavimo.
- Ūkininkų mokymus apie produktyvumo tyrimų vykdymą ir duomenų perdavimą;
- Konsultacijas dėl pieno kokybės gerinimo, mastitų prevencijos, produktyvumo didinimo.

UAB „Pieno tyrimai“ teikia **šias Laboratorijos veiklos paslaugas**:

- Žalio pieno sudėties ir kokybės analizė (riebalai, baltymai, laktozė, somatinės ląstelės, bendras bakterijų skaičius, inhibitorinės medžiagos, užšalimo temperatūra ir kt.);
- Tyrimai skirti saugos, kokybės stebėsenai bei atsiskaitymui už superkamą pieną;
- Antibiotikų likučių nustatymas (chloramfenikolis);
- Mastito sukėlėjų identifikavimas mikrobiologiniu ir PGR metodais.
- Karvių veršingumo nustatymas iš pieno mėginių;

- Tyrimai ūkininkams, tiesiogiai prekiaujantiems pienu ir pieno produktais;
- Pašarų tyrimai – jų sudėties ir kokybės vertinimas;
- Kalibravimo ir kontroliniai pieno mėginiai laboratorijoms, tyrimų kokybės tikrinimo organizavimas;
- Techninės priežiūros ir metrologinės paslaugos:
 - pieno matavimo priemonių kalibravimas ir techninė priežiūra;
 - pieno šaldytuvų metrologinė patikra;
 - laboratorinių prietaisų kalibravimas ir patikra.

Strateginė reikšmė pieno sektoriui

Lietuvoje veikianti vieninga žalio pieno kokybės ir saugos vertinimo sistema atitinka ES ir tarptautinius standartus, užtikrindama:

- Teisingą atsiskaitymą už pieną tarp gamintojų ir supirkėjų;
- Pieno gaminių vartotojų sveikatos apsaugą;
- Eksporto rinkų reikalavimų vykdymą ir kokybiškų produktų gamybą;
- Tvarios pienininkystės plėtrą, gerinant veislinių gyvūnų selekciją ir produktyvumo rodiklius.

Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų svarba

Ši veikla yra būtina veislininkystės pažangai ir pieno gamybos efektyvumui, ji suteikia pieninių karvių ūkiams galimybę priimti duomenimis pagrįstus sprendimus, užtikrinant didžiausią produktyvumą, geriausią sveikatingumą ir maksimalų pelningumą. Tai investicija, kuri padeda mažinti išlaidas, didinti pajamas ir užtikrinti tvarią bei sėkmingą pienininkystės veiklą:

- Tiksli bandos valdymo informacija. Užtikrinamas tikslus kiekvienos karvės primilžio stebėjimas. Leidžia identifikuoti produktyviausias ir ma-

žiau produktyvias karves. Padeda priimti pagrįstus sprendimus dėl atrankos, šėrimo, poravimo ir veisimo;

- Produktyvumo ir pieno kokybės gerinimas. Duomenų analizė leidžia pagerinti pieno kiekį ir sudėtį (riebalus, baltymus, laktozę ir kt.). Ankstyvas sveikatos problemų nustatymas, užkertant kelią pieno kokybės kritimui;
- Šėrimo optimizavimas ir kaštų mažinimas. Tyrimai parodo, kaip pašarai veikia primilžį ir pieno sudėtį. Leidžia sudaryti efektyvius šėrimo planus, mažinant nereikalingas pašarų sąnaudas. Išvengiama permaitinimo ar nepakankamo maitinimo medžiagų kiekio, kas lemia ligas ir mažesnį produktyvumą;
- Karvių sveikatingumo gerinimas. Ankstyvas medžiagų apykaitos ligų nustatymas (ketozė, acidozė ir kt.). Padeda nustatyti ir kontroliuoti mastitą, mažinant antibiotikų naudojimo poreikį. Tikslusis veršingumo stebėjimas, padedantis efektyviau planuoti bandos atsinaujinimą;
- Veislininkystės tobulinimas. Surinkti duomenys naudojami tiksliai atrenkant geriausias karves veisimui. Palengvina poravimo planavimą, gerinant genetinę bandos kokybę. Prisideda prie aukštos genetinės vertės prieauglio auginimo;

- Pajamų didinimas ir konkurencingumas. Didesnis primilžis ir geresnė pieno kokybė reiškia didesnes pajamas iš pieno pardavimo. Ūkiai, reguliariai atliekantys produktyvumo tyrimus, gali gauti papildomą paramą ir subsidijas. Užtikrinamas ūkio ilgalaikis tvarumas ir konkurencingumas rinkoje.

Tarptautinis bendradarbiavimas

UAB „Pieno tyrimai“ aktyviai bendradarbiauja su tarptautinėmis organizacijomis, siekdama užtikrinti aukščiausius pieno kokybės vertinimo standartus ir skatinti pieno sektoriaus inovacijas. Bendrovė dalyvauja Tarptautinės pienininkystės federacijos (IDF) ir Tarptautinės Standartizacijos Organizacijos (ISO) veikloje, rengiant tyrimo metodų bei mėginių ėmimo standartus. Taip pat bendradarbiauja su Tarptautiniu gyvulių apskaitos komitetu (ICAR), kuris siekia gyvulininkystės sektoriaus tvarumo ir efektyvumo didinimo visame pasaulyje.

2024 m. spalio 15–18 d. Paryžiuje, Prancūzijoje, vyko IDF organizuojamas pasaulinis pienininkystės aukščiausiojo lygio kongresas, kuriame dalyvavo daugiau nei 1600 ekspertų iš 62 šalių – mokslininkai, pramonės

lyderiai, technikos specialistai ir ūkininkai. Pagrindinė kongreso tema – pienininkystės sektoriaus tvarumas, kuriam būtinas inovatyvus požiūris į ūkininkavimą, aukštos kokybės pašarų naudojimas bei nuolatinis ūkių modernizavimas. Diskutuota apie klimato kaitos, biosaugos, genetikos, produktyvumo ir gyvulių gerovės iššūkius bei sprendimus, leidžiančius didinti pieno gamybos efektyvumą, mažinti CO₂ emisijas ir gerinti pieno produktų kokybę. Viena iš svarbių diskusijų krypčių – veislininkystės

reikšmė pieno sektoriaus tvarumui ir produktyvumui.

2024 m. gegužės 23–24 d. bendrovės atstovai dalyvavo ICAR organizuotoje konferencijoje „Tvarios gyvulininkystės sistemos naujoje eroje“, vykusioje Slovėnijoje. Techninių sesijų ir vizitų pieno ūkiuose metu buvo nagrinėjamos naujos galimybės pieno analizės, gyvūnų produktyvumo tyrimų ir ūkio valdymo srityse. Pristatytos naujausios vidurinės IR spektrometrijos taikymo galimybės, aptartos ūkių tvarumo

ir pieno analizės sąsajos bei naujų analitinių parametrų integravimas į bandos valdymą.

Svarbus ICAR konferencijos aspektas – praktinių žinių ir patirties mainai. Užmegztas bendradarbiavimas su Austrijos gyvūnų produktyvumo tyrimų asociacijos techniniu vadovu, kuris pristatė sėkmingą gyvūnų produktyvumo tyrimų skaitmenizavimo patirtį. Inovatyvios technologijos leidžia optimizuoti darbo procesus, todėl mūsų Bendrovė planuoja įdiegti naujus skaitmeninius sprendimus gyvūnų produktyvumo tyrimų srityje.

Bendrovė yra ICAR pamatinių laboratorijų tinklo narė ir aktyviai dalyvauja ICAR Pieno analizės pakomitečio veikloje. 2024 m. vyko du pakomitečio susitikimai ir trys „Extra MIR“ grupės internetiniai seminarai, kuriuose aptartos naujausios vidurinės IR spektrometrijos taikymo galimybės ūkių valdymui ir gamybos optimizavimui. Analizuoti pieno tyrimų laboratorijų kokybės vertinimai, svarstytos galimybės prognozuoti naujus parametrus piene – laktoferiną, acetoną, BHB, citratus, metaną, fosforą ir kt. Tokie

tyrimai gali būti reikšmingi ne tik gyvūnų sveikatos stebėsenai, bet ir tvarių ūkininkavimo sprendimų diegimui.

ICAR taip pat pristatė naują laboratorinių prietaisų ir ūkyje naudojamų matavimo sistemų validavimo tvarką, pagal kurią ekspertų grupė vertins ir sertifikuos naujas technologijas. Be to, aptartos 2025 m. Indijoje vyksiančios ICAR konferencijos temos, kurios apims pieno tyrimų svarbą gyvulininkystės plėtrai, naujų technologijų diegimą ir tvaresnės pieno gamybos perspektyvas.

Nuolatinis dalyvavimas tarptautinėse iniciatyvose, bendradarbiavimas su pieno sektoriaus lyderiais ir mokslininkais leidžia mūsų Bendrovei planuoti veiklos tobulinimą, diegti inovatyvias tyrimų technologijas, gerinti paslaugų kokybę ir užtikrinti rezultatų patikimumą. Šios žinios taip pat prisideda prie pieno ūkių skatinimo dalyvauti gyvūnų produktyvumo tyrimuose bei naujų paslaugų pasiūlymo rinkai, dalijantis informacija su visais pieno sektoriaus dalyviais ir suinteresuotomis šalimis.

3.3. Plėtros apžvalga

Praėjusiais metais Bendrovė tęsė aktyvią plėtrą ir stiprino savo pozicijas tiek vietinėje, tiek tarptautinėje rinkoje. Strateginiai sprendimai lėmė naujų paslaugų įvedimą, projektų įgyvendinimą ir glaudesnę bendradarbiavimą su partneriais bei klientais.

Ši paslauga ir toliau bus plečiama. 2025 m. Bendrovė planuoja dar labiau sustiprinti pašarų tyrimų segmentą, papildydama jį **penkių svarbiausių mikotoksinų nustatymu pašaruose**. Tai leis užtikrinti dar didesnę pašarų saugumą ir kokybę, prisidedant prie gyvulių sveikatos gerinimo bei ūkininkų veiklos efektyvumo.

Metai buvo reikšmingi ir mokslinių tyrimų bei eksperimentinės plėtros srityje. Bendradarbiaujant su LSMU, rinkai pristatytas **riebalų rūgščių tyrimas piene**, tokios kaip sočiosios riebalų rūgštys, nesočiosios riebalų rūgštys, mono nesočiosios riebalų rūgštys, poli nesočiosios riebalų rūgštys, De novo - tai C4:0, C6:0, C8:0, C10:0, C12:0, C14:0 ir C15:0 rūgščių suma, mišrios kilmės - tai C16:0, C16:1 ir C17:0 rūgščių suma, iš anksto suformuotos - tai C18:0, C18:1, C18:2

ir C18:3 rūgščių suma, C16:0 – palmitino riebalų rūgštis, C18:0 – stearino riebalų rūgštis, suteikiančios vertingos informacijos apie gyvūnų šėrimo efektyvumą, sveikatingumą ir pieno kokybę. Ūkininkams sukurta programa su galimybe peržiūrėti ir atsisųsti tyrimų duomenis interneto svetainės platformoje exell formatu, ūkininkai gauna išsamią procentinę riebalų rūgščių grupių analizę, įskaitant visų rūgščių sumą, taip pat baltymų ir riebalų santykį, kas yra svarbu vertinimui.

Be to, Bendrovė pradėjo teikti **naują laktoferino tyrimo piene paslaugą, skysčių dozatorių metrologinę patikrą**, o produktų asortimentą papildė naujas konservantas pieno mėginiams „NEBA-PT“. Tvarumo ir inovacijų srityje įgyvendinti keli reikšmingi projektai. Kartu su

Latvijos ūkininkų sąjunga „Zemnieku saeima“ dalyvaujama ES Baltijos programoje „Tvarus silosas“. Taip pat bendradarbiaujant su LR žemės ūkio rūmais ir Europos Sąjunga vykdomas projektas, skirtas mastitų ir somatinių ląstelių mažinimui piene, siekiant sumažinti antibiotikų naudojimą gydymo procesuose. Be to, tęsiama pieninių karvių mastitų sukėlėjų ir jų jautrumo antimikrobinėms medžiagoms stebėsena, užtikrinant tikslingą gydymą, racionalų antibiotikų naudojimą ir geresnę pieno kokybę.

Latvijos pašarų tyrimai sudaro 56 % paslaugų, bendradarbiaujama su penkiomis pieno įmonėmis ir daugiau nei 600 ūkininkų, atliekant virš 1000 pieno tyrimų per mėnesį. Estijos pašarų tyrimai sudaro 44 % užsienio paslaugų struktūros. Tarptautiniame kontekste Bendrovė dar labiau plėtė savo paslaugų spektrą – pristatytos ir įvestos 3 naujos paslaugos: kalibraciniai mėginiai, Infiniplex bei PGR tyrimai. Tai atvėrė naujas galimybes užsienio rinkose ir

leido pasiūlyti dar konkurencingesnes paslaugas.

Svarbus dėmesys skirtas ir klientų poreikių analizei. Atliktos trys apklausos, siekiant įvertinti pašarų raciono sudarymo praktikas, klientų lojalumą bei jų pasitenkinimą teikiamomis paslaugomis. Aktyviai vykdyti susitikimai su klientais – surengti 86 susitikimai dėl komercinių tyrimų, pateikta daugiau nei 1900 komercinių pasiūlymų.

2024 metai buvo intensyvūs ir produktyvūs – investicijos į mokslinius tyrimus, paslaugų plėtrą ir rinkodaros veiklas užtikrino stabilų augimą bei stiprino Bendrovės pozicijas. Toliau siekiama inovacijų, kokybės gerinimo ir dar glaudesnio bendradarbiavimo su klientais bei partneriais, užtikrinant ilgalaikį Bendrovės sėkmės tęstinumą.

Bendrovė taip pat stiprino savo matomumą ir komunikaciją. Buvo įgyvendinta išsami reklamos kampanija – veikiama per keturis pagrindinius reklamos kanalus, sukurta 65 vizualiniai reklaminiai sprendimai, parengti 67 tekstai, išleisti lankstinukai, sukurta reklaminė vaizdo medžiaga. Informacija apie Bendrovės veiklą pasiekė ir spaudos kanalus – išspausdinti aštuoni straipsniai keturiuose skirtinguose leidiniuose.

3.4. Paslaugų užsakovai ir rinkos apžvalga

Paslaugų užsakovai ir veiklos modelis

Bendrovės atliekamų tyrimų ir kitų paslaugų užsakovai yra įvairūs pieno sektoriaus dalyviai, tarp jų:

- Pieno gamintojai – ūkininkai ir žemės ūkio veiklą vykdančios įmonės (žemės ūkio bendrovės, kooperatyvai, viešosios įstaigos ir kt.);
- Pieno supirkėjai – įmonės Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka VĮ Žemės ūkio duomenų centre registruoti juridinis asmenys, perkantis pieną iš pieno gamintojų savo ūkinei veiklai. Ataskaitų sudarymo datai buvo įregistruotas 61 pieno supirkėjas, bet pieną supirko 54;
- Pieno perdirbėjai – bendrovės, perdirbančios pieno žaliavą į galutinius produktus, jos dažnai vykdo ir pieno supirkimo veiklą;
- Pieno sektorių administruojančios ir kontroliuojančios institucijos – valstybinės ir priežiūros institucijos
- Mokslo ir kitos įmonės – tyrimų centrai, akademinės įstaigos ir kiti ūkio subjektai.

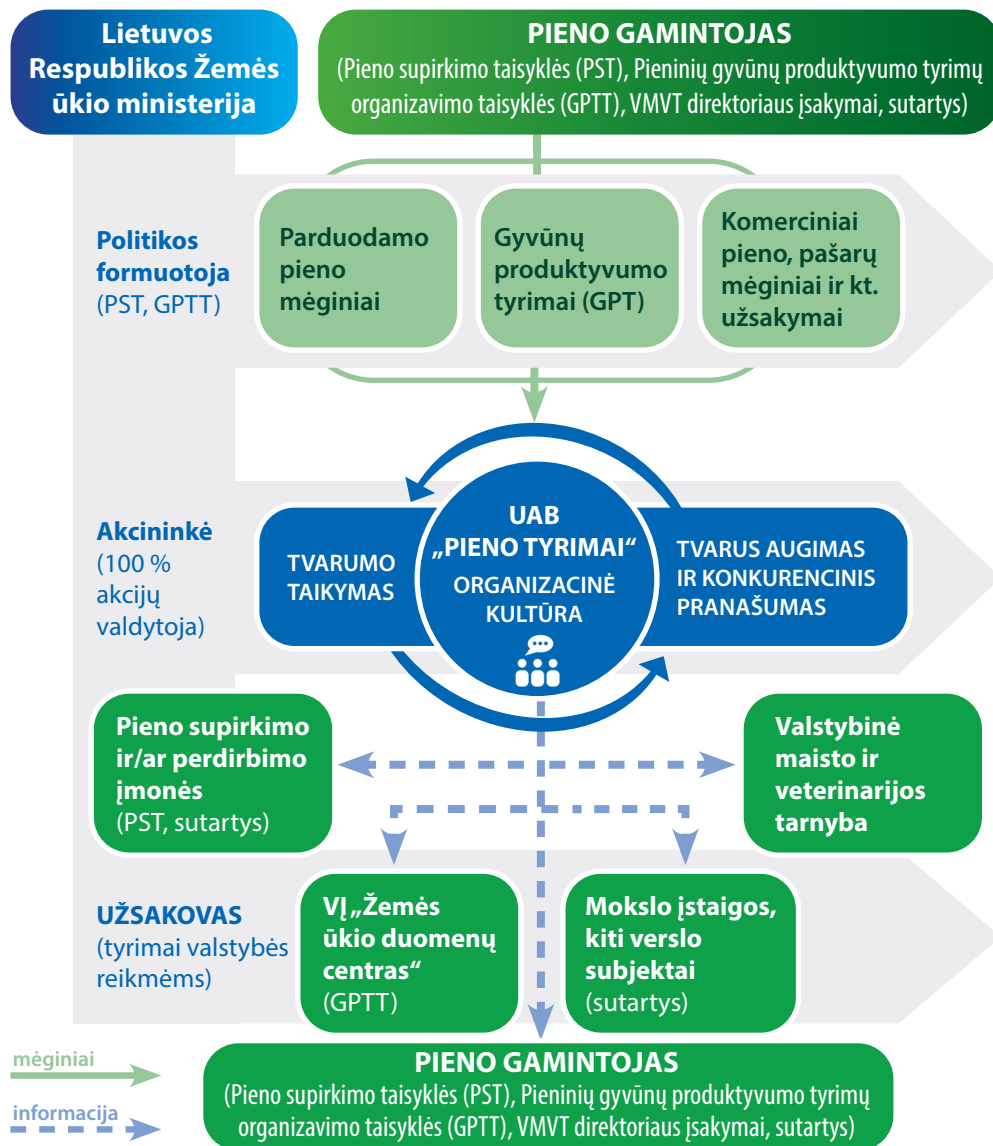
UAB „Pieno tyrimai“ vykdomi privalomi superkamo pieno tyrimai ir pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimai atitinka visų pieno sektoriaus dalyvių – administruojančių ir kontroliuojančių institucijų, pieno supirkėjų, perdirbėjų, gamintojų bei kitų ūkio subjektų – poreikius. Bendrovė aktyviai prisideda prie tvaraus šalies pieno sektoriaus kūrimo.

Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija yra pagrindinė UAB „Pieno tyrimai“ veiklos ašis: ji yra bendrovės steigėja, akcijų valdytoja, formuoja valstybės politiką pieno sektoriaus srityje ir atlieka jo organizavimo, koordinavimo bei kontrolės funkcijas. Daugelis bendrovės vykdomų veiklų yra tiesiogiai susijusios su ministerijos atliekamomis funkcijomis.

Siekdama didinti nuosavo kapitalo grąžą akcininkui, UAB „Pieno tyrimai“ taip pat vykdo papildomą (komercinę) veiklą. Tačiau tiek vietinėje, tiek tarptautinėje rinkoje bendrovės veikla iš esmės grindžiama pieno sektoriaus verslo aplinka.

BENDROVĖS VEIKLOS MODELIS:

3 pav. UAB „Pieno tyrimai“ veiklos schema

Žemiau pateiktoje lentelėje pateikiama apibendrinta informacija apie Bendrovės paslaugų užsakovus ir jų veiklą rinkoje.

11 lentelė
UAB „Pieno tyrimai“ atliekamų paslaugų užsakovai

Paslaugų užsakovai ir/arba mokėtojai		Rinkos dalis	Pajamų dalis
Pieno sektorių administruojančios ir kontroliuojančios institucijos	LR Žemės ūkio ministerija	100%	50,2%
	Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba		
	Nacionalinė mokėjimo agentūra		
	VĮ Žemės ūkio duomenų centras		
Pieno sektoriaus dalyviai	Pieno gamintojai	100%	44,8%
	Pieno supirkėjai		
	Pieno perdirbėjai		
Kiti	Konsultantai, pašarų gamintojai	Konkurencinis pranašumas teikiamų paslaugų kokybe ir centralizuota sistema	3,2%
	Mokslo ir mokymo įstaigos		
	Kita		
ES šalių pirkėjai	Pieno supirkėjai, pašarų gamintojai, ūkiai ir kt.		1,8%

RINKOS APŽVALGA: Lietuvos pieno sektorius pastaraisiais metais išgyvena struktūrinius pokyčius, kuriuos lemia tiek vietiniai, tiek globalūs ekonominiai ir geopolitiniai veiksniai. Mažėjantis ūkių skaičius, didėjanti pieno gamybos koncentracija stambesniuose ūkiuose ir svyruojančios pieno supirkimo kainos – tai pagrindinės tendencijos, darančios įtaką sektoriaus plėtrai.

Pieno gamintojų ir ūkių skaičiaus mažėjimas. Per pastarąjį dešimtmetį Lietuvoje nuosekliai mažėjo pieno gamintojų skaičius. Tai lėmė šie veiksniai:

- Maži ir vidutiniai ūkiai nesugeba konkuruoti su stambesniais ūkiais, kurie gali efektyviau valdyti kaštus, investuoti į modernią įrangą ir didinti gamybos produktyvumą, šie nepatrauklūs paveldėtojams, todėl ūkio veiklos nutrūksta;
- Nepakankama ES parama smulkiems ūkiams ir griežtėjantys aplinkosauginiai bei gyvūnų gerovės reikalavimai;
- Nepastovios pieno supirkimo kainos, kurios daro ypač didelį poveikį mažesniems ūkiams, turintiems ribotas galimybes amortizuoti kainų svyravimus.

4 pav. Vidutinis pieno gamintojų, parduodančių pieną perdirbti, skaičius, vnt.

Metai **Vidutinis pieno gamintojų skaičius, vnt.**

2014 m. 29,958

2015 m. 27,820

2016 m. 24,846

2017 m. 22,294

2018 m. 19,945

2019 m. 17,819

2020 m. 15,953

2021 m. 14,292

2022 m. 13,017

2023 m. 11,435

2024 m. 9,850

UAB „Pieno tyrimai“ atliekamų tyrimų ir paslaugų apimtys tiesiogiai priklauso nuo pieninių bandų skaičiaus ir laikomų karvių skaičiaus. Nuolatinis smulkių bandų skaičiaus mažėjimas įtakoja pieno gaminto-

jų, parduodančių pieną perdirbti, skaičiaus mažėjimą. 2024 m. duomenimis:

- Pieno gamintojų (ūkių), kuriems buvo tiriamas parduodamas pienas, skaičius sumažėjo iki **9 850**,

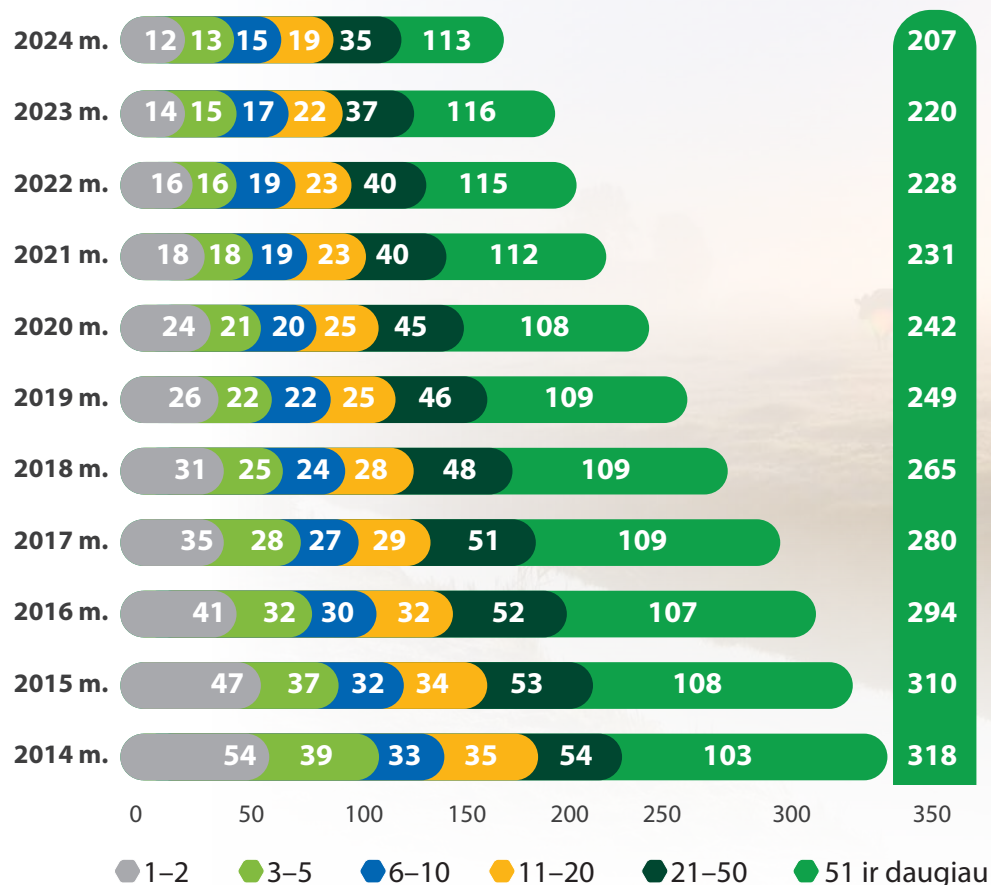
kai 2014 m. jų buvo trigubai daugiau – **29 958**;

- Maži 1–10 karvių ūkiai vis dar sudaro didžiąją dalį visų pieno ūkių – **82,7 proc.** (14 224 vnt.), tačiau juose laikoma tik **19,2 proc.** (39,5 tūkst. vnt.) visų pieninių karvių;
- Stambesni ūkiai (laikantys **51 ir daugiau** karvių) sudaro tik **3,5 proc.** (637 vnt.) visų pieno

ūkių, tačiau juose auginama daugiau nei **54,6 proc.** (113 tūkst. vnt.) šalies karvių;

- Karvių skaičius sumažėjo iki **207 tūkst. vnt.**, kai 2014 m. jų buvo 35 proc. daugiau – **318 tūkst. vnt.**;
- Nepaisant bendro karvių skaičiaus mažėjimo, didesniuose ūkiuose karvių skaičius šiek tiek augo dėl ūkio modernizavimo ir produktyvesnių gyvulių veisimo.

5 pav. **Karvių pasiskirstymas pagal bandų dydį 2014–2024 m. spalio 1 d.**

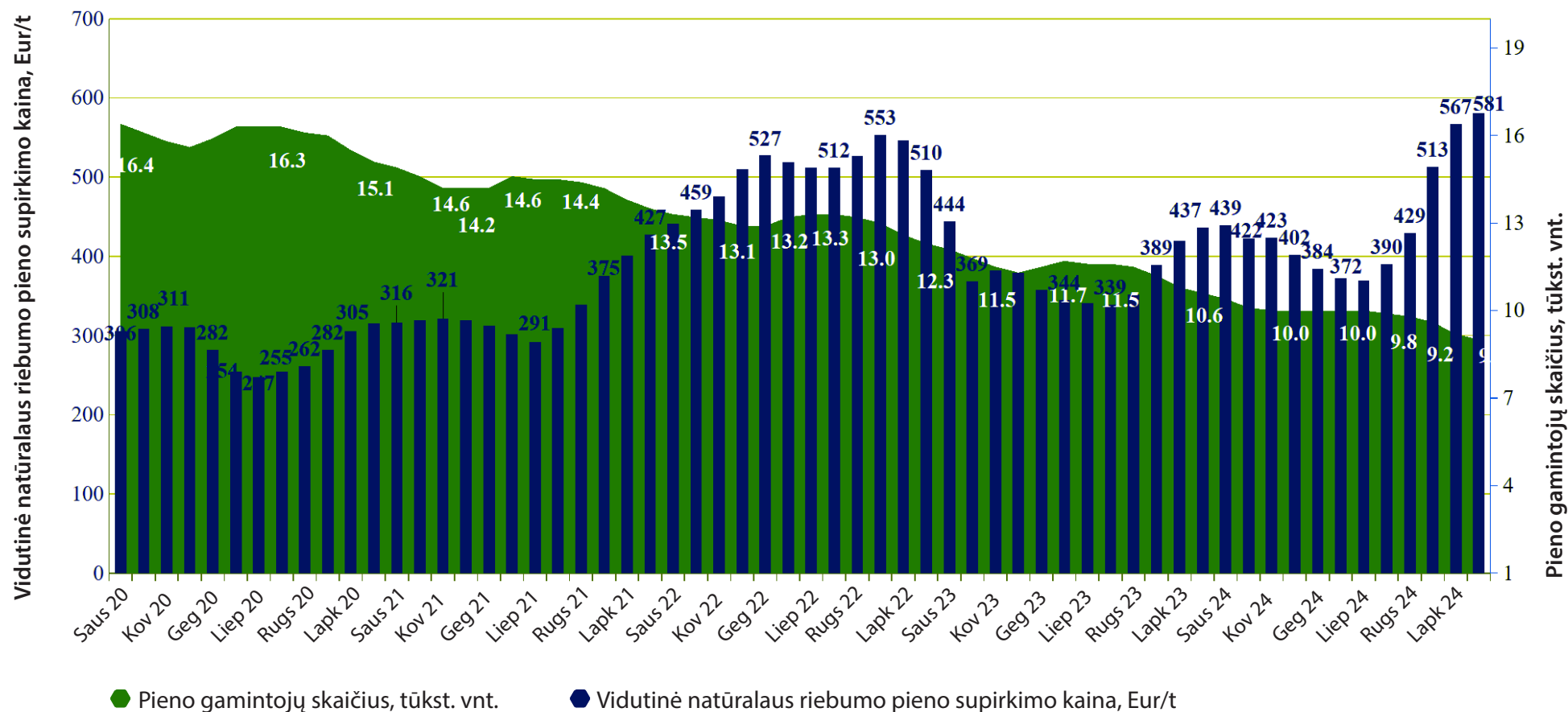

Ūkininkų visuomeninės organizacijos nuolat siekia didinti pieno supirkimo kainą ir ją priartinti prie Europos Sąjungos šalių vidurkio. 2021 m. antroje pusėje, kylant energijos išteklių kainoms, natūralaus pieno supirkimo kainos pradėjo sparčiai augti. 2022 m. lapkritį jos pa-

siekė aukščiausią lygį – **546,4 Eur/t**, tačiau nuo 2023 m. vasario mėnesio kainos vėl pradėjo kristi. Tik 2024 m. pabaigoje jos sugrįžo į 2022 m. lygį ir net jį viršijo – **2024 m. gruodžio mėnesį natūralaus pieno tona vidutiniškai kainavo 580,5 Eur/t**.

Nepaisant šio kainų atsigavimo, pieno gamintojų skaičiaus mažėjimo tendencijos išlieka ryškios. Stabilus ir ilgalaikis pieno supirkimo kainų augimas galėtų pristabdyti pieno ūkių mažėjimą ir sustiprinti sektoriaus konkurencingumą.

6 pav. Vidutinės natūralaus pieno supirkimo kainos ir pieno gamintojų skaičiaus kitimas 2020–2024 m.

Tiriamųjų pieninių veislių karvių skaičiaus kitimas. Dėl smulkių pieno ūkių pasitraukimo iš rinkos Lietuvoje nuosekliai mažėja bendras karvių skaičius. Tačiau, nepaisant šios tendencijos, tiriamųjų karvių dalis visų laikomų karvių atžvilgiu kasmet didėja. **2014 m. ji sudarė 45,5 proc., 2022 m. – 55,8 proc., 2023 m. – 57,9 proc., o 2024 m. pasiekė 59,1 proc.**

Vis daugiau ūkių, ypač didesnių ir modernizuotų, pasirenka vykdyti gyvūnų produktyvumo tyrimus, siekdami gerinti bandos produktyvumą, genetinę kokybę ir pieno gamybos efektyvumą. Vis dėlto, bendras tiriamųjų karvių skaičius taip pat palaipsniui mažėja, atspindėdamas bendrą pieno gamybos struktūros pokytį šalyje.

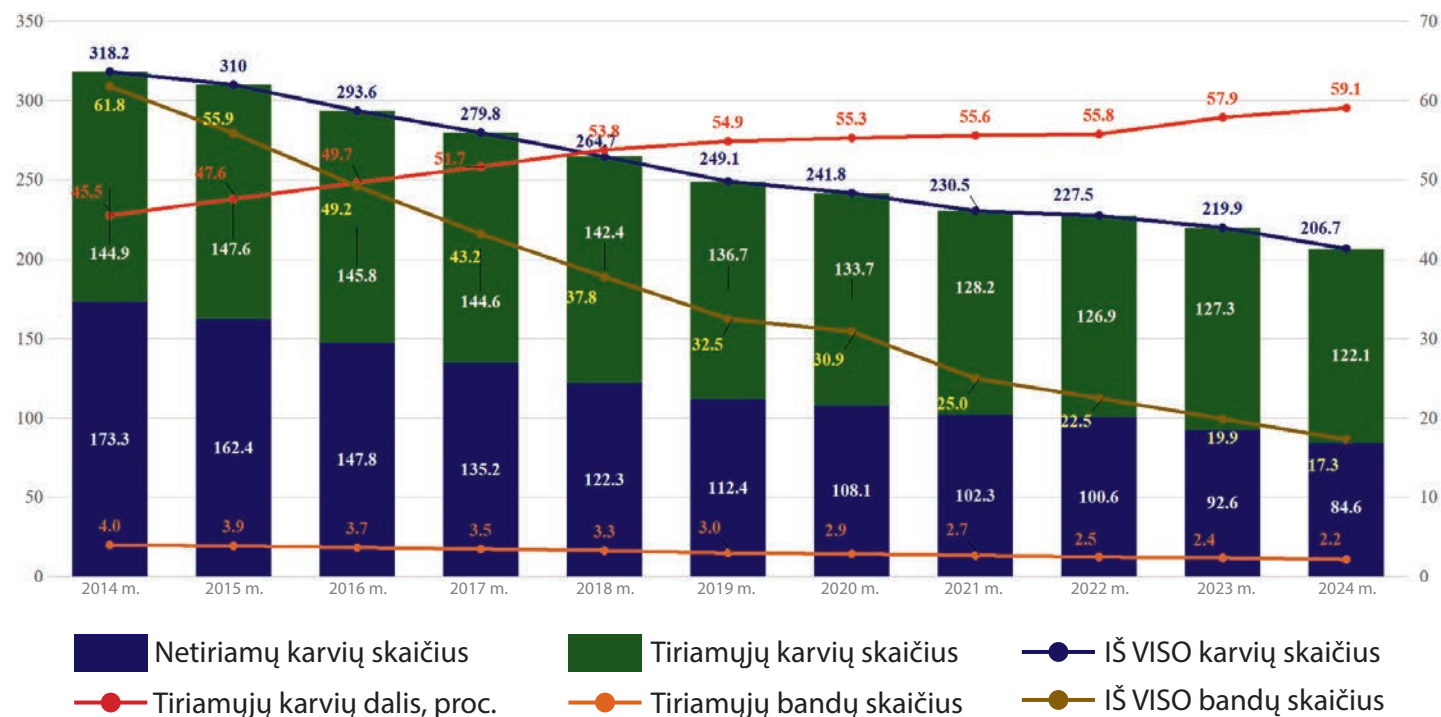
Tiriamųjų karvių skaičiaus mažėjimas yra stabilus ir mažiau ryškus nei bendras karvių skaičiaus mažėjimas. Gyvūnų produktyvumo tyrimai tampa vis aktualesni didesniems ūkiams – daugiau nei 75 proc. visų ūkių, laikančių per 50 karvių, dalyvauja produktyvumo tyrimuose. Tai leidžia diegti pažangesnes technologijas, gerinti gy-

vūnų sveikatą ir didinti pieno ūkio našumą.

Lietuvoje gyvūnų produktyvumo tyrimus vykdančių ūkių skaičius per pastaruosius metus mažėjo:

- 2020 m. – 2,9 tūkst. ūkių,
- 2023 m. – 2,4 tūkst. ūkių,
- 2024 m. – 2,2 tūkst. ūkių.

7 pav. Pieninių veislių karvių skaičiaus kitimas 2014–2024 metais

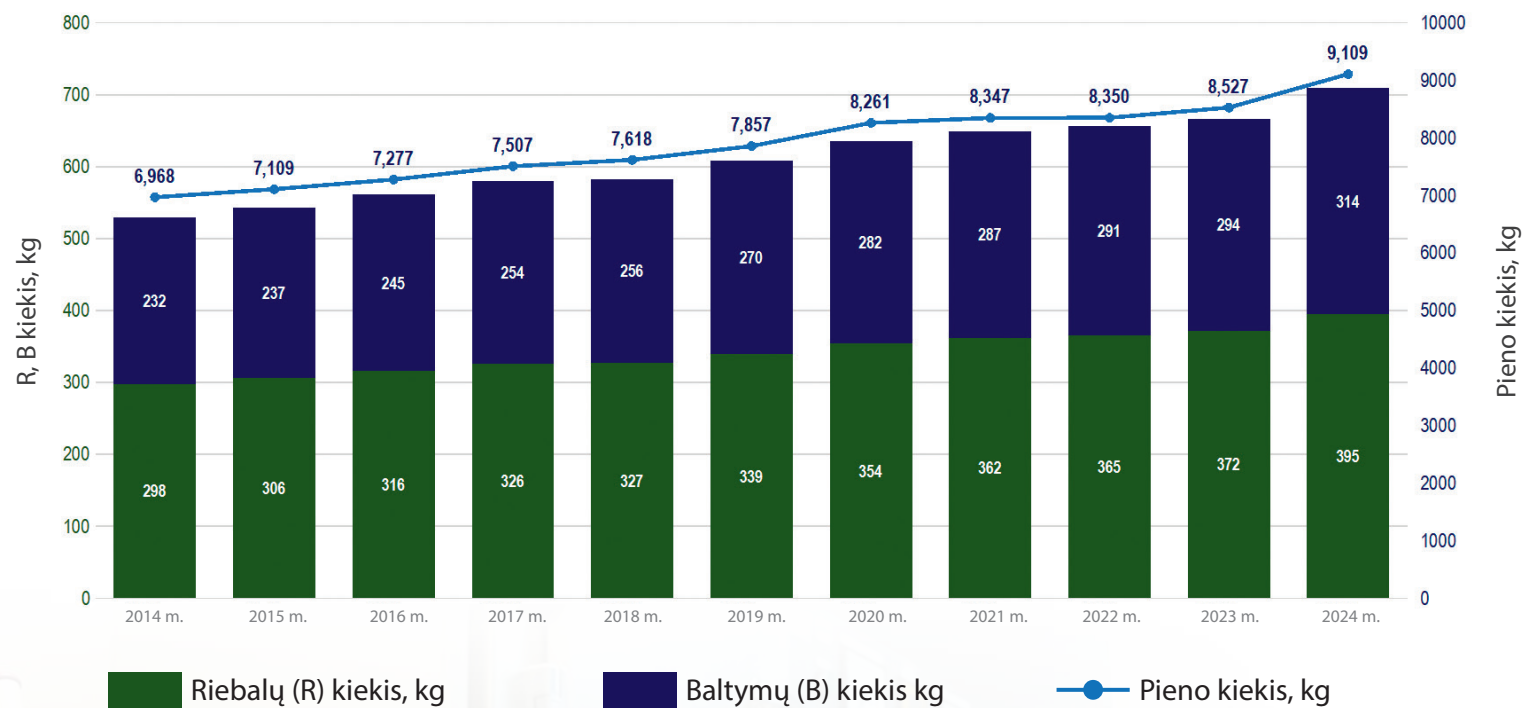

Nepaisant to, produktyvumo augimas šiuose ūkiuose akivaizdus. Nuo 2014 metų vidutinis metinis tiriamųjų gyvūnų primelžtas pieno kiekis padidėjo 2 141 kg (30,7 proc.), riebalų kiekis – 97 kg (32,6 proc.), baltymų kiekis – 82 kg (35,3 proc.).

Nors pastaraisiais metais produktyvumo rodiklių augimas buvo nedidelis, svyravo 1–2 proc. ribose, bet 2024 m. fiksuotas proveržis – vidutinis tiriamųjų karvių produktyvumas išaugo 582 kg pieno, 23 kg riebalų ir 20 kg baltymų. Tikėtina, kad šį rezultatą lėmė visų tiriamųjų gyvūnų įtraukimas į veisimo programas, skatinantis kryptingą ir efektyvų bandų selekcijos procesą.

8 pav. Tiriamųjų karvių metinio produktyvumo (kg) kitimas 2014–2024 m.

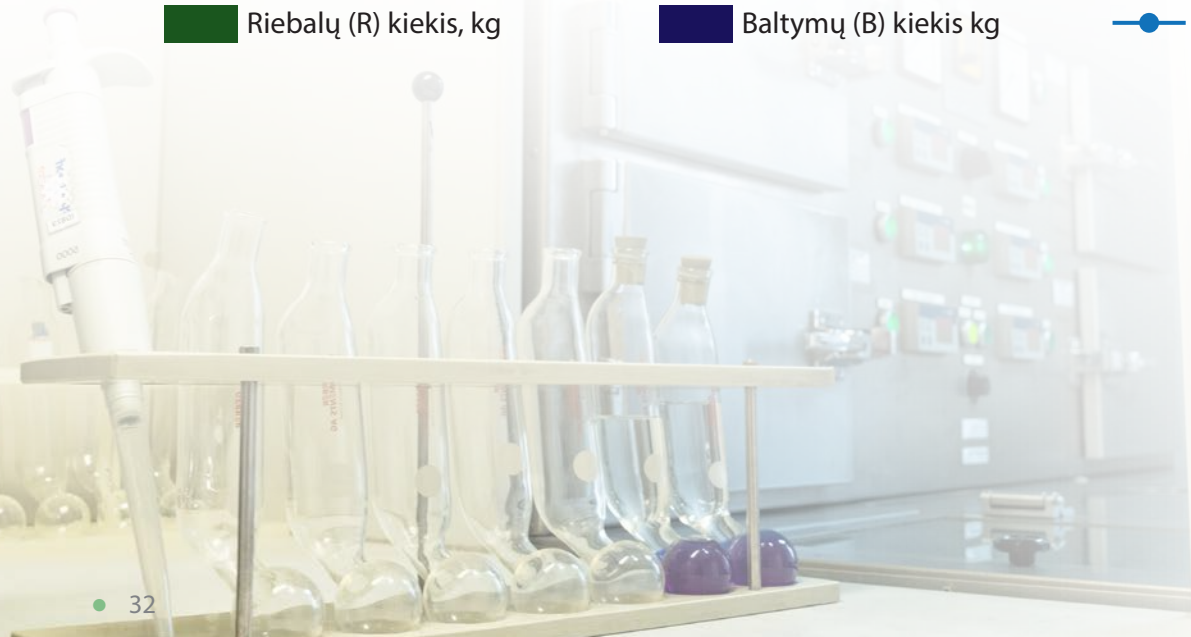
Pieno pardavimas perdirbti.

Nepaisant nuolatinio pieninių veislių karvių ir jų bandų skaičiaus mažėjimo, bendras parduodamo pieno kiekis perdirbimui išlieka stabilus. Tai lemia pieno gamintojų pastangos didinti bandų produktyvumą ir optimizuoti pieno gamybos procesus. Stambėjant ūkiams ir augant produktyvumui, didėja ir gyvūnų produktyvumo tyrimų, pašarų analizės bei kitų UAB „Pieno tyrimai“ teikiamų paslaugų poreikis.

12 lentelė
Pieno gamintojų parduotas natūralaus riebumo pieno kiekis perdirbimui

Metai	Kiekis, tūkst. t	Kitimas, palyginus su ankstesniu laikotarpiu	
		(+/-) tūkst. t.	proc.
2015	1,436.5	-	-
2016	1,410.4	-26.0	-1.8
2017	1,396.9	-13.5	-1.0
2018	1,363.0	-33.9	-2.4
2019	1,346.9	-16.1	-1.2
2020	1,354.2	7.3	0.5
2021	1,339.6	-14.6	-1.1
2022	1,345.6	6.0	0.4
2023	1,347.5	1.9	0.1
2024	1,389.9	42.4	3.1

*Šaltinis: Pieno rinka © VĮ Žemės ūkio duomenų centras

Lietuvos pieno pramonė orientuota į eksportą – daugiau nei 50 proc. šalyje pagaminto pieno išvežama į ES ir trečiąsias šalis įvairių produktų pavidalu. Norint išlikti konkurencingiems tarptautinėje rinkoje, būtina užtikrinti aukštą pieno kokybę ir didelę maistinę vertę. UAB „Pieno tyrimai“ siekia būti ne tik patikimas partneris pieno sektoriaus dalyviams, bet ir aktyvus rinkos dalyvis. Bendrovė nuolat diegia pažangius tyrimų metodus, dalyvauja pieno gamybos ir veislininkystės sistemų administravime, prisideda prie pieno supirkimo reguliavimo ir kokybės kontrolės stiprinimo.

Pagrindiniai iššūkiai, su kuriais susiduria pieno sektorius:

- Griežtėjantys aplinkosauginiai reikalavimai;
- Didėjanti augalinės kilmės pieno alternatyvų konkurencija;
- Pieno produktų vartojimo mažėjimas dėl vartotojų įpročių pokyčių ir antireklamos;
- Tarptautinės prekybos konkurencijos augimas.

Atsižvelgdama į šiuos iššūkius, UAB „Pieno tyrimai“ aktyviai dalyvauja tarptautinėse pieno sektoriaus organizacijose, nuolat kelia specialistų kvalifikaciją ir investuoja į modernias tyrimų technologijas bei įrangą, siekdama išlaikyti aukščiausius kokybės standartus tiek pieno tyrimų srityje, tiek veislininkystės srityje.

3.5. Pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais Bendrovė susiduria, apibūdinimas, atskleidžiant rizikos valdymo politiką ir pagrindinių rizikos veiksnių valdymo priemones

Bendrovėje taikoma Rizikos valdymo politika (galiojanti redakcija valdybos sprendimu patvirtinta 2022 m. kovo 15 d., įgyvendinimo ir nuostatų aktualumo peržiūra paskutinį kartą atlikta 2024 m. vasario mėn.) nustato vieningą ir bendrais principais pagrįstą rizikų valdymą, siekiant užtikrinti Bendrovės strateginių tikslų įgyvendinimą, užtikrinti saugią aplinką darbuotojams bei gerinti teikiamų paslaugų kokybę. Joje nustatyti rizikų valdymo organizavimo principai, rizikų valdymo procesas ir bei paskirti atskirą asmenį už Bendrovės rizikų valdymo politikos įgyvendinimą ir kontrolę.

Politikoje nustatyti trys pagrindiniai bendrovėje taikomi rizikos valdymo principai:

- integralumo principas (rizikos valdymas yra ne atskira savarankiška veikla, o struktūruotas procesas, neatsiejama visų Bendrovės vei-

klos procesų ir priimamų sprendimų dalis;

- informacijos aktualumo ir patikimumo principas (rizikos valdymas paremtas tik patikimais ir aktualiais duomenimis, įskaitant statistinius, istorinius, taip pat stebėjimo ir (arba) ekspertinio vertinimo būdu gautus duomenis);
- efektyvumo ir proporcingumo principas (rizikos valdymui skiriamos lėšos paskirstomos racionaliai ir ekonomiškai pagrįstai, o konkrečios rizikos valdymo kaina neviršija alternatyvių kaštų, kuriuos Bendrovė patirtų nevaldydama tos rizikos).

Rizikos valdymo politikos nuostatomis detalizuoti bendrovėje yra patvirtintas UAB „Pieno tyrimai“ rizikos valdymo tvarkos aprašas (galiojanti redakcija direktoriaus įsakymu patvirtinta 2023 m. sausio 12 d.), kuriame vadovaujantis LST ISO 31000 standartų grupės gairėmis nustatyti

rizikos valdymo principai ir įgyvendinimo gairės.

Vadovaujantis šiuo aprašu, visos rizikos, su kuriomis susiduria Bendrovė, skirstomos į keturias rūšis:

- strateginė rizika (tai rizika, daranti tiesioginę įtaką strateginių tikslų ir uždavinių įgyvendinimui, dažniausiai susijusi su politiniais veiksniais, viešąja nuomone, svarbiausiais bendrovės valdymo sprendimais, ypač strateginių krypčių pasirinkimu ir tikslų bei uždavinių nustatymu, veiklos planavimu, reagavimu į išorinės aplinkos pokyčius ir kt.);
- finansinė rizika (tai rinkos, kredito (sandorio šalies) ir likvidumo (investuojant) rizika, kuri pasireiškia bendrovei valdant piniginius išteklius ir atliekant kitas veiklas užtikrinti būtinas finansines operacijas);
- veiklos rizika (tikimybė patirti nuostolių dėl netinkamų arba neefektyvių Bendrovės vidaus procesų arba dėl išorės įvykių ir veiksnių poveikio Bendrovės veiklos procesams, įskaitant darbuotojų saugos ir sveikatos valdymo procesus, efektyvų resursų panaudojimą);

- reputacinė rizika (tai rizika, kuri gali turėti neigiamą įtaką viešajai nuomonei apie Bendrovę. Reputacinės rizikos gali kilti dėl nešališkumo principo neužtikrinimo, netinkamų darbuotojų veiksmų, sisteminių ar pasikartojančių klaidų, nepakankamo duomenų saugumo ir konfidencialumo, tvarumo trūkumo, inovacijų trūkumo, korupcijos dėl kurių pakenkiama reputacijai, santykiams ar sumenkinamas pasitikėjimas Bendrovės veikla).

Įgyvendinant Rizikos valdymo politiką ir rizikos valdymo tvarkos aprašą, Bendrovėje sudaromi ir tvarkomi tokie dokumentai:

- rizikų registras (nuolat atnaujinamas dokumentas, kuriame pateikiamos identifikuotos rizikos, įskaitant rizikos apibūdinimą, skyrių, veiklą ar procesą, kuriame nustatyta rizika, jos atsiradimo priežastis ir galimas poveikis, esami veiksmai rizikos valdymui, tikimybė, galima pasekmė, rizikos reikšmingumas, numatomi veiksmai su rizika);
- rizikų žemėlapis (dokumentas, kuriame išvardintos visos identifikuotos ir įvertintos rizikos bei pateik-

tas jų pasiskirstymas pagal rizikos reikšmingumą);

- rizikos valdymo priemonių planas (dokumentas, kuriame suplanuojami veiksmai kritinėms ir didelėms rizikoms valdyti, paskiriami už jų įgyvendinimą atsakingi asmenys ir numatomi įvykdymo terminai).

Įgyvendinant integruotą vadybos sistemą, 2024-03-25 patvirtintas UAB „Pieno tyrimai“ Laboratorijos vadybos sistemos vadovo 12 leidimas. Jame aprašyta įgyvendinta kokybės vadybos sistema, atitinkanti standartų LST EN ISO/IEC 17025 ir LST EN ISO/IEC 17020 reikalavimus. Procesams valdyti taikomos procedūros įformintos dokumentais. Aprašyta iš viso 40 taikomų procedūrų, reglamentuojančių planavimą ir logistiką, laboratorijos darbo organizavimą, monitoringą ir matavimus, įrangos priežiūrą ir valdymą, vidaus auditus, personalo valdymą, pirkimų organizavimą, dokumentų ir įrašų valdymą ir kt. Procedūrose aprašytos joms priskiriamos funkcijos, įskaitant susijusias su rizikos vertinimu ir valdymu.

Bendrovė identifikuoja visas galimas draudžiamąsias rizikas ir jas apdraudžia. Bendrovėje daugelis rizikų

yra apdraustos įvairiais draudimais: sudarytos sutartys dėl nekilnojamojo ir kilnojamojo turto, transporto priemonių, krovinių, bendrosios profesinės civilinės atsakomybės draudimo, darbuotojų nelaimingų atsitikimų draudimo. Bendrovė naudoja apsidraudimo priemonių, kurioms yra taikoma apsidraudimo sandorių apskaita.

Finansinės rizikos valdymo organizavimą ir darbuotojų, atliekančių finansinės rizikos valdymą, pareigas ir atsakomybę reglamentuoja direktoriaus patvirtinta Finansinės rizikos valdymo tvarka. Su kokiomis finansinėmis rizikomis susiduria Bendrovė ir jos valdymo rezultatai pateikti 2024 m. finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 3 dalyje.

Skyrių/veiklų vadovai metų pradžioje atlieka skyriaus/veiklos rizikų identifikavimą, analizę ir įvertinimą (naujų rizikų įtraukimas, praeitų metų rizikų peržiūra, reikšmingumo vertinimas, papildomų kontrolės priemonių įtraukimas jau nustatytais rizikoms). Darbuotojams akcentuojama rizikų identifikavimo ir valdymo svarba, jie skatinami identifikuoti ir registruoti galimas rizikas. Rizikos valdymo koordinadorius, kokybės sistemos vadovas ir skyrių/

9 pav. 2024 m. rizikų žemėlapis

veiklų vadovai susirinkimo metu prioretizuoja identifikuotas rizikas, nustato galutinius reikšmingumo vertinimus, rizikos rūšį ir numato rizikų tvarkymo strategiją. Sudarytas rizikų registras yra nuolat atnaujinamas. Rizikų žemėlapis ir rizikos valdymo priemonių planas buvo patvirtinti direktoriaus įsakymu 2024 m. vasario 28 d. Identifikuotos 38 rizikos, iš jų 5 yra kritinės ir didelės rizikos zonoje. Visoms nustatytoms rizikoms sudarytas veiksmų ir priemonių planas kaip jas valdyti arba jų išvengti. Suplanuotų veiksmų įgyvendinimo stebėseną buvo vykdoma kiekvieną mėnesį. Valdyba 2024-02-23 patikė pastabas rengiamam rizikų žemėlapiui, o 2024-06-18 posėdyje apsvairstė rizikų valdymo priemonių įgyvendinimo eigą.

2024 m. rizikų valdymo rezultatai: iš 38 identifikuotų rizikų, 17 rizikų buvo įvertintos žemomis, joms papildomų valdymo veiksmų imtis nereikėjo. 8 rizikos suvaldytos, 11 rizikų yra nuolatinio pobūdžio, jos yra valdomos nuolatos, lygis sumažintas iki toleruojamo. Dar 2 rizikos mažinamos, bet kol kas nėra suvaldytos, todėl jų valdymas perkeltas į 2025 metus.

RIZIKA		Tikimybė	Poveikis/ pasekmė	Rizikos balas	Rizikos reikšmingumas
FINANSINĖ					
1	Bendrovės mokumo vertinimas ir pinigų srautų valdymas	2	4	8	VIDUTINĖ
2	Rizika dėl sutarčių, apmokamų biudžeto lėšomis, tęstinumo	2	4	8	VIDUTINĖ
3	Rizika, apskaitos standartų bei teisės aktų reikalavimų finansinei atskaitomybei vykdymu	2	4	8	VIDUTINĖ
4	Kredito rizika kylanti laikant lėšas bankų sąskaitose	1	4	4	ŽEMA
5	Vidaus kontrolės taikymas	1	4	4	ŽEMA
6	Investicinių sprendimų priėmimas	1	3	3	ŽEMA
7	Kreditavimo sąlygos ir palūkanų maržos	1	1	1	ŽEMA
REPUTACINĖ					
8	Rizika dėl galimo viešojo ir privataus intereso konflikto	3	3	9	VIDUTINĖ
9	Kontrolės įstaigos įgalioti darbuotojai ūkiuose atlieka mažų talpyklų (šaldymo rezervuarų) patikrą ir papildomas patikros paslaugas	2	3	6	VIDUTINĖ
10	Rizika dėl bendrovės vykdomų viešųjų pirkimų	2	3	6	VIDUTINĖ
11	Rizika dėl bendrovės vykdomos profesinės veiklos skaidrumo	2	2	4	ŽEMA
12	Galima netinkamai atlikta kontrolės veikla dėl darbuotojų užmegztų glaudžių ryšių su organizacijomis ar fiziniais asmenimis, kurių produktas ar paslaugos susiję su bendrovės laboratorijos teikiamomis paslaugomis.	1	3	3	ŽEMA
13	Interesų konfliktas su paslaugos užsakovu atliekant patikros ar kalibravimo veiklą pas užsakovą	1	3	3	ŽEMA
14	Nešališkumas su išore	1	3	3	ŽEMA
15	Nešališkumo rizika, interesų konfliktas	1	3	3	ŽEMA
STRATEGINĖ					
16	Konkurencija su kitomis laboratorijomis komercinių paslaugų plėtrai ir projektų nepastovumo rizika	3	4	12	DIDELĖ
17	Rizika dėl GPT paslaugos teikimo apimčių mažėjimo, vystantis naujoms technologijoms	3	4	12	DIDELĖ
18	Rizika dėl ženklaus GPT apimčių sumažėjimo pasikeitus Valstybės finansavimo tvarkai (remiant tik už veisimo programose įrašytus tiriamuosius gyvūnus)	3	4	12	DIDELĖ
19	Laiku nepristatyti reagentai, priemonės, testai ar kitos medžiagos reikalingos tyrimui.	3	3	9	VIDUTINĖ
20	Laboratorijos darbo sustabdymas dėl avarijų, gedimų pastato tinkluose	2	4	8	VIDUTINĖ
21	Rizika dėl bendrovės veiklos atitikties griežtėjantiems aplinkosauginiams reikalavimams	2	4	8	VIDUTINĖ

RIZIKA		Tikimybė	Poveikis/ pasekmė	Rizikos balas	Rizikos reikšmingumas
VEIKLOS					
22	Rizika dėl GPT užsakovų nemokumo	4	4	16	KRITINĖ
23	Kibernetinio įsilaužimo rizika	2	5	10	DIDELĖ
24	Rizika dėl GPT darbuotojų pakaitumo	3	3	9	VIDUTINĖ
25	Rizika dėl neužtikrinamų kokybės valdymo priemonių kontrolės ir kalibravimo veikloje, nesudalyvavus išoriniuose palyginimuose su kitomis laboratorijomis	3	3	9	VIDUTINĖ
26	Gauti nepatenkinami tyrimų kokybės tikrinimo rezultatai	4	2	8	VIDUTINĖ
27	Nutekėjus iš bendrovės viduje saugomų serverių informacijai, galima iš bazių surasti jautrią klientų informaciją: asmens kodas, vardas, pavardė.	2	4	8	VIDUTINĖ
28	Rizika dėl patikros atlikimo suderintais terminais	2	3	6	VIDUTINĖ
29	Vienetinių tyrimų laboratorijos įrenginių gedimai	2	3	6	VIDUTINĖ
30	Žmogiškųjų išteklių valdymas sklandžiam bendrovės veiklos vykdymui	3	2	6	VIDUTINĖ
31	Rizika dėl Laboratorijos akreditacijos sustabdymo	1	4	4	ŽEMA
32	Rizika dėl darbuotojų gebėjimų ir kompetencijų išlaikymo retai atliekamoms veikloms (metrologinė patikra, kalibravimas, tyrimai)	1	4	4	ŽEMA
33	Šaldytuvų, kuriuose laikomi reagentai, medžiagos, testai, mėginiai, temperatūrinio režimo užtikrinimas	2	2	4	ŽEMA
34	Nustačius neatitiktį, bet neišsprendus problemos dėl kurios atsirado neatitiktis, tikėtinos pasikartojančios klaidos	1	3	3	ŽEMA
35	Rizika dėl neteisingo sprendimo priėmimo analizuojant gautus skundus/apeliacijas, susijusius su atliekamais tyrimais, kalibravimu, metrologine patikra	1	3	3	ŽEMA
36	Vidaus nešališkumas	1	3	3	ŽEMA
37	Rizika dėl konfidencialios informacijos atskleidimo	1	2	2	ŽEMA
38	Rizika dėl laiku negautos informacijos apie naujus norminius dokumentus akredituotoje tyrimų veikloje bei vadybos sistemos veiksmingumo ir vientisumo	1	2	2	ŽEMA

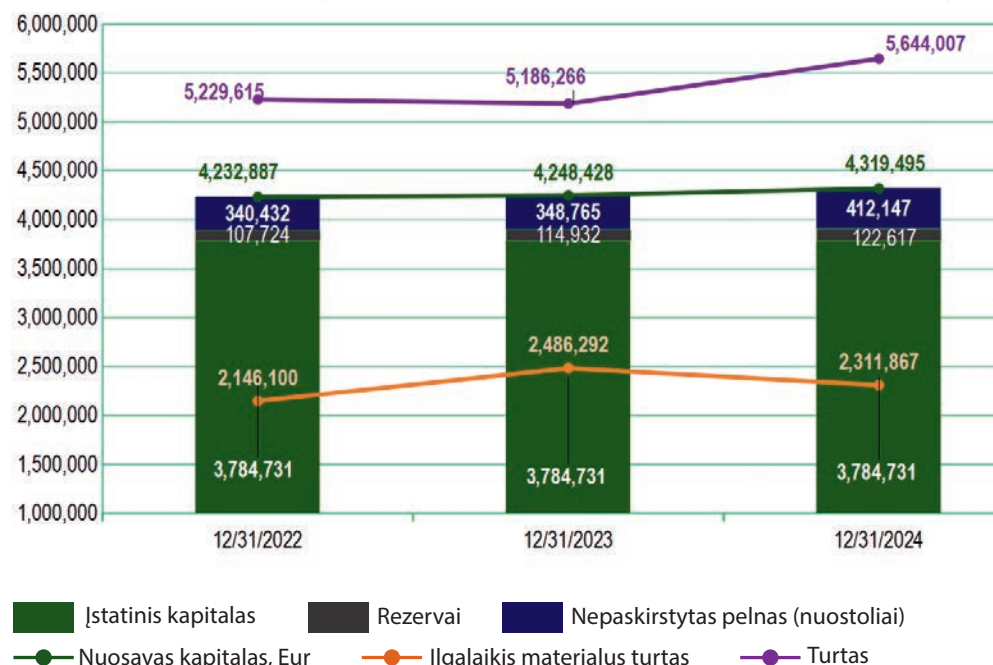
4. 2024 M. FINANSINIAI IR VEIKLOS REZULTATAI, JŲ ATITIKTIS BENDROVĖS VEIKLOS TIKSLAMS

4.1. Finansinė būklė

Nuosavas kapitalas. 2024 m. gruodžio 31 d. Bendrovės nuosavas kapitalas padidėjo iki 4 319 tūkst. Eur, o jo augimą lėmė nepaskirstyto pelno ir rezervų didėjimas. Nepaskirstytasis pelnas augo dėl pelningos bendrovės veiklos, o privalomasis

rezervas, kaip numatyta teisės aktuose, buvo didinamas paskirstytojo pelno sąskaita. Didžiąją dalį (88 proc.) nuosavo kapitalo sudaro įstatinis kapitalas, kuris nuo 2019 m. išlieka nepakitęs ir yra padalintas į 3 785 tūkst. vardinių akcijų.

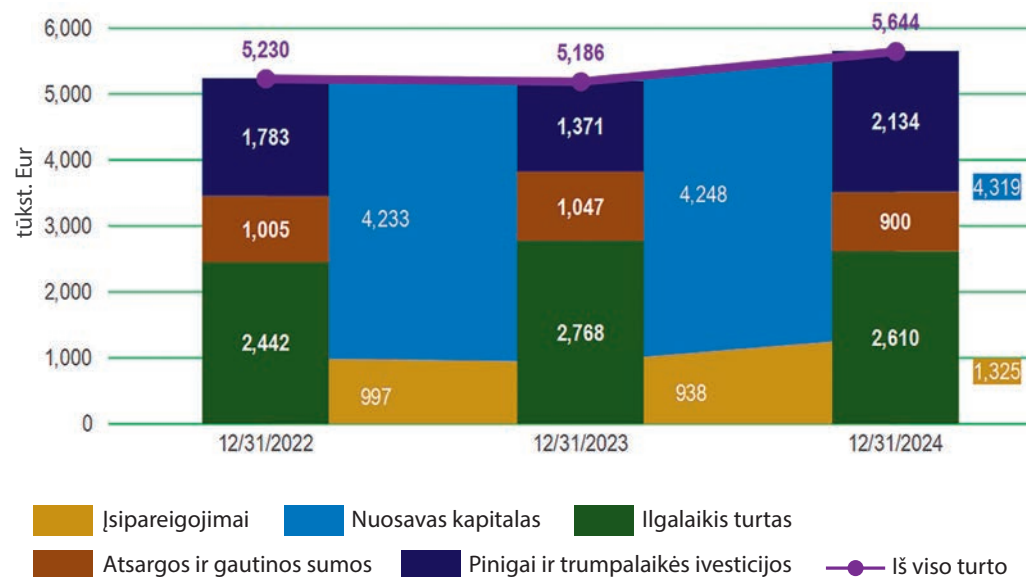
10 pav. Nuosavo kapitalo struktūra ir kitimas

Turto struktūra. Bendrovės turto struktūroje dominuoja ilgalaikis materialusis turtas. 2023 m. pabaigoje ilgalaikio materialiojo turto balansinė vertė buvo padidėjusi dėl naujų įsigijimų, tačiau per 2024 m. ji mažėjo dėl nusidėvėjimo sąnaudų. Per 2024 m. ilgalaikio turto atnaujinimui skirta 247 tūkst. Eur, iš kurių 99,9 tūkst. Eur

investuoti į naujus projektus. 2024 m. I ketvirtį Bendrovė pardavė nenaujodomas administracinės paskirties patalpas Vilniuje, todėl ilgalaikio turto, skirto pardavimui, vertė sumažėjo. Bendrovės turto vertė 2024 m. pabaigoje siekė 5 644 tūkst. Eur, o jos augimą lėmė sukauptų piniginių lėšų terminuotuose indėliuose didėjimas.

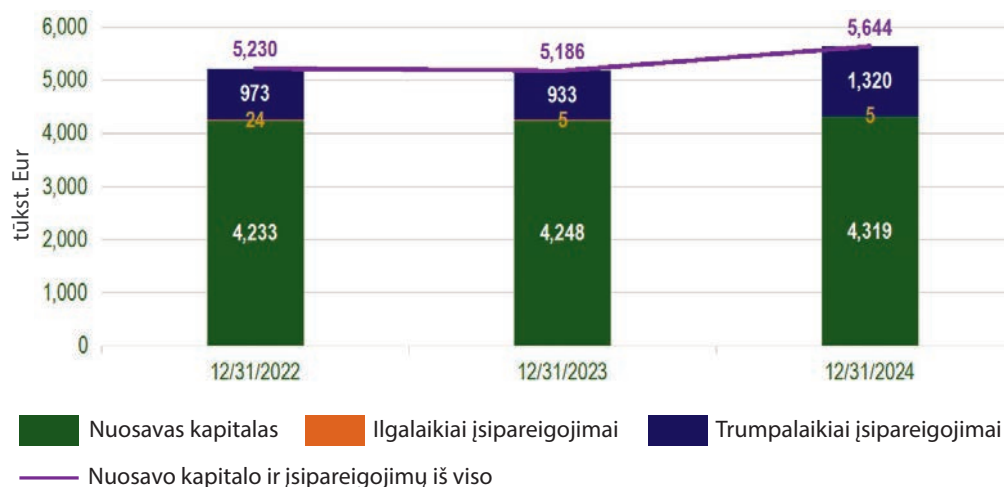
11 pav. Turto struktūra ir finansavimo šaltiniai

Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų dinamika. 2024 m. nuosavas kapitalas sudarė 77 proc. visų finansavimo šaltinių, palyginti su daugiau nei 80 proc. ankstesniais metais. Esminių finansavimo struktūros pokyčių neįvyko, tačiau 2024 m. pabaigoje Bendrovė neturėjo finansinių skolų finansavimo įstaigoms, o

įsipareigojimų didėjimą daugiausia lėmė įsipareigojimai darbuotojams. 2024 m. pabaigoje buvo priskaityti atidėjiniai darbuotojų skatinimui už metų darbo rezultatus, atsižvelgiant į Bendrovės veiklos rezultatus ir siekiant išlaikyti konkurencingą motyvacinę sistemą.

12 pav. **Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai**

4.2. Investicijos per ataskaitinį laikotarpį, planuojami investicijų projektai

Bendrovės investicijos reikšmingai išaugo per **2023 m.** ataskaitinį laikotarpį, daugiausia dėmesio skiriant laboratorinės įrangos atnaujinimui. Didžiausią investicijų dalį sudarė: bakterijų skaičiuoklio, skysčių chromatografo ir kitos modernios laboratorinės įrangos įsigijimas, siekiant didinti tyrimų tikslumą ir efektyvumą.

Per **2022 m.** Bendrovė atliko minimalias investicijas – įsigijo vieną tarnybinį lengvąjį automobilį, taip pat laboratorinės, kompiuterinės ir biuro įrangos. Tai buvo mažiausias investicijų laikotarpis per pastaruosius metus.

2024 m. reikšmingiausios investicijos:

- Modernesnis pašarų malūnas – smulkina pašarų pavyzdžius iki smulkesnės frakcijos, turi savaiminio išsivalymo funkciją ir modernią dulkių surinkimo sistemą. Šis atnaujinimas ne tik padidino darbo našumą pašarų tyrimuose, bet ir sudarė sąlygas įdiegti naują paslaugą – mikotoksinų tyrimą pašaruose. Be to, optimizuoti darbo procesai

sumažino dulktumą ir pagerino darbuotojų darbo sąlygas.

- 80.08 kWp saulės elektrinė – siekiant įgyvendinti tvarumo tikslus, Bendrovė investavo 34 tūkst. Eur į elektros energijos gamybą, taip sumažindama veiklos poveikį aplinkai ir elektros energijos sąnaudas.
- Mėginių surinkimo automobilių atnaujinimas – per metus Bendrovės krovininiai automobiliai nuvažiuoja vidutiniškai daugiau nei 65 tūkst. km, todėl būtina reguliari jų renovacija. 2024 m. buvo įsigytas vienas krovininis mėginių surinkimo automobilis su temperatūros palaikymo įranga už 39 tūkst. Eur.
- Technologinių nuotekų sistemos modernizavimas – atliktas esamos sistemos įvertinimas už 14,5 tūkst. Eur, siekiant parengti technines sąlygas jos atnaujinimui, kuris numatomas 2025 m.
- Ventiliacinės sistemos atnaujinimas – Pamatinių tyrimų skyriuje už 6,8 tūkst. Eur buvo pagerinta vėdinimo sistema, užtikrinant gesresnes darbo sąlygas.

- Laboratorinės ir IT įrangos atnaujinimai – atlikti įvairūs nedideli laboratorinės, kompiuterinės ir kitos įrangos atnaujinimai, siekiant didinti veiklos efektyvumą.

Per ateinančius trejus metus

Bendrovė numato reikšmingas investicijas į modernizaciją ir efektyvumo didinimą:

- Laboratorinė įranga – pieno sudėties, somatinių ląstelių ir užšalimo

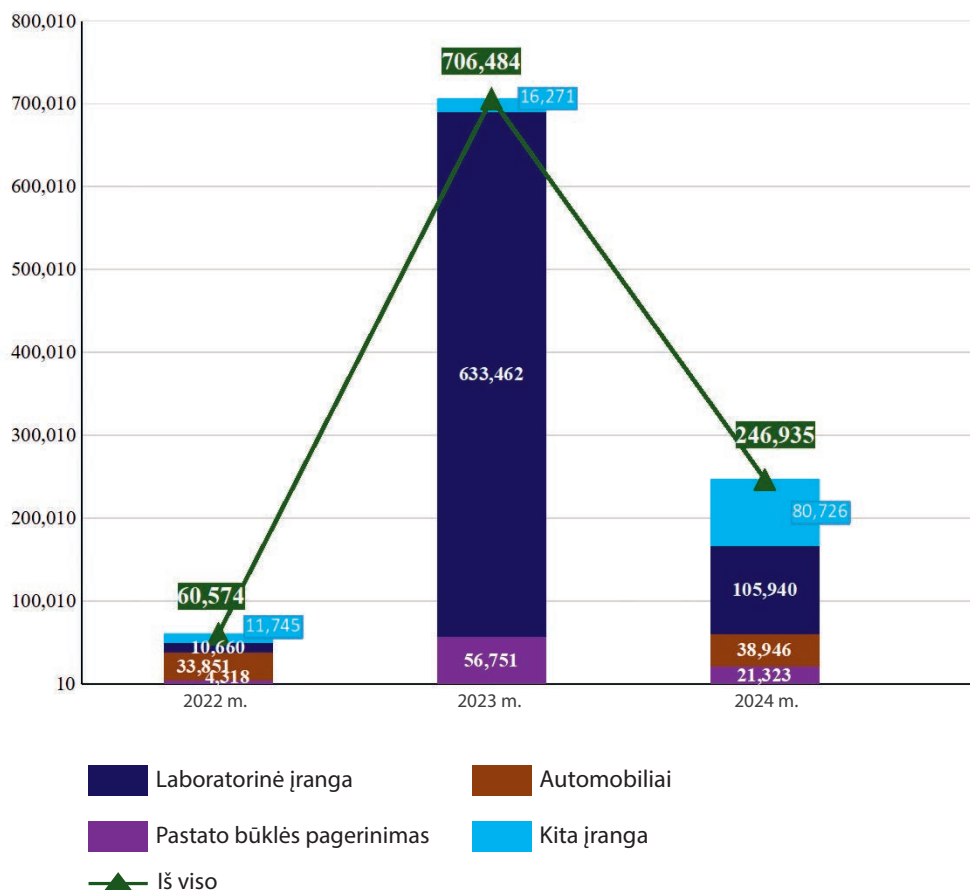
temperatūros tyrimams skirta moderni įranga.

- Mėginių surinkimo automobilių atnaujinimas – su integruotomis temperatūros palaikymo sistemomis, užtikrinant mėginių kokybę transportavimo metu.
- GPT padalinio automobilių atnaujinimas – siekiant optimizuoti darbuotojų mobilumą ir efektyvumą.

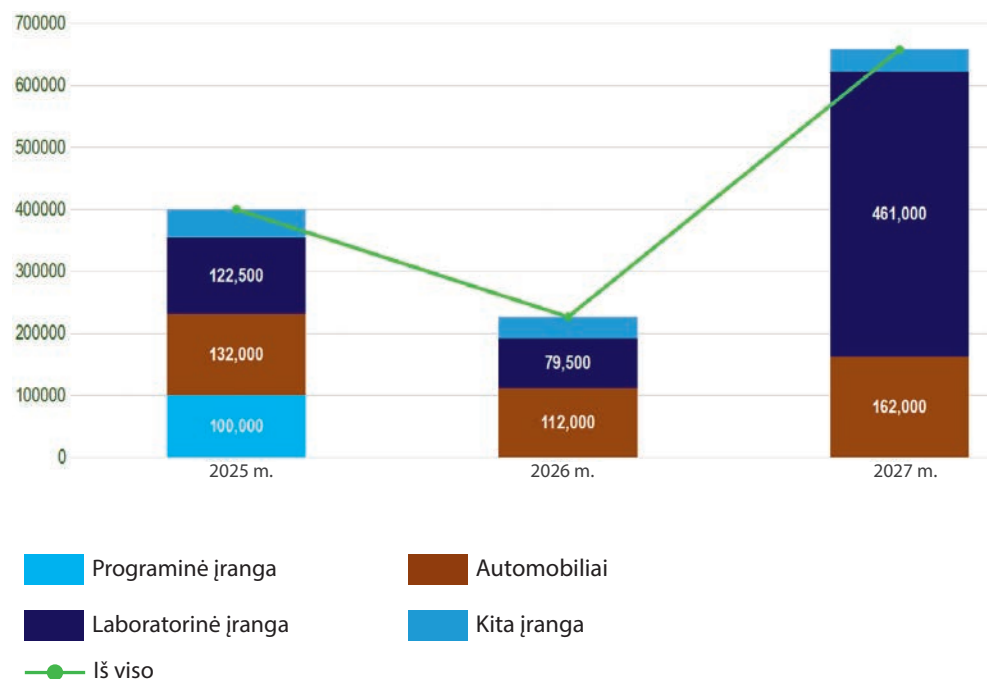
- Verslo apskaitos sistemos keitimas – įdiegiant modernią, funkcionalesnę sistemą, atitinkančią naujausius technologinius ir verslo poreikius.

Bendra investicijų vertė 2025–2027 m. laikotarpiu – 1 285 tūkst. Eur, iš jų 400 tūkst. Eur planuojama įgyvendinti jau 2025 m.

13 pav. **Bendrovės investicijos 2022–2024 m.**

14 pav. **Bendrovės investicijų planas 2025–2027 m.**

4.3. Pagrindiniai finansiniai rodikliai

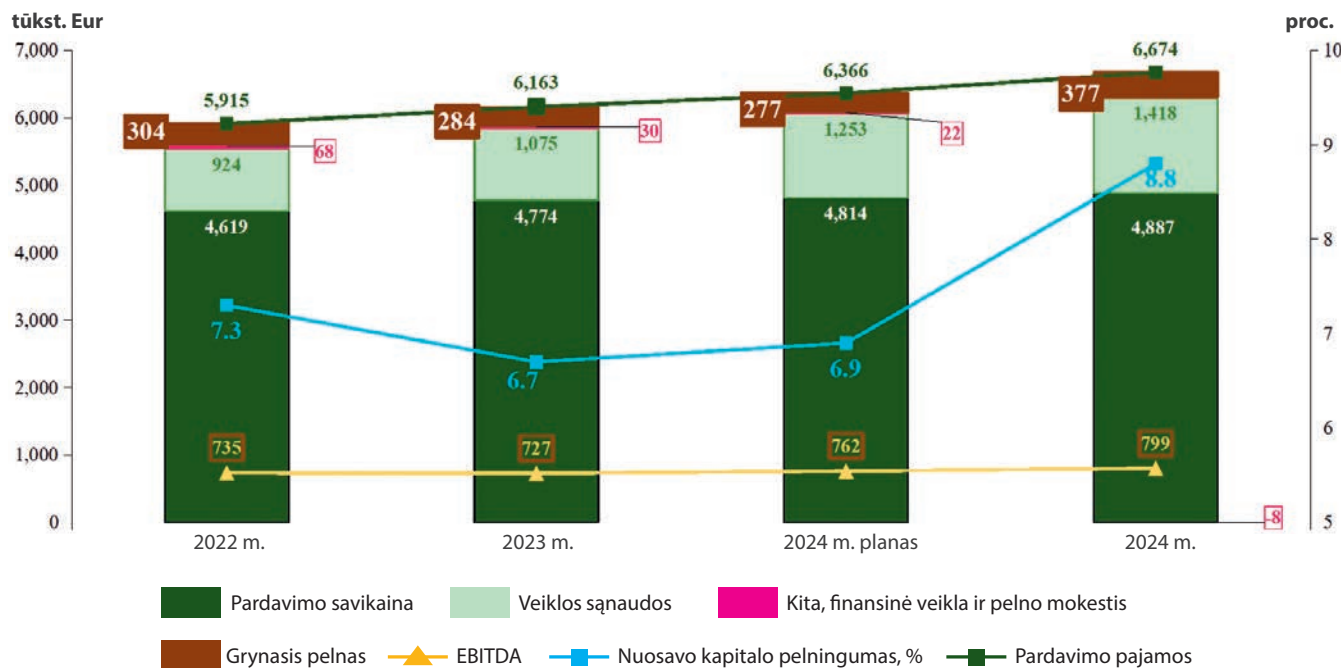
13 lentelė

Bendrovės pagrindiniai finansiniai rodikliai 2022–2024 m.

Eil. Nr.	Pavadinimas	tūkst. Eur arba kaip nurodyta eilutėse				Palyginimas					
		2022 m.	2023 m.	2024 m.		2023 m./2022 m.		2024 m./2023 m.		2024 m. faktas/ 2024 m. planas	
				Planas	Ataskaita	(+/-) punkt.	proc.	(+/-) punkt.	proc.	(+/-) punkt.	proc.
1.	Svarbiausi pelno (nuostolių) ataskaitos rodikliai										
1.1	Pardavimo pajamos	5,915.1	6,163.2	6,366	6,673.6	248.1	4.2	510.4	8.3	307.6	4.8
1.2	Pardavimo savikaina	4,619.1	4,773.9	4,814	4,886.6	154.8	3.4	112.7	2.4	72.6	1.5
1.3	Veiklos sąnaudos	923.6	1,074.5	1,253	1,418.0	150.9	16.3	343.5	32.0	165.0	13.2
1.4	EBITDA	734.5	727.2	761.7	798.9	-7.3	-1.0	71.7	9.9	37.2	4.9
1.5	Penas prieš apmokestinimą (EBT)	366.5	323.4	325	417.0	-43.1	-11.8	93.6	28.9	92.0	28.3
1.6	Grynasis pelnas	304.1	284.0	277	377.1	-20.1	-6.6	93.1	32.8	100.1	36.1
2.	Svarbiausi balanso rodikliai										
2.1	Visas turtas	5,229.6	5,186.3	4,691	5,644.0	-43.3	-0.8	457.7	8.8	953.0	20.3
2.2	Nuosavas kapitalas	4,232.9	4,248.4	3,747	4,319.5	15.5	0.4	71.1	1.7	572.5	15.3
2.3	Visi įsipareigojimai	996.7	937.8	944	1,324.5	-58.9	-5.9	386.7	41.2	380.5	40.3
2.4	t. sk. finansinės skolos	101.0	18.8	0	0.0	-82.2	-81.4	-18.8	-100.0	0.0	0.0
3.	Svarbiausi pelningumo rodikliai										
3.1	EBITDA marža, %	12.4%	11.8%	12.0%	12.0%	-0.6%	-4.8	0.2%	1.7	0.0%	0.0
3.2	Grynojo pelno marža, %	5.1%	4.6%	4.4%	5.7%	-0.5%	-9.8	1.1%	23.9	1.3%	29.5
3.3	Turto grąža (ROA), %	6.0%	5.5%	5.6%	7.0%	-0.5%	-8.3	1.5%	27.3	1.4%	25.0
3.4	Nuosavybės grąža (ROE), %	7.3%	6.7%	6.9%	8.8%	-0.6%	-8.2	2.1%	31.3	1.9%	27.5
3.5	Bendrųjų ir administracinių sąnaudų santykis su pardavimo pajamomis, %	15.6%	17.4%	19.7%	21.2%	1.8%	11.5	3.8%	21.8	1.5%	7.6
3.6	Veiklos rentabilumas, %	5.5%	4.9%	4.6%	6.0%	-0.6%	-10.9	1.1%	22.4	1.4%	30.4

Eil. Nr.	Pavadinimas	tūkst. Eur arba kaip nurodyta eilutėse				Palyginimas					
		2022 m.	2023 m.	2024 m.		2023 m./2022 m.		2024 m./2023 m.		2024 m. faktas/ 2024 m. planas	
				Planas	Ataskaita	(+/-) punkt.	proc.	(+/-) punkt.	proc.	(+/-) punkt.	proc.
4.	Svarbiausi likvidumo ir mokumo rodikliai										
4.1	Kritinio likvidumo koeficientas	2.4	2.1	1.5	2.1	-0.3	-12.5	0.0	0.0	0.6	40.0
4.2	Grynųjų pinigų dalis visame turte (Cash to total assets)	0.34	0.09	0.13	0.07	-0.3	-73.5	0.0	-22.2	-0.1	-46.2
4.3	Apyvartinio kapitalo ir turto santykis (Working capital to total assets)	0.35	0.29	0.15	0.30	-0.06	-17.1	0.01	3.4	0.15	100.0
4.4	Nuosavo kapitalo ir turto santykis, %	80.9%	81.9%	79.9%	76.5%	1.0%	1.2	-5.4%	-6.6	-3.4%	-4.3
4.5	Įsipareigojimų ir turto santykis, %	19.1%	18.1%	20.1%	23.5%	-1.0%	-5.1	5.4%	29.8	3.3%	16.6
4.6	Skolų ir nuosavo kapitalo koef.	0.2	0.2	0.3	0.3	0.0	0.0	0.1	50.0	0.0	0.0
5.	Svarbiausi apyvartumo rodikliai										
5.1	Ilgalaikio turto apyvartumas	2.4	2.2	2.1	2.6	-0.2	-8.3	0.4	18.2	0.5	23.8
5.2	Nuosavo kapitalo apyvartumas	1.4	1.5	1.7	1.5	0.1	7.1	0.0	0.0	-0.2	-11.8
5.3	Pirkėjų skolų apyvartumas, dienomis	23.1	25.3	34.2	25.1	2.2	9.5	-0.2	-0.8	-9.1	-26.6
5.4	Pardavimo pajamos 1-am darbuotojui (vid. sąlyginiam)	29.9	32.1	33.5	37.9	2.2	7.4	5.8	18.1	4.4	13.1
6.	Perkamos elektros energijos kWh sumažinimas, %	26.2%	21.1%	5%	10.5%	-5.1%	-19.5	-10.6%	-50.2	5.5%	110

15 pav. **Pagrindinių finansinių rodiklių kitimas 2022–2024 m.**

2024 metais Bendrovė uždirbo 377,1 tūkst. Eur grynojo pelno, tai 93,1 tūkst. Eur (+32,8 proc.) daugiau nei 2023 metais ir 73,0 tūkst. Eur (+24,0 proc.) daugiau nei 2022 metais. Šį augimą lėmė reikšmingai išaugusios pardavimo pajamos – per metus jos padidėjo 510,4 tūkst. Eur (+8,3 proc.).

Svarbiausi pelno augimą nulėmę veiksniai:

- Pardavimo pajamos viršijo planą 307,6 tūkst. Eur (+4,8 proc.);
- Gyvūnų produktyvumo tyrimų (GPT) pajamų augimas – tai lėmė savalaikiai sprendimai, susiję

su tiriamųjų gyvūnų įtraukimu į veisimo programą. Nors buvo planuota, kad nuo 2024-05-01 GPT atliekamų tiriamųjų pieninių gyvūnų skaičius sumažės 10,6 tūkst. vnt. (-8,3 proc.), faktinis vidutinis sumažėjimas per metus sudarė tik 4,8 tūkst. vnt. (-3,8 proc.), lyginant su ankstesniu laikotarpiu (žr. 16-17 lentelė).

- Padidintos paslaugų kainos, kurios dalinai kompensavo mažėjantį pieno gamintojų ir tiriamųjų karvių skaičius.
- Naujų paslaugų diegimas ir rinkų paieška, leidusi Bendrovei išplėsti savo veiklos spektrą ir stiprinti konkurencinę poziciją;

- Bendrovė, atsižvelgdama į pieno gamintojų ir tiriamųjų karvių skaičiaus mažėjimą, kryptingai optimizavo veiklą ir mažino sąnaudas. Buvo peržiūrėti darbo procesai, darbuotojų funkcijos, vykdytas jų apjungimas arba mažinimas. Tačiau bendros veiklos sąnaudos augo dėl padidinto darbo užmokesčio, kylančių medžiagų kainų, atliktų einamojo patalpų remonto darbų.

Pelningumo ir kiti finansiniai rodikliai:

- EBITDA augimas buvo tiesiogiai susijęs su didėjančiu veiklos pelnu;
- Nuosavo kapitalo grąža (ROE) 2024 m. siekė 8,8 proc., viršydama planuotą 5,0 proc. lygį ir augdama nuo 7,3 proc. (2022 m.) bei 6,7 proc. (2023 m.);
- Turto grąžos rodiklis (ROA) 2024 m. padidėjo 1,5 proc. punktais – iki 7,0 proc. (2023 m. buvo 5,5 proc.);
- Bendrovės mokumo ir apyvartumo rodikliai išlieka stiprūs, o gebėjimas vykdyti finansinius įsipareigojimus – puikus;
- Turto vertės augimą lėmė didėjančios trumpalaikės terminuotų indėlių lėšos;
- Įsipareigojimų padidėjimą daugiausia įtakoją atidėjiniai darbuotojų skatinimui už 2024 m. darbo rezultatus.

2024 m. Bendrovė pasiekė geresnius nei planuota pelningumo rodiklius, o nuoseklus veiklos efektyvumo didinimas ir išlaidų optimizavimas užtikrino tvarų finansinį augimą.

4.4. Pagrindiniai pardavimų rodikliai

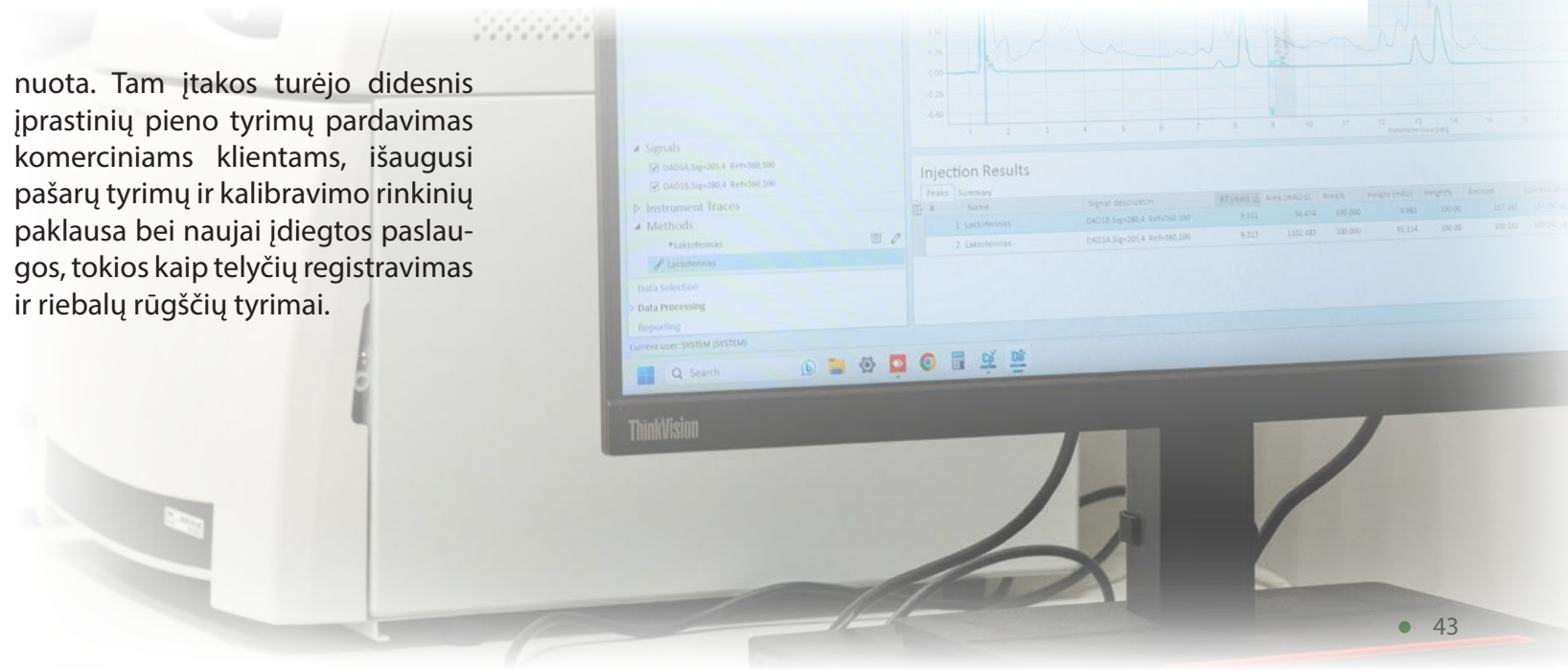
14 lentelė

Rodiklio pavadinimas	2022 m.	2023 m.	2024 m.		Palyginimas					
					2023 m./2022 m.		2024 m./2023 m.		2024 m. faktas/ 2024 m. planas	
			planas	faktas	(+/-) punk.	proc.	(+/-) punk.	(+/-) punkt.	proc.	(+/-) punkt.
1. Įprastinių pieno tyrimų skaičius, tenkantis 1-am pieno gamintojui, tūkst. vnt.	226.2	240.8	247.2	255.0	14.6	6.5	14.2	5.9	7.8	3.2
Įprastinių pieno tyrimų skaičius, tūkst. vnt.	2,940.2	2,744.8	2,521.7	2,524.4	-195.4	-6.6	-220.4	-8	2.7	0.1
Pieno gamintojų skaičius, tūkst. vnt.	13.0	11.4	10.2	9.9	-1.6	-12.3	-1.5	-13.2	-0.3	-2.9
2. Vidutinė apyvarta, tenkanti 1-am pieno gamintojui, Eur	455.0	540.6	624.1	674.1	85.6	18.8	133.5	24.7	50	8
Pardavimo pajamos, tūkst. Eur	5,915.1	6163.2	6366	6673.6	248.1	4.2	510.4	8.3	307.6	4.8
Papildomos veiklos pajamos, tūkst. Eur	1347.4	1601.4	1507.5	1644.1	254	18.9	42.7	2.7	136.6	9.1
3. Tiriamųjų pienininių gyvūnų skaičius, tūkst. vnt.	126.7	127.3	116.7	122.5	0.6	0.5	-4.8	-3.8	5.8	5
4. Pajamos už papildomus tyrimus ir paslaugas nuo visų pradavimų, proc.	23%	26%	24%	25%	3%	13	-1%	-3.8	1%	4.2
5. Įsisavintų bandymų skaičius, vnt.	37	42	46	46	5	13.5	4	9.5	0	0

Kasmet atliekamų įprastinių pieno tyrimų skaičius vienam pieno gamintojui nuosekliai didėja, o kartu auga ir vidutinės pajamos, tenkančios vienam ūkiui. Stambėjant ūkiams, jiems suteikiamas platesnis pieno tyrimų ir susijusių paslaugų paketas, atliepiantis jų didėjančius poreikius.

Papildomos komercinės veiklos pajamos 2024 m. išaugo 42,7 tūkst. Eur (+2,7 proc.) ir buvo net 136,8 tūkst. Eur (+9,1 proc.) didesnės nei pla-

nuota. Tam įtakos turėjo didesnis įprastinių pieno tyrimų pardavimas komerciniams klientams, išaugusi pašarų tyrimų ir kalibravimo rinkinių paklausa bei naujai įdiegtos paslaugos, tokios kaip telyčių registravimas ir riebalų rūgščių tyrimai.

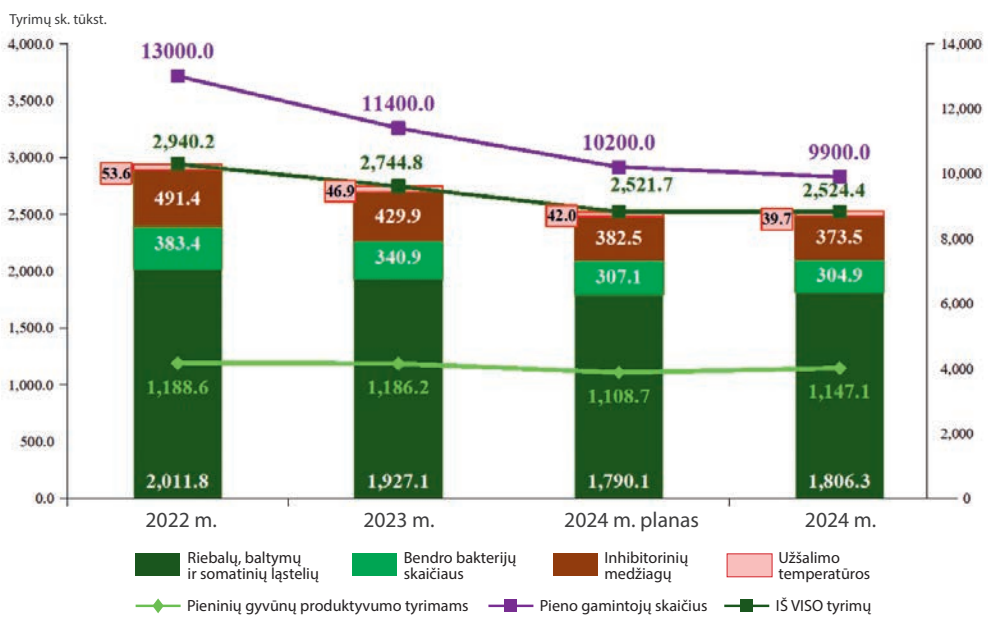
4.5. Atliktų tyrimų ir kitų paslaugų apimtys

Laboratorijos įprastinių pieno tyrimų veikla

2024 metais Bendrovė atliko 2 524,4 tūkst. įprastinių pieno sudėties ir kokybės tyrimų, o tai yra mažiau nei 2023 metais (2 744,8 tūkst. vnt.) ir 2022 metais (2 940,2 tūkst. vnt.). Per pastaruosius trejus metus įprastinių pieno tyrimų skaičius sumažėjo 415,8 tūkst. vnt. (-14,1 proc.), o tai

tiesiogiai susiję su mažėjančiu pieno gamintojų skaičiumi – perdirbti pieną parduodančių ūkių sumažėjo 3,1 tūkst. (-23,8 proc.). Nepaisant šių pokyčių, Bendrovė nuosekliai optimizuoja laboratorijos veiklą ir plečia tyrimų spektrą, siekdama prisitaikyti prie besikeičiančios rinkos bei klientų poreikių.

16 pav. Įprastinių pieno tyrimų skaičiaus kitimas 2022–2024 m.

15 lentelė

UAB „Pieno tyrimai“ atliktų įprastinių pieno tyrimų kitimas 2022–2024 m.

Pavadinimas	Atlikta pieno tyrimų, tūkst. vnt.				Palyginimas					
	2022 m.	2023 m.	2024 m.		2023 m./2022 m.		2024 m./2023 m.		2024 m. faktas/planas	
			Planas	Ataskaita	(+/-) punkt.	proc.	(+/-) punkt.	proc.	(+/-) punkt.	proc.
Įprastiniai pieno sudėties ir kokybės tyrimai (privalomi, papildomi, kiti užsakomieji)										
Riebalų, baltymų ir somatinių ląstelių	823.2	740.9	681.4	659.2	-82.3	-10.0	-81.7	-11.0	-22.2	-3.3
Bendro bakterijų skaičiaus	383.4	340.9	307.1	304.9	-42.5	-11.1	-36.0	-10.6	-2.2	-0.7
Inhibitorinių medžiagų	491.4	429.9	382.5	373.5	-61.5	-12.5	-56.4	-13.1	-9.0	-2.4
Užšalimo temperatūros	53.6	46.9	42.0	39.7	-6.7	-12.5	-7.2	-15.4	-2.3	-5.5
Iš viso	1,751.6	1,558.6	1,413.0	1,377.3	-193.0	-11.0	-181.3	-11.6	-35.7	-2.5
Įprastiniai pieno sudėties ir kokybės tyrimai pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimams										
Riebalų, baltymų, somatinių ląstelių ir urėjos	1,188.6	1,186.2	1,108.7	1,147.1	-2.4	-0.2	-39.1	-3.3	38.4	3.5
IŠ VISO įprastinių pieno tyrimų	2,940.2	2,744.8	2,521.7	2,524.4	-195.4	-6.6	-220.4	-8.0	2.7	0.1
Pieno gamintojų skaičius, tūkst. vnt	13.0	11.4	10.2	9.9	-1.6	-12.3	-1.5	-13.2	-0.3	-2.9

Laboratorija atlieka riebalų, baltymų, somatinių ląstelių, laktozės ir urėjos tyrimus, kurie yra esminiai vertinant gyvūnų produktyvumą. 2024 m. buvo atlikta 1 147,1 tūkst. šių tyrimų, t. y. 38,4 tūkst. vnt. (+3,5 proc.) daugiau nei planuota. Tai lėmė didesnis nei numatyta gyvūnų produktyvumo tyrimų skaičius.

Tiriamųjų gyvūnų skaičius yra pagrindinis veiksnys, darantis įtaką šių tyrimų apimtims. Per pastaruosius trejus metus jis sumažėjo 4,2 tūkst. vnt. (-3,3 proc.), ir 2024 m. sudarė 122,5 tūkst. vnt.

Nepaisant šio mažėjimo, laboratorija toliau vykdo išsamius tyrimus, siekdama užtikrinti pieno tyrimų tikslumą ir efektyvų gyvulių produktyvumo vertinimą.

Gyvūnų produktyvumo tyrimų (GPT) veikla

Gyvūnų produktyvumo tyrimai (GPT) yra viena pagrindinių Bendrovės veiklos sričių, sudaranti daugiau nei pusę visų pajamų. 2024 m. pajamos iš GPT paslaugų siekė 3 395,8 tūkst. Eur, o jų apimtis priklauso nuo to, kiek ūkių pasirenka vys-

tyti veislines bandas bei nuo tiriamųjų pieninių veislių gyvūnų skaičiaus. Kadangi veislininkystės gerinimas yra svarbus siekiant didinti pieno gamybos efektyvumą ir užtikrinti aukštesnę žaliavinio pieno kokybę, gyvūnų produktyvumo tyrimai tampa vis aktualesni didesniems ir modernizuotiems ūkiams. Bendrovė aktyviai skatina ūkinius subjektus dalyvauti šioje veikloje, teikdama tikslus ir patikimus duomenis veislininkystės sprendimams priimti.

16 lentelė

Atliktų gyvūnų produktyvumo tyrimų skaičius

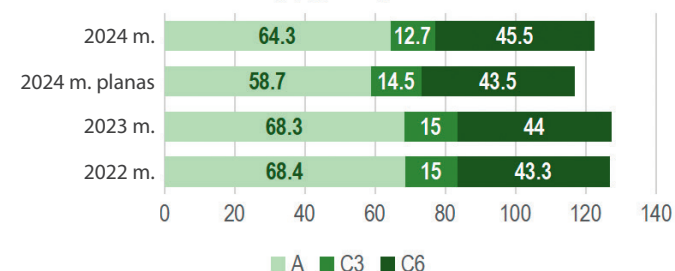
Metodas	Atlikta GPT vidut. per mėn./ vidutinis tiriamųjų gyvūnų skaičius, tūkst. vnt.				Palyginimas					
					2023 m./2022 m.		2024 m./2023m.		2024 m. faktas/planas	
	2022 m.	2023 m.	2024 m. planas	2024 m.	(+/-) punkt.	proc.	(+/-) punkt.	proc.	(+/-) punkt.	proc.
A	68.4	68.3	58.7	64.3	-0.1	-0.1	-4.0	-5.9	5.6	9.5
C3	15.0	15	14.5	12.7	0.0	0.0	-2.3	-15.3	-1.8	-12.4
C6	43.3	44	43.5	45.5	0.7	1.6	1.5	3.4	2.0	4.6
Iš viso	126.7	127.3	116.7	122.5	0.6	0.5	-4.8	-3.8	5.8	5.0

17 lentelė

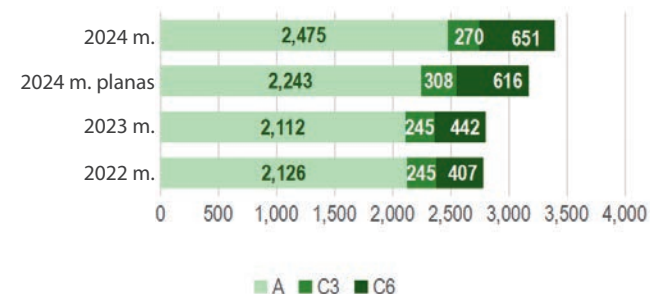
Gauta pajamų už gyvūnų produktyvumo tyrimus pagal metodus

Metodas	Pajamų už atliktus GPT suma, tūkst. Eur				Palyginimas					
					2023 m./2022 m.		2024 m./2023m.		2024 m. faktas/planas	
	2022 m.	2023 m.	2024 m. planas	2024 m.	(+/-) punkt.	proc.	(+/-) punkt.	proc.	(+/-) punkt.	proc.
A	2,125.7	2,111.9	2,243.4	2,474.9	-13.8	-0.6	363.0	17.2	231.5	10.3
C3	245.3	244.9	308.2	269.6	-0.4	-0.2	24.7	10.1	-38.6	-12.5
C6	407.4	441.5	615.6	651.3	34.1	8.4	209.8	47.5	35.7	5.8
Iš viso	2,778.4	2,798.3	3,167.2	3,395.8	19.9	0.7	597.5	21.4	228.6	7.2

Vidutinis tiriamųjų gyvūnų skaičius, tūkst. vnt.

Gauta pajamų už atliktus GPT, tūkst. Eur.

2024 m. gyvūnų produktyvumo tyrimų veikloje įvyko reikšmingi pokyčiai. Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija pakeitė Pagalbos veislininkystei taisyklių reikalavimus, nustatydama, kad nuo 2024 m. gegužės 1 d. valstybės pagalba už produktyvumo tyrimus bus skiriama tik tiems pieninių veislių gyvūnų laikytojams, kurie dalyvauja Valstybės institucijų patvirtintose veisimo programose. Iki šio pakeitimo parama buvo skiriama visiems tiriamiems gyvūnams, tiriamieji gyvūnai nebūtinai privalėjo būti apskaitomi Valstybės patvirtintose veisimo programose, o siektas rezultatas – produktyvumo gerinimas – nebuvo pakankamai efektyvus. Reaguodama į šiuos pokyčius, Bendrovė atliko analizę, kiek tiriamųjų gyvūnų nedalyvauja veisimo programose, ir prognozavo, kad dėl šio ribojimo gyvūnų produktyvumo tyrimų apimtys 2024 m. sumažės 10,6 tūkst. vnt. (-8,3 proc.), siekiant 116,7 tūkst. vnt. Tačiau faktinis tyrimų skaičiaus sumažėjimas buvo gerokai mažesnis – tik 4,8 tūkst. vnt. (-3,8 proc.), todėl Bendrovės pajamos iš šios veiklos viršijo planuotą lygį ir buvo 228,6 tūkst. Eur (+7,2 proc.) didesnės nei tikėtasi.

Bendrovė už atliktus GPT 2024 m. uždirbo pajamų 597,5 tūkst. Eur (+21,4 proc.) daugiau nei praėjusiais metais, nes 2024 m. tiriamųjų pieninių veislių gyvūnų skaičius buvo didesnis nei planuota. Pajamų augimą įtakoja dar ir tai, kad Valstybė skatina ūkius vykdyti veislininkystę apmokėdama 70 proc. išlaidų GPT atlikti ir skirdama papildomas išmokas už tiriamąjį gyvūną. Pajamos didėjo dalinai ir dėl 2024 m. padidintų GPT paslaugų kainų.

Gyvūnų produktyvumo tyrimuose didžiausią dalį sudarė A metodas, pagal kurį GPT atlieka ir

pirminę veislininkystės apskaitą tvarko licencijuoti Bendrovės darbuotojai. 2024 m. šiuo metodu buvo atlikta 64,3 tūkst. vnt. tyrimų, sudarančių 52,5 proc. visų atliktų tyrimų. Už šiuo metodu atliktus GPT uždirbta 2 474,9 tūkst. Eur pajamų – 72,9 proc. nuo visų GPT pajamų.

Kiti tyrimai ir paslaugos.

Bendrovė nuolat plečia savo veiklą, siekdama prisitaikyti prie rinkos pokyčių ir kurti naują paklausą. 2024 m. buvo sėkmingai įdiegti nauji tyrimai ir produktai, kurie prisidėjo prie paslaugų įvairovės didinimo:

- Naujai įdiegti riebalų rūgščių tyrimai – per metus atlikta daugiau nei 5 tūkst. tyrimų;

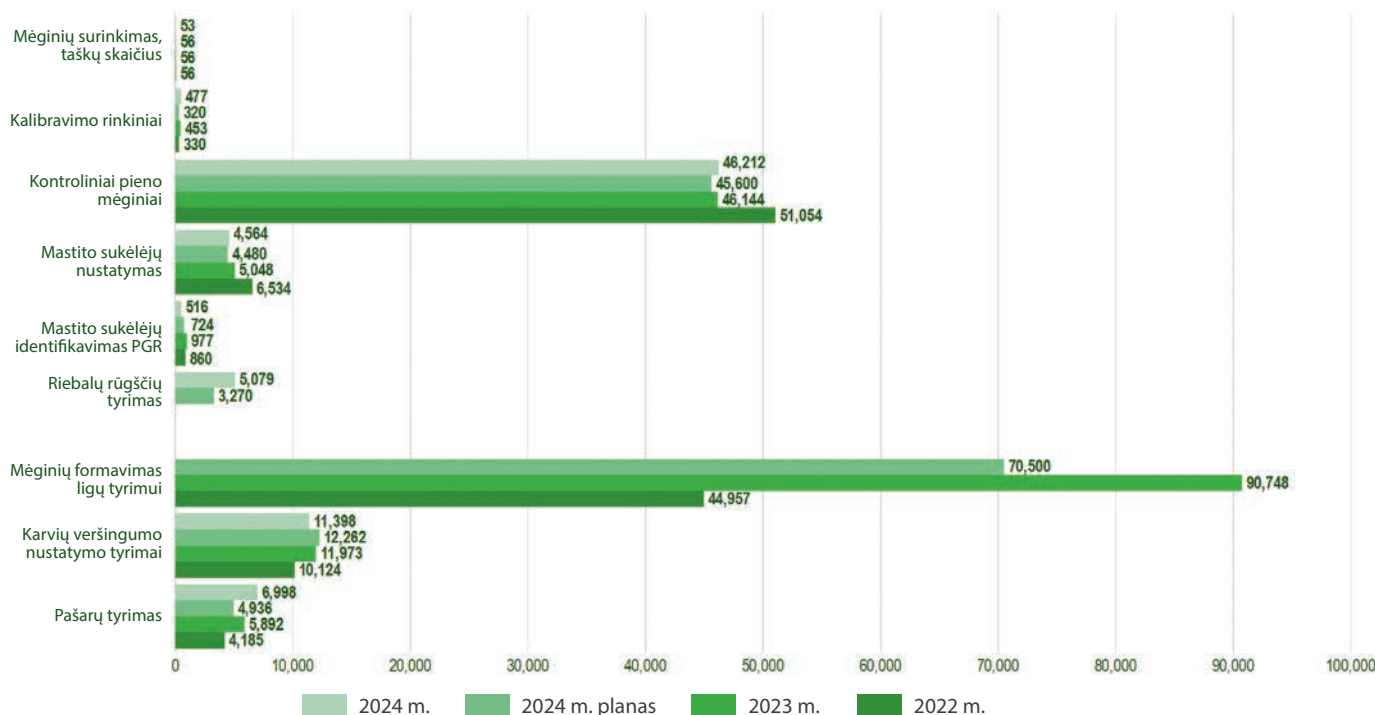
- Pradėta gaminti ir pardavinėti konservantas NEBA PT, pritaikytas pieno mėginių stabilizavimui;

Išaugo pardavimai:

- Pašarų tyrimų – didesnė tyrimų apimtis dėl didėjančio ūkių susidomėjimo pašarų kokybės analize;
- Kalibravimo rinkinių ir kontrolinių pieno mėginių – auganti paklausa užtikrinant pieno kokybės kontrolę.

Bendrovė ir toliau investuoja į naujų tyrimų bei paslaugų plėtrą, siekdama didinti veiklos efektyvumą ir pieno sektoriaus konkurencingumą.

17 pav. Kitų tyrimų ir paslaugų pardavimai 2022–2024 m.

4.6. Pardavimo pajamų struktūra ir kitimas

18 lentelė

Pajamų ir jos struktūros kitimas 2022–2024 m.

Pavadinimas		Pajamų suma, tūkst. Eur				Palyginimas						Struktūra, proc.		
		2022 m.	2023 m.	2024 m.		2023 m./2022 m.		2024 m./2023 m.		2024 m. faktas/2024 m. planas		2022 m.	2023 m.	2024 m.
				Planas	Ataskaita	tūkst. Eur	proc.	tūkst. Eur	proc.	tūkst. Eur	proc.			
Teisės aktų reikalavimai	1.1. Superkamo perdirbti ir/ar parduodamo pieno tyrimai	1,789.3	1,763.5	1,691.4	1,633.8	-25.8	-1.4	-129.7	-7.4	-57.6	-3.4	30.2	28.6	24.5
	Pieno saugos ir kokybės stebėsenai bei kontrolei	888.5	876.0	834.9	808.3	-12.5	-1.4	-67.7	-7.7	-26.6	-3.2	15.0	14.2	12.1
	Pieno supirkėjai	736.2	723.0	697.8	671.4	-13.2	-1.8	-51.6	-7.1	-26.4	-3.8	12.4	11.7	10.1
	Pieno gamintojai (pardavėjai)	164.6	164.5	158.7	154.1	-0.1	-0.1	-10.4	-6.3	-4.6	-2.9	2.8	2.7	2.3
	1.2. Gyvūnų produktyvumo tyrimai	2,778.4	2,798.3	3,167.2	3,395.8	19.9	0.7	597.5	21.4	228.6	7.2	47.0	45.4	50.9
1. Iš viso pajamos už paslaugas, kai užsako vykdydami teisės aktų reikalavimus (1.1.+1.2.)		4,567.7	4,561.8	4,859.0	5,029.6	-5.9	-0.1	467.8	10.3	170.6	3.5	77.2	74.0	75.4
Papildoma veikla	2.1. Įprastiniai pieno tyrimai užsakovams pageidaujant	661.6	740.9	693	779.5	79.3	12.0	38.6	5.2	86.5	12.5	11.2	12.0	11.7
	Papildomi tyrimai per bendrą sistemą	280.8	305.7	313.7	326.6	24.9	8.9	20.9	6.8	12.9	4.1	4.8	5.0	4.9
	Tyrimai ir paslaugos Latvijos ūkiams	49.2	50.9	51.8	54.7	1.7	3.5	3.8	7.5	2.9	5.6	0.8	0.8	0.8
	Papildomi tyrimai (EKA ir komercinės sutartys)	331.6	384.3	327.5	398.2	52.7	15.9	13.9	3.6	70.7	21.6	5.6	6.2	6.0
	2.2. Kiti tyrimai	296.1	400.2	364	419.1	104.1	35.2	18.9	4.7	55.1	15.1	5.0	6.5	6.3
	Mastito sukėlėjų identifikavimas PGR	30.4	37.4	33.7	20.6	7.0	23.0	-16.8	-44.9	-13.1	-38.9	0.5	0.6	0.3
	Karvių veršingumo nustatymo tyrimai	40.5	51.8	60.5	52.1	11.3	27.9	0.3	0.6	-8.4	-13.9	0.7	0.8	0.8
	Pašarų tyrimas	133.1	214.7	192.2	274.7	81.6	61.3	60.0	27.9	82.5	42.9	2.3	3.5	4.1
	Chloramfenikolio nustatymas	5.4	5.0	3.0	3.3	-0.4	-7.4	-1.7	-34.0	0.3	10.0	0.1	0.1	0.1
	Inhibitorinių mdžiagų tyrimas ROSA met.	1.1	1.5	1.4	1.6	0.4	36.4	0.1	6.7	0.2	14.3	0.0	0.0	0.0
	Riebalų rūgščių tyrimas	0.0	0.0	0.0	1.9	0.0	0.0	1.9	0.0	1.9	0.0	0.0	0.0	0.1
	Mastito sukėlėjų nustatymas	76.5	65.6	61.5	56.1	-10.9	-14.2	-9.5	-15	-5.4	-8.8	1.3	1.1	0.8
	Tarplaboratoriniai tyrimai ir tyrimai pamatiniais metodais	9.1	24.2	11.5	8.8	15.1	165.9	-15.4	-63.6	-2.7	-23.5	0.1	0.4	0.1
	2.3. Kitos paslaugos	389.7	460.3	450	445.4	70.6	18.1	-14.9	-3.2	-4.6	-1.0	6.6	7.5	6.6
	Vienkartiniai indeliai	96.2	111.5	109.3	123.0	15.3	15.9	11.5	10.3	13.7	12.5	1.6	1.8	1.8
	Mėginių surinkimas iš gamintojų	82.5	88.9	91.0	88.6	6.4	7.8	-0.3	-0.3	-2.4	-2.6	1.4	1.4	1.3
	Kalibravimo rinkiniai, kontroliniai mėginiai	152.5	167.6	169.2	181.2	15.1	9.9	13.6	8.1	12.0	7.1	2.6	2.7	2.7
	Konservantas NEBA -PT	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.2	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0
	Mėginių formavimas ligų tyrimui	19.3	39.4	0.0	0.0	20.1	104.1	-39.4	-100.0	0.0	0.0	0.3	0.6	0.0
	Kalibravimo laboratorijos paslaugos	9.2	9.9	6.8	7.8	0.7	7.6	-2.1	-21.2	1.0	14.7	0.2	0.2	0.1
	Ūkinių gyvūnų ženklinimas ir registravimas	15.6	21.7	21.6	30.3	6.1	39.1	8.6	39.6	8.7	40.3	0.3	0.4	0.5
	Laboratorinių prietaisų kalibravimas ir metrologinė patikra	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.2	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0
	Kiti pardavimai (etiketės, br.kodai, dėžutės ir pan.)	14.4	21.3	52.8	14.1	6.9	47.9	-7.2	-33.8	-38.7	-73.3	0.2	0.4	0.2
2. Iš visos papildoma veikla (2.1.+2.2.+2.3.)		1,347.4	1,601.4	1,507	1,644.0	254.0	18.9	42.6	2.7	137.0	9.1	22.8	26.0	24.6
IŠ VISO PAJAMŲ (1+2)		5,915.1	6,163.2	6,366	6,673.6	248.1	4.2	510.4	8.3	307.6	4.8	100	100	100

Bendrovės pardavimo pajamos ataskaitiniu laikotarpiu augo:

- 2024 m. faktinės pajamos – 6 673,6 tūkst. Eur;
- 2024 m. planuotos pajamos – 6 366,0 tūkst. Eur;
- 2023 m. pajamos – 6 163,2 tūkst. Eur;
- 2022 m. pajamos – 5 915,1 tūkst. Eur.

Bendrovė savo veiklą skiria į tris pagrindines grupes:

1) Superkamo-parduodamo pieno tyrimai. Šie tyrimai atliekami pieno saugos ir kokybės stebėsenai, kontrolei bei atsiskaitymui su pieno gamintojais. Privalomų pieno tyrimų dažnumą reglamentuoja Pieno supirkimo taisyklės. Kadangi pieno gamintojų skaičius šalyje kasmet mažėja, pajamos iš šios veiklos taip pat mažėjo. 2024 m. pajamų kritimas siekė 129,7 tūkst. Eur (-7,4 proc. ir šis mažėjimas buvo didesnis nei planuota, nes pieno gamintojų skaičiaus mažėjimas paspartėjo nuo rugpjūčio mėn., kai kas mėnesį jų sumažėdavo po 14,5–14,7 proc., palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2023 m.;

2) Gyvūnų produktyvumo tyrimai (GPT). Šios veiklos pajamos 2024 m. padidėjo iki 3 395,8 tūkst. Eur, o GPT veiklos reikšmė auga kartu su ūkių modernizavimu ir selekcijos procesų optimizavimu (žr. 17 lentelę).

3) Bendrovė teikia papildomas paslaugas, įskaitant: įprastinius pieno sudėties ir kokybės tyrimus (užsakomus papildomai arba pagal komercines sutartis), imunofermentiniais ir pamatiniais metodais atliekamus pieno tyrimus, pašarų tyrimus, kontrolinių ir kalibravimo mėginių pardavimą, mėginių surinkimo ir gabenimo paslaugas, gyvūnų ženklinimo, telyčių registravimo ir kitas paslaugas bei pardavimus.

2024 m. papildomos veiklos pajamos augo 42,6 tūkst. Eur (+2,7 proc.), o labiausiai jas didino:

- Pašarų tyrimų pajamos, kurios augo net 60,0 tūkst. Eur (+27,9 proc.);
 - Kontrolinių mėginių ir kalibravimo rinkinių pardavimai, padidėję 13,6 tūkst. Eur (+8,1 proc.);
 - Ūkinių gyvūnų ženklinimo ir registravimo paslaugų paklausa pajamas padidino 8,6 tūkst. Eur (+39,6 proc.).
- Bendrovė aktyviai plečia teikiamų paslaugų spektrą ir siekia išnaudoti rinkos pokyčius, orientuodamasi į didesnių ir modernesnių ūkių poreikius, nuolat ieško būdų didinti pardavimus užsienio rinkose.

Bendrovės pajamų struktūra ir paslaugų apmokėjimo modelis. Didžiąją dalį pajamų – 75,4 proc. – Bendrovė gauna iš paslaugų, kurias

klientai užsako vykdydami teisės aktų reikalavimus. Privalomoms paslaugoms priskiriami:

- Superkamo pieno mėginių tyrimai, atliekami pagal Pieno supirkimo taisyklių nustatytą dažnumą;
- Pieno gamintojų tiesiogiai į rinką tiekiamo pieno mėginių tyrimai;
- Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimai (GPT).

Valstybės lėšomis apmokamos paslaugos:

- 49,5 proc. superkamo perdirbti pieno mėginių tyrimų pajamų gaunama iš Žemės ūkio ministerijos, kuri perka tyrimus pieno saugos ir kokybės stebėsenai;
- 70 proc. gyvūnų produktyvumo tyrimų kainos ūkiams subsidijuoja valstybė.

Kadangi šių paslaugų kainos tiesiogiai susijusios su valstybės lėšomis arba valstybės pagalba ūkiams, jų nustatymas derinamas su Bendrovės valdyba. Nustatant GPT kainas, atsižvelgiama į Pagalbos veislininkystei taisyklėse numatytus maksimalius finansuojamus GPT paslaugų įkainius. Viršijus šias ribas, pieno ūkiai privalėtų padengti didesnę paslaugų kainos dalį savo lėšomis.

Be privalomų paslaugų, 24,6 proc. pajamų gaunama iš papildomų paslaugų, kurios prisideda prie vienin-

gos pieno tyrimų sistemos veikimo ir atitinka įvairių sektoriaus dalyvių poreikius:

1) Pieno gamintojams:

- Mastito sukėlėjų nustatymas ir jų atsparumo antibiotikams tyrimai;
- Karvių veršingumo nustatymas;
- Pašarų tyrimai;
- Papildomi įprastiniai pieno tyrimai;
- Mėginių surinkimas tiesiogiai iš ūkių;
- Ūkinių gyvūnų ženklinimas ir registravimas ir kt.

2) Pieno supirkėjams ir perdirbėjų laboratorijoms:

- Papildomi įprastiniai pieno tyrimai;
- Vienkartiniai indeliai ir kita mėginių tara;
- Kontroliniai mėginiai ir kalibravimo rinkiniai;
- Imunofermentiniais metodais atliekami pieno tyrimai;
- Tyrimų kokybės tikrinimai ir pamatiniais metodais atliekami tyrimai.

3) Valstybinės institucijos (Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba) užsako:

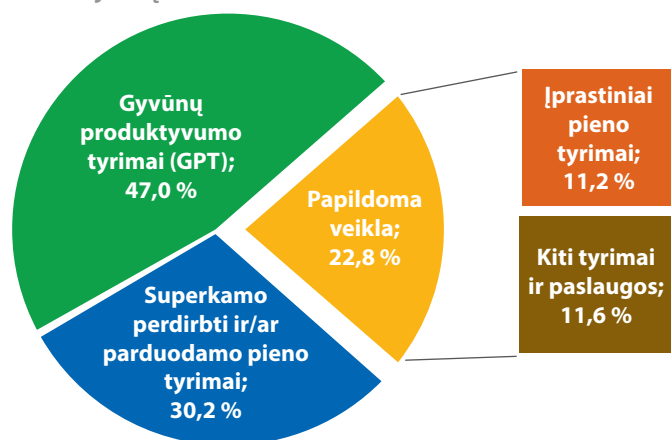
- Pieno mėginių tapatumo su superkamu pienu patikras;

- Pieninių veislių karvių mastito sukėlėjų ir jų jautrumo antimikrobinėms medžiagoms nustatymo pieninių veislių karvių sergamumo mastitais stebėsenos programos vykdymui.

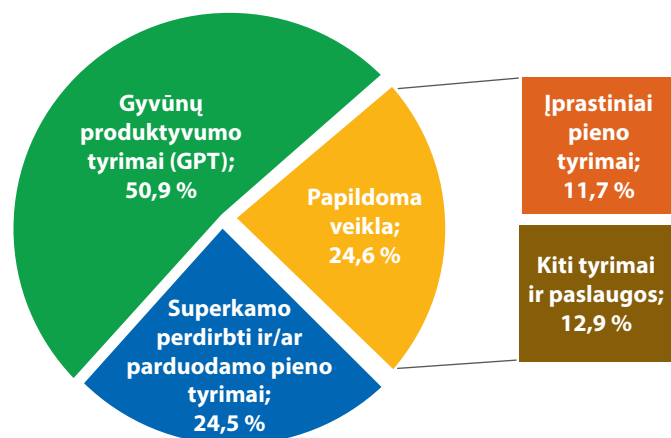
Bendrovė, plėsdama papildomų paslaugų spektrą ir įgyvendindama pažangias tyrimų technologijas, siekia prisidėti prie pieno sektoriaus veiklos efektyvinimo, kokybės gerinimo ir tarptautinio konkurencingumo didinimo.

18 pav. **Pajamų struktūra 2022–2024 m.**

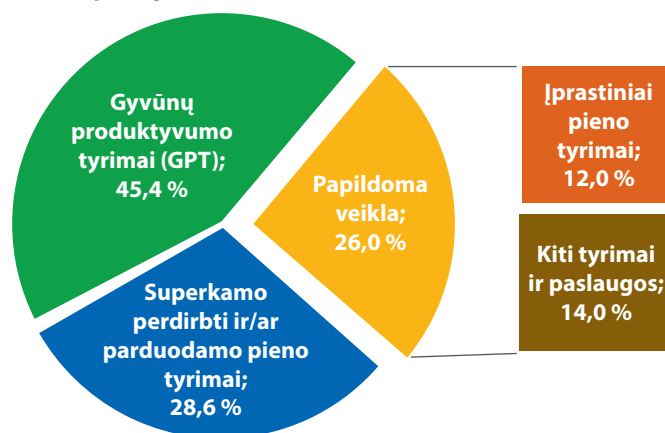
Pajamų struktūra 2022 m.

Pajamų struktūra 2024 m.

Pajamų struktūra 2023 m.

4.7. Sąnaudų kitimas ir struktūra

Lyginant su 2023 m., Bendrovės sąnaudos išaugo 456,2 tūkst. Eur (+7,8 proc.). Pagrindinės didėjimo priežastys:

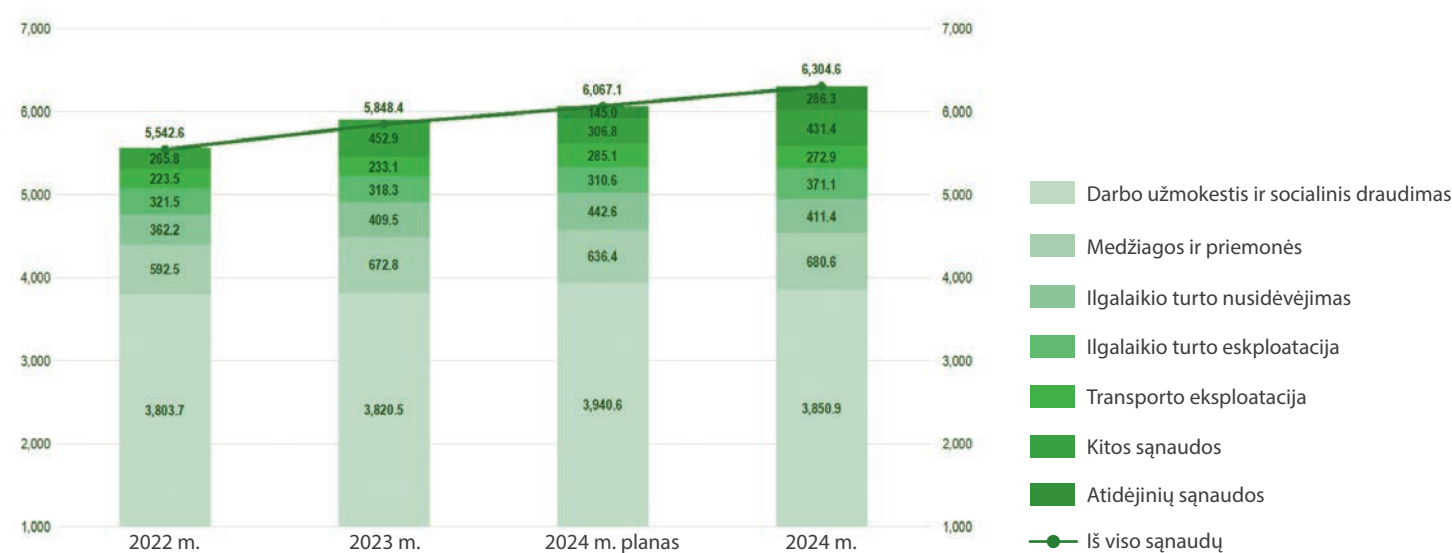
- Darbo užmokesčio sąnaudų augimas buvo 30,4 tūkst. Eur (0,8 proc.). Nuo 2024-03-01 padidintas mėnesinis darbuotojų darbo užmokestis. Šis sprendimas priimtas remiantis darbo užmokesčio pagal atskiras pareigybes rinkos tyrimo rezultatais. Atlyginimai augo nuo 5 iki 20 proc., vidutiniškai 11,1 proc. Didesnio darbo užmokesčio sąnaudų augimo išvengta dėl darbuotojų skaičiaus sumažėjimo.
- Tyrimo medžiagų ir priemonių sąnaudų augimas, kurį lėmė padidėjusios pašarų tyrimų apimtys, už šiuos tyrimus uždirbta 27,9 proc. daugiau pajamų (60 tūkst. Eur);
- Transporto sąnaudų didėjimas, įvykęs dėl GPT asistentų vykimų į ūkių sąnaudų apskaitos modelio pakeitimo. Nuo 2023-06-01 atsisakyta kompensacijų už važiuojamąjį pobūdį ir įvesta faktinė sunaudojamo kuro apskaitos sistema. Be to, buvo remontuojama daugiau automobilių;
- Nusidėvėjimo sąnaudų augimas, susijęs su atnaujinta tyrimų ir kita įranga, kuri užtikrina didesnę tyrimų efektyvumą;
- Sukauptų adidėjinių sąnaudos 2024 m. padidėjo iki 286,3 tūkst. Eur. Sukaupti atidėjiniai atostoginių išmokoms, išeitinėms išmokoms darbuotojams, pasiekusiems pensinį amžių, kintamojo darbo užmokesčio mokėjimui vadovaujantiems darbuotojams pagal nustatytus metinius rodiklius, metinėms premijoms, susijusioms su Bendrovės veiklos rezultatais.

19 lentelė
UAB „Pieno tyrimai“ sąnaudų kitimas 2022–2024 m.

Sąnaudų straipsniai		Sąnaudų suma, tūkst. Eur				Palyginimas						Struktūra, proc.		
		2022 m.	2023 m.	2024 m.		2023 m./2022 m.		2024 m./2023 m.		2024 m. faktas/2024 m. planas		2022 m.	2023 m.	2024 m.
				Planas	Ataskaita	tūkst. Eur	proc.	tūkst. Eur	proc.	tūkst. Eur	proc.			
1	Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	3,803.7	3,820.5	3,940.6	3,850.9	16.8	0.4	30.4	0.8	-89.7	-2.3	69	65	61
2	Medžiagos ir priemonės	592.5	672.8	636.4	680.6	80.3	13.6	7.8	1.2	44.2	6.9	11	12	11
3	Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	362.2	409.5	442.6	411.4	47.3	13.1	1.9	0.5	-31.2	-7.0	6	7	7
4	Ilgalaikio turto eksploatacija	321.5	318.3	310.6	371.1	-3.2	-1.0	52.8	16.6	60.5	19.5	6	5	6
5	Transporto eksploatacija	223.5	233.1	285.1	272.9	9.6	4.3	39.8	17.1	-12.2	-4.3	4	4	4
6	Kitos sąnaudos	265.8	452.9	306.8	431.4	187.1	70.4	-21.5	-4.7	124.6	40.6	5	8	7
7	Atidėjinių sąnaudos	-26.6	-58.7	145.0	286.3	-32.1	120.7	345.0	587.7	141.3	97.4	-1	-1	4
Iš viso		5,542.6	5,848.4	6,067.1	6,304.6	305.8	5.5	456.2	7.8	237.5	3.9	100	100	100

19 pav. Sąnaudos 2022–2024 m.

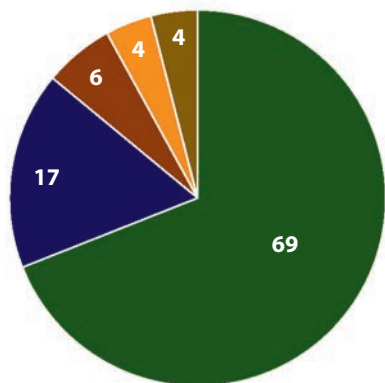

Kadangi Bendrovės pagrindinė veiklos sritis yra paslaugų teikimas, didžiausią sąnaudų dalį sudaro darbo užmokesčio sąnaudos, kurios 2024 m. siekė 61 proc. visų sąnaudų. Likusi sąnaudų struktūra pasiskirsto taip: 17 proc. - išlaidos įvairioms medžiagoms, priemonėms, patalpų ir įrengimų priežiūrai, 7 proc. - ilgalaikio turto nusidėvėjimo, 4 proc. – transporto, 4 proc. – sukaupytų atidėjinių susijusių su darbuotojų išmokomis ir 7 proc. - kitų sąnaudų straipsniai.

Bendrovės patirtų pajamoms uždirbti sąnaudų struktūra per visą ataskaitinį laikotarpį išliko stabili, reikšmingų pokyčių nebuvo fiksuota.

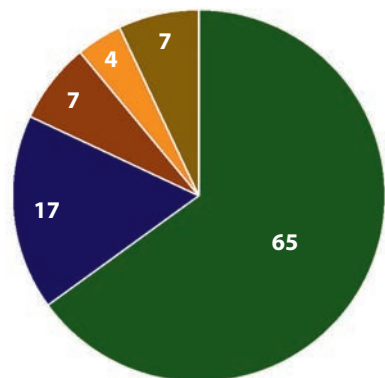
20 pav. Sąnaudų struktūra 2022–2024 m.

2022 m.

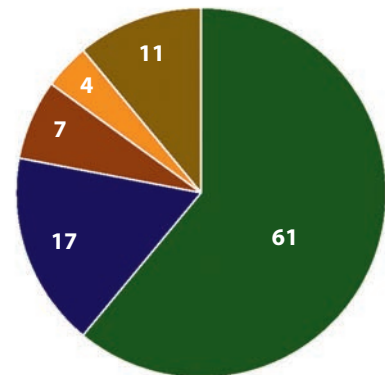
- Darbo užmokestis
- Medžiagos ir priemonės
- Nusidėvėjimo sąnaudos
- Transportas
- Kitos

2023 m.

- Darbo užmokestis
- Medžiagos ir priemonės
- Nusidėvėjimo sąnaudos
- Transportas
- Kitos

2024 m.

- Darbo užmokestis
- Medžiagos ir priemonės
- Nusidėvėjimo sąnaudos
- Transportas
- Kitos

5. STRATEGIJA IR JOS ĮGYVENDINIMAS

misija • vizija • vertybės

MISIJA

Prisidėti prie tvaraus pieno sektoriaus vystymosi, teikiant nešališkas, kompetentingas laboratorinės veiklos ir pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų paslaugas.

VIZIJA

Būti lyderiaujančia bendrove, teikiančia technologiškai pažangiausių tyrimų ir su jais susijusių kitų paslaugų spektrą šalies ir užsienio pienininkystės sektoriui.

VERTYBĖS

- Profesionalumas
- Atsakomybė
- Inovatyvumas

Bendrovė, siekdama didinti kuriamą vertę, atsižvelgs į Bendrovės veikla suinteresuotųjų šalių lūkesčius ir sieks įgyvendinti šias **strategines kryptis ir tikslus:**

STRATEGINĖS KRYPTYS IR TIKSLAI

STRATEGINĖS KRYPTYS

- **Efektyvi ir pelninga veikla**
- **Tvarios ir partneriškos veiklos vystymas**

STRATEGINIAI TIKSLAI

- **Grąža akcininkui**
- **Pardavimo pajamų tvariai Bendrovės veiklai užtikrinimas**
- **Tvarus veiklos valdymas**
- **Klientų patirties gerinimas**

Strateginės kryptys formuojamos taip, kad, atlikus vidinių ir išorinių veiksnių analizę, užtikrintų Bendrovės veiklos tęstinumą ir akcininkų keliamus lūkesčius. Jomis siekiama įgyvendinti tikslingus ir tęstinius pokyčius, kurie didintų Bendrovės vertę.

Siekiant įgyvendinti strategines kryptis, nustatyti pagrindiniai strateginiai tikslai 2025 – 2027 metų laikotarpiui. Kiekvienam strateginiam tikslui numatytos priemonės, jų įgyvendinimo laikotarpis, atsakingi asmenys ir rodikliai, kuriais išreikštos strateginių tikslų ir uždavinių siektinos reikšmės.

20 lentelė
Strateginės kryptys ir tikslai 2025–2027 m.

Kryptis	Tikslas	Uždaviniai	Matavimo rodiklis	Siekima reikšmė			Veiksmai
				2025 m.	2026 m.	2027 m.	
Efektyvi ir pelninga veikla	Grąža akcininkui	Nuosavo kapitalo grąža ROE, proc.		>5,8	>5,8	>5,8	
		Pelno plano vykdymas	Pelnas prieš apmokestinimą (EBT), tūkst. Eur	292	292	294	Biudžetų stebėsena, vadovų įžvalgos ir atsakomybė.
		Dividendų užtikrinimas	Paskirti dividendai už kalendorinius metus, proc. paskirstytino pelno	≥ 75	≥ 75	≥ 75	Atlikti reguliarių finansinį vertinimą: analizuoti pelningumą, nuosavo kapitalo grąžą ir kitus pelningumo rodiklius.
		Netiesioginių sąnaudų mažinimas	Sumažinti netiesiogines ir administracines sąnaudas, proc.	8	3	1	Šalinti neefektyvius darbus ir veiklas, optimizuoti funkcijas, perskirstant darbus. Didinti palaikančios veiklos pardavimus. Patalpų nuoma.
		Darbo efektyvumo didinimas	Pajamos vienam darbuotojui (vid. sąlyginiam), tūkst. Eur	>36,9	> 38,6	> 40,6	Darbo operacijų standartizavimas ir skaitmenizavimas GPT padalinyje, įprastinių tyrimų, Pamatinių tyrimų, Logistikos, Įrengimų priežiūros skyriuose.
	Pardavimo pajamų tvariai Bendrovės veiklai užtikrinimas	Pardavimo pajamos, tūkst. Eur		6,510	6,388	6,274	
		GPT veiklos plėtra	Padidinti tiriamųjų karvių skaičių nuo visų šalyje laikomų karvių skaičiaus, proc.	61	63	65	Vizitai į ūkius ir konsultacinė veikla, siekiant pritraukti naujus bei išlaikyti esamus GPT paslaugos vartotojus.
		Laboratorinės veiklos plėtra	Naujų paslaugų/metodų įdiegimas, vnt.	2	2	3	Naujų paslaugų diegimas ir paleidimas.
		Pajamų užsienio rinkose didinimas	Pardavimo pajamos iš papildomos veiklos užsienio rinkoje, tūkst. Eur	114	117	119	Esamų ir naujų paslaugų plėtra Latvijoje. Derinimo mėginių ir pašarų tyrimų pardavimų didinimas. Mikotoksinų tyrimo įvedimas į rinką. Klientų paieška ir komerciniai pasiūlymai.
		Papildomos veiklos pridėtinės vertės didinimas	Pardavimo pajamos iš papildomos veiklos Lietuvos rinkoje, tūkst. Eur	1,591	1,588	1,587	Lietuvos rinkoje didinti esamų paslaugų pardavimo apimtį, vykdyti tikslingą komunikaciją. Padidinti tyrimų ir komercinės veiklos pajamų augimą plečiant kukurūzų siloso, mikotoksinų ir pašarų tyrimus, pradėti įrenginių priežiūros skyriaus komercinę veiklą. Padidinti rinkos dalį ir pritraukti klientų, atliekant analizę, segmentuojant tikslingą auditoriją bei įgyvendinant komercinius pasiūlymus ir nuolaidų sistemą.

Kryptis	Tikslas	Uždaviniai	Matavimo rodiklis	Siekstina reikšmė			Veiksmai
				2025 m.	2026 m.	2027 m.	
Tvarios ir partneriškos veiklos vystymas	Tvarus veiklos valdymas	GVI indeksas		A+	A+	A+	
		Finansų tvarumas	Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis	0,2-0,3	0,2-0,3	0,2-0,3	Reguliariai peržiūrėti kapitalo struktūrą ir palaikyti optimalų skolos ir nuosavo kapitalo santykį, grynujų pinigų srauto prognozės, kapitalo investicijų į ilgalaikį turtą planas. Valdymo apskaitos procesų efektyvinimas: sąnaudų kontrolės sistema, programinės įrangos diegimas finansų ir veiklos valdymo analizei.
		Skaidrumo didinimas	GVI indekso skaidrumo dimensijos vertinimas	A+	A+	A+	Įgyvendinti GVI indekso skaidrumo dimensijos tobulinimo rekomendacijas, kurios pateikiamos 2023/2024 m. VKC VVĮ gerosios valdysenos indekso vertinimo ataskaitoje.
		Energijos vartojimo efektyvumo didinimas	Perkamos elektros energijos kWh sumažinimas, proc.	5	5	5	Vykdam įsipareigojimus Energetikos ministerijai, kiekvienais metais mažinti elektros vartojimą.
		Darbuotojų įsitraukimo lygio didinimas	Darbuotojų įsitraukimo indeksas	+1proc	+1proc.	+1proc	Rinkos sąlygas atitinkantis DU ir darbo apmokėjimo sistemos pertvarka. Komunikacijos gerinimas.
		Kompetencijų ugdymas	Valandos, skirtos mokymuisi ir tobulėjimui, vienam darbuotojui (vidut. sąlyginiam), val.	19	19.5	20	Vadybinių ir profesinių kompetencijų kėlimas. Korupcijos prevencijos mokymai apie interesų konfliktus ir darbuotojų atsparumą korupcijai. Darbuotojų mokymai pakaitumo užtikrinimui, kompetencijų matrica.
	Klientų patirties gerinimas	NPS indeksas		57	59	61	
		Partnerystės kūrimas ir bendradarbiavimo gerinimas	Bendradarbiavimo projektų skaičius vnt.	≥5	≥6	≥6	Mokslinės tiriamosios veiklos vystymas. Bendradarbiavimas su užsienio organizacijomis ir laboratorijomis. Ryšių plėtojimas su Lietuvos žemės ūkio sektoriaus ir mokslo institucijomis, akademinė bendruomene, ugdant būsimus specialistus, didinant Bendrovės matomumą.
		Klientų pasitikėjimo ir paslaugų kokybės didinimas	Klientų skundų skaičius, vnt.	Fakto nustatymas	-10 proc.	-10 proc.	NPS rodiklis klientų pasitenkinimui ir lojalumui įvertinti. Tyrimų veiklos pakartotinis akreditavimas. Operatyvus reagavimas į klientų skundus, neatitikties priežasčių analizė ir tobulintinų vietų identifikavimas, gerinimo veiksmai ir jų rezultatyvumo įvertinimas. Nuolatinis rezultatų patikimumo monitoringas laboratorijos veiklai kontroliuoti. Viešinimo kampanijų vykdymas, kad padidinti Bendrovės žinomumą, formuoti teigiamą įvaizdį ir skatinti pardavimus, siekiant pritraukti naujų klientų, stiprinti ryšius su esamais klientais bei didinti pasitikėjimą ir lojalumą Bendrovei.

Planuojami veiklos rodikliai

Vadovybės ataskaitos rengimo metu tokios informacijos, kad Bendrovės vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, todėl turėtų taip pasielgti, nėra žinoma.

Atsižvelgiant į išsikeltų strateginių tikslų ir uždavinių vykdymo įtaką, Bendrovės pagrindinių jos veiklą apibūdinančių rodiklių kitimas strategijos įgyvendinimo laikotarpiu pateikiamas lentelėje:

21 lentelė

Planuojami pasiekti ūkinės - finansinės veiklos rodikliai 2025–2027 m.

FINANSINIAI IR VEIKLOS RODIKLIAI	2025 m.	2026 m.	2027 m.
Įprastinių pieno tyrimų skaičius, tūkst. vnt.	2,347	2,215	2,114
Pieno pardavėjų skaičius, tūkst. vnt.	8.6	7.7	7
Tiriamųjų pieninių gyvūnų skaičius, tūkst. vnt.	119	117	115
Pardavimo pajamos, tūkst. Eur	6,510	6,388	6,274
Pardavimo pajamos iš papildomos veiklos pardavimų, tūkst. Eur	1,705	1,705	1,706
Vidutinė vieno gamintojo apyvarta, Eur	758	832	893
Pardavimo savikaina, tūkst. Eur	4,829	4,756	4,653
Visos sąnaudos, tūkst. Eur	6,226	6,102	5,984
Grynasis pelnas, tūkst. Eur	245	245	247
EBITDA, tūkst. Eur	685	668	639
Grynasis pelningumas, %	3.8	3.8	3.9
Vidutinė metinė nuosavo kapitalo grąža ROE, %	5.8	5.8	5.8
Vidutinė metinė turto grąža ROA, %	4.6	4.5	4.6
Paskirti dividendai už kalendorinius metus, %/paskirstytinas pelnas	75	80	85
Metinis įsipareigojimų santykis su nuosavu kapitalu, kartais	0.3	0.3	0.3
Darbuotojų skaičius metų pabaigoje	189	177	165
Vidutinis mėnesinis darbuotojų darbo užmokesčio dydis, Eur	1,855	2,028	2,173
Pardavimo pajamos vienam darbuotojui (vid. sąlyginiam), tūkst. Eur	36.9	38.6	40.6

Veiklos rezultatus apibūdinantys rodikliai paskaičiuoti įvertinus faktinius praėjusių 3 metų laikotarpio duomenis ir šias prielaidas:

- Pagrindiniai veiklą apibūdinantys rodikliai suplanuoti įvertinus įvairius Bendrovės veiklos aspektus ir juos įtakojančius veiksnius.
- Įvertinus praėjusių laikotarpių ir 2024 m. pieno gamintojų skaičiaus mažėjimą 13,5 proc., planuojame, kad strateginiu laikotarpiu pieno gamintojų skaičius mažės nuo 8,5 proc. iki 13,2 proc. Tai darys įtaką ir įprastinių pieno tyrimų skaičiaus mažėjimui nuo 4,6 proc. iki 6,9 proc. per metus.
- Bendrovė, įgyvendinusi numatytus veiksmus ir plėtrą Latvijos bei Lietuvos rinkose, 2025–2027 m. planuoja didinti esamų paslaugų pardavimo apimtį. Šio laikotarpio strategijoje numatyta ne tik esamų paslaugų portfelio stiprinimas, bet ir komercinių paslaugų bei tyrimų plėtros augimas. Papildomų tyrimų ir kitų komercinių paslaugų skaičiaus didėjimas numatytas kaip vienas iš pagrindinių Bendrovės augimo faktorių.
- Tiriamųjų gyvūnų skaičius 2023–2024 m. laikotarpiu sumažėjo 3,7 proc. 2024 m. tiriamųjų karvių dalis sudarė 59,1 proc. nuo bendro karvių skaičiaus šalyje. Atsižvelgiant į bendrą karvių ir tiriamaųjų gyvūnų skaičiaus mažėjimo tendencijas šalyje bei numatytus veiksmus, sieksime per strateginį laikotarpį padidinti šį rodiklį nuo 61 proc. iki 65 proc.
- Įvertinus pieno gamintojų ir tiriamaųjų gyvūnų bei paslaugų apimčių mažėjimą, tyrimų medžiagų kainų svyravimus, darbo procesų ir technologijų pasikeitimus, strateginiu laikotarpiu kainodara buvo suformuota taip, kad Bendrovė galėtų įvykdyti išsikeltus tikslus, įsipareigojimus ir užtikrinti veiklos tęstinumą. Bendrovė privalo užtikrinti tvarią Bendrovės veiklą ir uždirbti pakankamai pajamų, kad pakaktų padengti būtinas veiklos sąnaudas, sumokėti nustatytus mokesčius ir akcininko lūkesčius tenkinančią kapitalo grąžą į valstybės biudžetą. Nuo 2025 m. sausio mėn. komercinės veiklos paslaugų kainos vidutiniškai augs 4 proc., o nuo 2025 m. gegužės mėn. planuojamas įprastinių tyrimų kainų kėlimas vidutiniškai vienam tyrimui 4,7 proc. Gyvūnų produktyvumo tyrimų

paslaugų kainų augimas strategijos laikotarpiu nėra numatytas. 2025–2027 m. planuojamas visų Bendrovės pajamų mažėjimas nuo 1,8 proc. iki 1,9 proc. per metus.

- Strateginiame plane numatyti tikslų įgyvendinimo uždaviniai apima netiesioginių sąnaudų mažinimą ir darbo efektyvumo didinimą. Įgyvendinus šių uždavinių priemones, planuojama sumažinti netiesiogines ir administracines sąnaudas 8 proc., taip pat padidinti pardavimo pajamas vienam vidutiniam darbuotojui (sąlyginiam vienetui) nuo 36,9 tūkst. Eur iki 40,6 tūkst. Eur per 2025–2027 m. laikotarpį. Šie veiksmai turėtų prisidėti prie Bendrovės veiklos efektyvumo ir pelningumo augimo.
- Norėdama išlaikyti darbo vietų konkurencingumą, Bendrovė planuoja didinti darbuotojų pareiginį darbo užmokestį. Remiantis atliktu Korn Ferry darbo užmokesčio rinkos tyrimu, 2025 m. numatomas vidutinis pareiginio darbo užmokesčio padidėjimas 9 proc., o 2026 – 2027 m. – 5 proc. augimas kasmet. 2024 m. darbo užmokestis sudaro 69 proc. visų Bendrovės sąnaudų. Atsižvelgiant į mažėjantį įprastinių pieno

tyrimų ir tiriamųjų gyvūnų skaičių, darbo efektyvumo didinimo priemones bei funkcijų optimizavimą, numatomas darbuotojų skaičiaus sumažėjimas apie 7 proc. Šie pokyčiai taip pat paveiks darbo užmokesčio fondą – 2025 m. darbo užmokesčio sąnaudos turėtų sumažėti 5,3 proc., 2026 m. nežymiai padidėti 0,7 proc., o 2027 m. vėl sumažėti 1,6 proc.

- Ekonominės raidos scenarijus numato, kad nors bendras kainų augimas sulėtės, geopolitinė situacija išlaikys energijos žaliavų kainų neapibrėžtumą. Todėl Bendrovė vertina tyrimo medžiagų ir energijos išteklių brangimą pagal įvykusių ir vykdomų viešųjų pirkimų rezultatus. Labiausiai jautrių kainų augimui medžiagų ir paslaugų sąnaudos prognozuojama padidės nuo 0,5 iki 15 proc. Bendrovė numato, kad 2025m. sąnaudos sumažės 1,4 proc., 2026 m. – 2 proc., o 2027 m. – 1,9 proc.
- Suplanuotos investicijos, įvertinus ilgalaikio turto nusidėvėjimą, lems turto vertės sumažėjimą 2025 m. ir 2026 m., atitinkamai 0,3 proc. ir 5,6 proc. Nors planuojamo laikotarpio investicijos yra skirtos įrangos

atnaujinimui ir veiklos tęstinumo užtikrinimui, o ne paslaugų plėtrai ir tiesioginiam pajamų didinimui, 2027 m. numatomas ilgalaikio turto vertės padidėjimas 12,2 proc. Šis augimas siejamas su didesnėmis investicijomis į transporto priemones, naują programinę įrangą bei strateginį infrastruktūros modernizavimą, kurie prisidės prie Bendrovės efektyvumo ir ilgalaikio konkurencingumo. Šios investicijos užtikrins veiklos sklandumą ir sumažins ilgalaikės priežiūros kaštus.

- Trumpalaikio turto ir įsipareigojimų pokyčius lems prekybos gautinos ir mokėtinos sumos, tačiau šie rodikliai bus stebimi siekiant užtikrinti stabilų pinigų srautų valdymą. Planuojama, kad Bendrovės nuosavas kapitalas išliks pastovus per visą 2025–2027 m. laikotarpį ir vidutiniškai sudarys 4,2 mln. Eur. Bendrovė sieks išlaikyti finansinį stabilumą, nepaisant planuojamų investicijų ir susijusių turto pokyčių.
- 2025–2027 m. grynas pelnas planuojamas vidutiniškai 245 tūkst. eurų per metus, mažesnis nei 2024m. Tai siejama su bendrąja pajamų mažėjimo tendencija, kurią lemia mažėjantis pieno tyrimų

ir gyvūnų produktyvumo tyrimų mastas, susijęs su tiriamųjų gyvūnų skaičiaus ir pieno gamintojų skaičiaus mažėjimu. Be to, mažėjantis rinkos aktyvumas dėl struktūrinių pokyčių gyvulininkystės sektoriuje taip pat darys įtaką pajamoms. Pieno gamintojų skaičiaus mažėjimo tendencijos pastebimos ir užsienio rinkose.

- Bendrovė 2025–2027 m. laikotarpiu pinigų srautus planuoja taip, kad sugeneruotų pakankamus pinigų srautus kasdienei Bendrovės veiklai finansuoti, užtikrintų investicijų ir finansinių įsipareigojimų vykdymą. Bendrovės pagrindinis pinigų šaltinis yra iš pieno ir gyvūnų produktyvumo tyrimų bei komercinių paslaugų, teigiami pagrindinės veiklos pinigų srautai turi didelę reikšmę veiklos stabilumui.
- Vidutinė metinė nuosavo kapitalo grąža per tris strateginio laikotarpio metus bus stabili 5,8 proc. Pasiekus šiuos rodiklius, dividendams, kurie sumokami į valstybės biudžetą, 2024 m. – 85 proc., o per tris šio strateginio planavimo laikotarpio metus planuojama skirti ≥ 75 proc. dividendų nuo paskirtino pelno sumos.

22 lentelė
UAB „Pieno tyrimai“ veiklos strategijos tikslų įgyvendinimas 2024 m.

Strateginė kryptis/ tikslas	Rodiklis, mato vnt.	2024 m.		Atlikti veiksmai per ataskaitinį laikotarpį
		planas	faktas	
Strateginė kryptis: Efektyviai ir tvariai vystyti Bendrovės veiklą				
Strateginė tikslas: Tinkamos gražos akcininkui užtikrinimas	Nuosavo kapitalo grąža ROE, proc.	6.9	8.8	Vykdoma biudžetų stebėseną, biudžeto įvykdymo koeficientas 1,04. Sąnaudų biudžetas viršytas 237,5 tūkst. Eur. dėl gamybinių patalpų ir įrengimų remonto ir eksploatacijos, bei suformuotų kaupinių. Pajamų biudžeto įvykdymo koeficientas - 1,05 Daugiau pajamų gauta 307,6 tūkst. Eur. dėl pašarų tyrimų ir GPT paslaugos ir tiriamųjų gyvūnų išlaikymo. Išlaikyta optimali kapitalo struktūra. Metinis visų įsipareigojimų santykis su nuosavu kapitalu – 0,3. Atlikta ilgalaikio turto naudojimo efektyvumo ir techninės būklės rodiklių, automobilių išnaudojimo, tyrimų įrangos išnaudojimo analizė. Sukurta pradelstų pirkėjų skolų valdymo tvarka. Parduotos Vilniaus patalpos, laisvoms patalpoms nuomininkų ieškoma. Atlikti technologijų ir veiklos procesų pokyčiai: atsisakyta korelių su indeliais pakavimo/aptraukimo plėvele, įdiegtos priemonės darbo tolygumo užtikrinimui Laboratorijoje, skaitmenizuotas imunofermentinės analizės tyrimo procesas, kontrolinio pieno gamybos proceso optimizavimas, vidinių procesų optimizavimas Finansų ir apskaitos skyriuje, GPT asistento darbo proceso efektyvinimas, Logistikos skyriaus vadybos procesų ir vairuotojų ekspeditorių optimizavimas.
Strateginė tikslas: Geros valdysenos užtikrinimas	Valstybės valdomų įmonių gerosios valdysenos indeksas	A+	A+	Užtikrintas efektyvus Bendrovės rizikų valdymas; sudarytas rizikų žemėlapis, rizikų valdymo priemonių plano įgyvendinimas 93 %. 2024 m. Vykdoma stebėseną tvarumo praktikų: ant bendrovės stogo įrengta saulės elektrinė. Vykdyta elektros energijos taupymo priemonių taikymo stebėseną, Per 2024 metus nupirka 10,5 % (52 tūkst. kWh) elektros energijos mažiau nei per 2023 metus.
Strateginė kryptis: Būti pieno sektoriaus partneriu				
Strateginė tikslas: Inovatyvi ir patraukli pieno ir produktyvumo tyrimų sistema	Vidutinė vieno pieno gamintojo apyvarta, tūkst. Eur/ Vidutinis pieno gamintojų skaičius, tūkst. vnt.	624,1/10,2	674,1/9,9	Įdiegta: mikotoksinų tyrimas pašaruose, NEBA-PT konservanto gamyba, Laktoferino nustatymas HPLC tyrimo metodu, riebalų rūgštys tiriama iš pramonės ir GPT mėginių. Įvykdyta kontrolės veiklos paslaugų plėtra, gautas akreditavimo pažymėjimas su į kontrolės sritį įtrauktais 4 naujais patikros metodais. Išplėsta tyrimų metodų akreditavimo sritis, gautas akreditavimo pažymėjimas su 1 nauju metodu - laktozės kiekio tyrimu efektyviosios skysčių chromatografijos metodu (HPLC).
Strateginė tikslas: Paslaugų pridėtinės vertės didinimas	Pardavimo pajamos iš papildomos veiklos pardavimų, tūkst. Eur	1 500*	1,644	Pasiektas stambių ūkių (nuo 101 karvės), dalyvaujančių GPT – 82 proc. Sukurtas analitinių GPT duomenų ataskaitų programos modulis. Pagerinta darbo kokybė vykdant GPT. Įvykdyta: GPT paslaugų viešinimas, mokymai, konsultacijos GPT vykdymo, duomenų suvedimo į ŪGIS ir jų panaudojimo klausimais, komunikacija su tiriamųjų bandų laikytojais ir su potencialiais GPT paslaugos klientais. Vykdytas išorinės komunikacijos planas, padidintos esamų komercinių paslaugų pardavimo pajamos ir įvestos naujos paslaugos į rinką. Vykdyta užsienio rinkų analizė ir klientų paieška.
Strateginė kryptis: Abipusės vertės tarp įmonės ir darbuotojo kūrimas				
Strateginė tikslas: Didinti darbuotojų įsitraukimą ir lojalumą bendrovei	Įsitraukimo indeksas	42	49	Patvirtintame darbuotojų komunikacijos plane numatytos komunikacijos gerinimo priemonės įvykdytos 94.4 proc., įsitraukimo gerinimo priemonės įvykdytos 92 proc. Suorganizuoti mokymai, skatinantys diskriminacijos mažinimą darbo aplinkoje.
Strateginė tikslas: Kompetencijų išlaikymas ir ugdymas.	Valandos, skirtos mokymuisi ir tobulėjimui, vienam darbuotojui (vidut. sąlyginiam)	18.5	20.5	Profesinių darbuotojų kompetencijų ugdymo ir palaikymo planas įvykdytas 87,3 proc. Bendradarbiaujant su mokslo institucijomis suorganizuotos 3 studentų gamybinės praktikos, bendradarbiauta su 8 mokslo institucijomis, Bendrovėje apsilankė 299 žmonės. Pravesta 21 ekskursija. Įvyko 9 LEAN vadybos mokymai, atliktas darbuotojų ugdymas pardavimų žinių ir įgūdžių kompetencijai vystyti.

* padidintas nuo 1380 iki 1500 tūkst. Eur, 2024-01-22 valdybos protokolas Nr.25V-02

6. INFORMACIJA TVARUMO KLAUSIMAIS

UAB „Pieno tyrimai“ nepriklauso įmonių kategorijai, kurioms pagal Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymą privaloma rengti ir skelbti tvarumo ataskaitą. Tačiau, siekdama veikti atsakingai ir prisidėti prie darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo, Bendrovė savo veikloje savanoriškai taiko pasirinktus tvarumo principus.

Žemiau pateikiama informacija parengta pagal minėto įstatymo 20 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

Aplinka ir valdymas

Tvarūs Bendrovės valdymo principai yra neatsiejama ir integrali jos ilgalaikės strategijos dalis, realizuojama per Bendrovės veiklos etikos ir skaidrumo, aplinkosaugos, santykių su darbuotojais, visuomene, užsakovais sritis. Bendrovė, atsižvelgdama į tai, kad jos vykdoma veikla gali daryti poveikį aplinkai, priima sprendimus, kad neigiamo poveikio aplinkai būtų išvengta arba jis būtų minimaliai neigiamas.

Nuo 2022 m. lapkričio 14 d. UAB „Pieno tyrimai“ yra įdiegusi aplinkos apsaugos vadybos sistemą,

atitinkančią standarto LST EN ISO 14001:2015 „Aplinkos vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“ reikalavimus. 2024 metais spalio 15 dieną vyko patikrinimas, kurio metu nustatyta, kad Bendrovės aplinkos apsaugos vadybos sistema atitinka standarto ISO 14001 bei bendrovės keliamus reikalavimus, yra rezultatyvi ir efektyvi. Visos bendrovės teikiamos žaliavinio pieno tyrimų, matuoklių kalibravimų ir patikros paslaugos atitinka užsakovų, aplinkos apsaugos ir kitus teisinius reikalavimus. Aplinkos apsaugos standartas skatina didesnę darbuotojų įsitraukimą į poveikio aplinkai valdymą, išteklių tausojimą, nuolatinį gerinimą ir rūpinimąsi supančia aplinka. Bendrovės laboratorinėje veikloje didžiausias poveikis aplinkai yra surenkant ir transportuojant žalio pieno mėginius iš ūkių arba pieno supirkimo/perdirbimo įmonių, todėl vykdant tvaraus vystymosi politiką į laboratorijos vadybos sistemos planavimo, organizavimo ir valdymo procesus integruojamos aplinkos apsaugos standarto LST EN ISO 14001 nuostatos.

Siekiant atitikti gerąsias valdymo praktikas, reguliariai organizuojami valdybos posėdžiai, kurių metu valdybos nariai, panaudodami savo turimą ekspertinę patirtį, teikia pasiūlymus Bendrovės vadovybei bei kartu priima svarbiausius sprendimus.

2024 m. valdyba kartu su vadovaujančiais Bendrovės darbuotojais strateginės sesijos metu aktyviai dalyvavo rengiant Bendrovės trijų metų strateginį veiklos planą. Bendrovės strateginiame plane nustatytos suinteresuotosios šalys - savininkas (valstybės kaip savininkės teisės ir pareigas įgyvendina LR žemės ūkio ministerija), užsakovai (pieno gamintojai, supirkėjai, perdirbėjai, pieno gamybą, veislininkystę ir supirkimą administruojančios bei kontroliuojančios institucijos ir kt.) ir Bendrovės darbuotojai. UAB „Pieno tyrimai“ įsipareigojo ir toliau vadovautis DVT bei Pasaulinio atskaitingumo principais. Tvarios veiklos principas įgyvendinamas visose strateginėse veiklos kryptyse per konkrečius veiklos tikslus ir priemones. Valdybos posėdžiuose ne tik aptariama/tvirtina-

ma strategija, bet nuolat aptariami strategijos įgyvendinimo rezultatai ir stebimi veiklos rodikliai. 2024 m. spalio 14 d. LR žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-733 sudaryta nauja UAB „Pieno tyrimai“ valdyba.

Bendrovės keliami strateginiai tikslai remiasi Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi tikslais (toliau – DVT).

Įvertinę mūsų veiklos procesus bei aplinkai ir bendruomenėms daromą įtaką, 2024 metais likome prie tų pačių DVT kaip ir 2023 metais, kadangi tobulindami savo veiklą ir procesus galime prasmingiausiai prisidėti prie šių tikslų įgyvendinimo, tuo pačiu įnešant reikšmingą indėlį ateities kartoms.

DVT siekiame diegdami naujas technologijas laboratorinių tyrimų srityje, taip garantuodami ne tik teisingą atsiskaitymą už superkamą pieną, bet ir užtikrindami maisto saugos interesus pieno produktų vartotojams bei vystydami Bendrovės veiklą tvarios pienininkystės, saugaus ir kokybiško maisto kryptimis, tuo pačiu laikydamiesi pamatinių žmogaus teisių ir gerųjų valdymo praktikų.

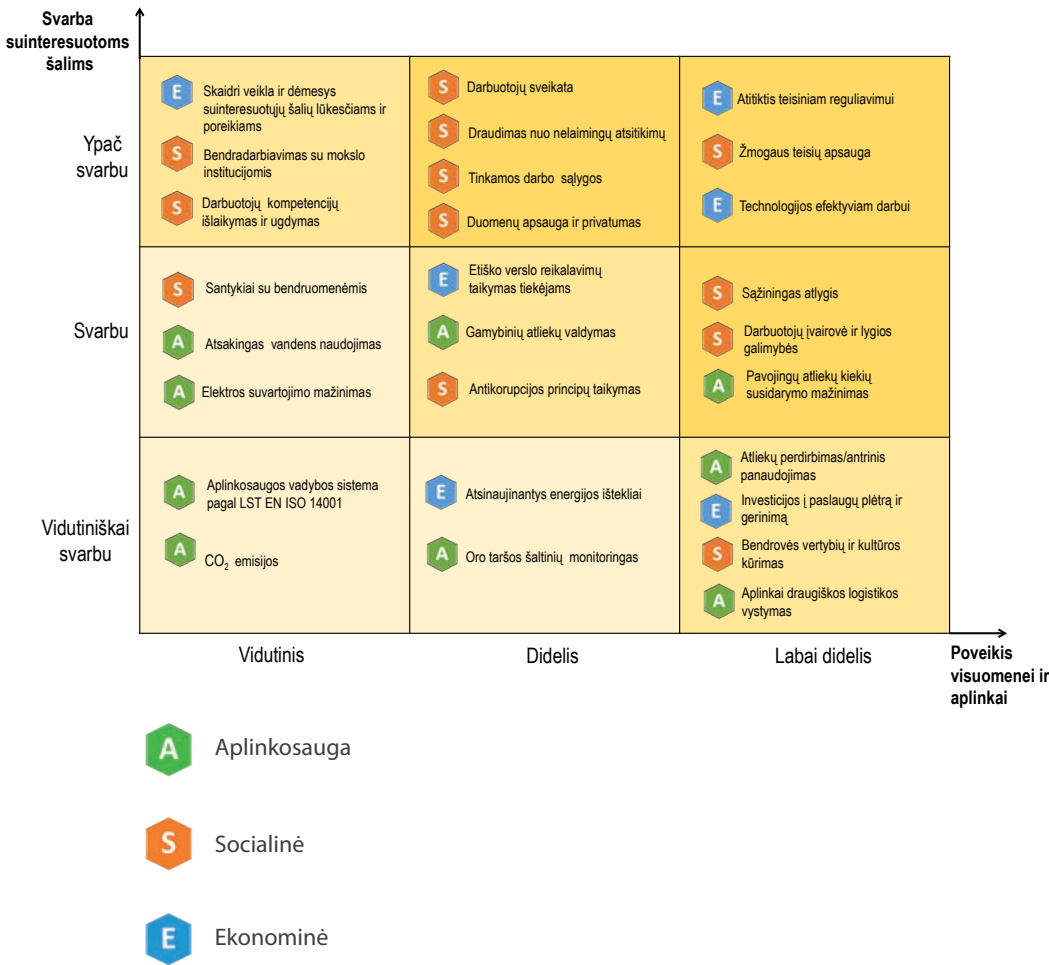
Bendrovės tvarumo politika atspindi Bendrovės požiūrį į tvarumo rizikų valdymą ir yra vykdoma prioritetizuojant tris pagrindines sri-

tis – aplinkos apsaugos, socialinę ir ekonominę, kurios yra atliepiamos formuojant vidinius Bendrovės veiklos procesus, teikiant paslaugas šalies užsakovams ir bendradarbiaujant su kitomis suinteresuotosiomis šalimis.

UAB „Pieno tyrimai“ **reikšmingumo matricoje** yra išdėstytos tvarumui aktualiausios socialinės, aplinkosaugos ir valdymo (ekonominės) temos.

2024 m. Bendrovės darbuotojų lūkesčiams ir pasiūlymams išgirsti ir įvertinti, jų įsitraukimui į tvarumo strategijos vystymą ir įgyvendinimą padidinti buvo organizuota fokus grupė, kad nustatyti 3 metams ilgalaikius tikslus ir rodiklius, **kuriuos bus siekiama įgyvendinti. Išskirti tikslai atliepia JT darnaus vystymo tikslus, reikšmingumo matricą, suinteresuotąsias šalis ir jų lūkesčius bei poreikius.**

21 pav. **Reikšmingumo matrica**

Tvarumo prioritetai ir tikslai

UAB „Pieno tyrimai“ yra pasiryžę savo veiklą vykdyti tvariai ir atsakingai, prioritetą teikiant tiems klausimams, į kuriuos atsakymo reikia šiandien ir rytoj, bei toms sritims, kuriose mūsų poveikis yra didžiausias.

Bendrovė išsikėlė ilgalaikius tikslus ir rodiklius, kuriuos siekia įgyvendinti:

23 lentelė

Tvarumo prioritetai ir tikslai 2024–2026 m.

Tikslas	Rodiklis	Matas	Rodiklio reikšmė nustatytu laikotarpiu		
			2024 m.	2025 m.	2026 m.
SOCIALINĖ SRITIS					
Kompetencijų išlaikymas ir ugdymas	Valandos, skirtos mokymuisi ir tobulėjimui, vienam darbuotojui (vidut. sąlyginiam)	val.	≥18,5	≥19	≥19,5
Augantis darbuotojų įsitraukimas ir lojalumas bendrovei	Darbuotojų įsitraukimo rodiklis	proc.	42	43	44
Sveikatos gerinimo atostogos	Darbuotojams per metus suteikti 2 dienas sveikatos gerinimo atostogų	Dienų per metus	400	400	400
Skatinti darbuotojus įsitraukti į savanorišką/ donorystės veiklą	Darbuotojams skiriama 1 apmokama diena per kalendorinius metus	Dienų per metus	40	50	60
APLINKOSAUGA					
Poveikio klimato kaitai mažinimas	Perkamos elektros energijos kWh sumažinimas	%	5	5	5
	ŠEDS emisijų pokytis į Bendrovės N1 automobilių parką, lyginant su prieš tai buvusiu (vertinant nuo 2023 m.)	%	-2	-2	-2
Mažinti atliekų susidarymą, taikant perdirbimą ir pakartotinį panaudojimą	Pieno mėginių transportavimui naudojama plastikinė vienkartinė tara (maišeliai, indeliai, dangteliai) yra perduodama atliekų tvarkytojui	%	100	100	100
VALDYSENA					
Stiprus ir skaidrus Bendrovės valdymas	Nulinė tolerancija korupcijai	vnt.	0	0	0
Atsakingas tiekėjų grandinės valdymas	Žaliųjų pirkimų procentas nuo visų viešųjų pirkimų vertės	%	100	100	100

APLINKOS APSAUGA

Saugi aplinkai veikla

Aplinkos apsaugos politikoje įsipareigojame laikytis ne tik aplinkosaugos teisės aktų, bet ir laisvanoriškai priimtų reikalavimų, susijusių su aplinkosaugos aspektais. Šios politikos tikslas – nubrėžti gaires ir principus kaip užtikrinamas Bendrovės įtakos aplinkai valdymas. Bendrovė turi identifikavusi reikšmingus aplinkos apsaugos aspektus – tai cheminės medžiagos, nuotekos, transportas, elektros energija, vanduo, pakuotės, atliekos. Tuo būdu Bendrovė identifikuoja visus veiklos ir paslaugų aspektus, kuriuos ji gali valdyti ir tuos, kuriems ji gali daryti įtaką per tiekėjus, užsakovus ir pan. Atliekos rūšiuojamos tam, kad atskirti atliekas, tinkamas perdirbimui ir antriniam jų panaudojimui (žiedinė ekonomika), arba jas utilizuoti pagal galiojančius teisės aktus.

22 pav. **Bendrovės transportas pagal EURO klasę**

Pagrindiniai Bendrovės aplinkosaugos tikslai ir uždaviniai:

- vykdyti aplinkos taršos prevenciją, surenkant panaudotas chemines medžiagas;
- siekti kuo daugiau Bendrovėje susidarančių atliekų tvarkyti pagal principą – mažinti, pakartotinai panaudoti ir perdirbti;
- vykdyti veiklą laikantis visų privalomų aplinkos apsaugos teisės aktų reikalavimų;
- ugdyti darbuotojų kompetenciją ir atsakingą požiūrį į aplinkos apsaugą.

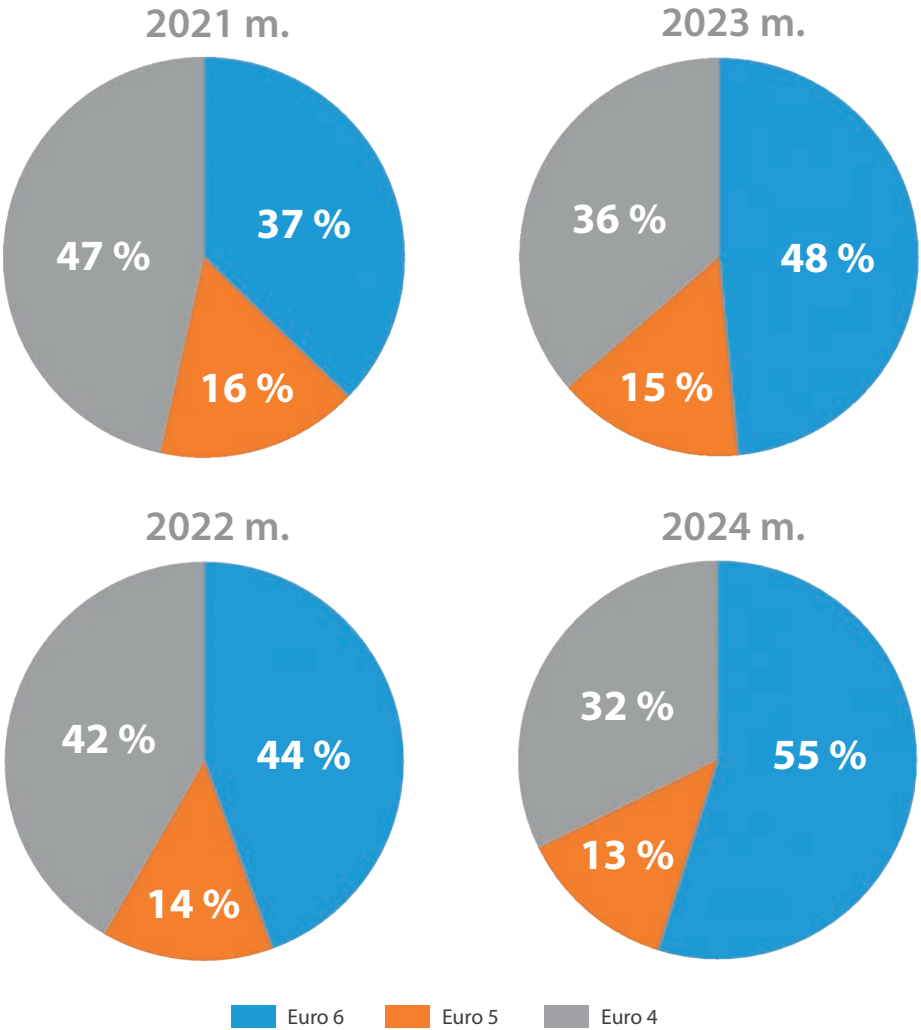
Laboratorinėje veikloje didžiausias poveikis aplinkai daromas vartojant elektros energiją (įrenginių darbui ir IT sistemų palaikymui), vandens išteklius (laboratorinių tyrimų atlikimui), naudojant kurą (pieno mėginių ūkiuose paėmimui ir surinkimui gyvūnų produktyvumo tyrimams bei superkamo žalio pieno mėginių tyrimams surinkimui, iš viso surinki-

mo vietų 265 vnt. (2022 m. – 289 vnt., 2023 m. – 269 vnt.).

Transportas

Bendrovė, prisidedama prie transporto sukeltos aplinkos taršos mažinimo ir prioritetą teikdama netauršiam, naudojančiam alternatyviuosius degalus automobiliui, 2024 m. turėjo 17 automobilių, atitinkančių „Euro 6“ (2021 m.; 2022 m. ir 2023 – 16 vnt.), 4 automobilius – „Euro 5“ (2021 m. – 7 vnt., 2022 m. ir 2023 – 5 vnt.) ir 10 automobilių atitinkančių „Euro 4“ (2021 m. – 20 vnt., 2022 m. – 15 vnt., 2023 m. – 12 vnt.) emisijos standartą.

Bendrovės turimas transporto parkas – 31 automobilis (2021 m. – 43 vnt.; 2022 m. – 36 vnt.; 2023 m. – 33 vnt.). Didžiausią dalį Bendrovės transporto priemonių 2024 metais sudarė dyzeliniai automobiliai – 19 vnt., benzinas/dujos – 10 vnt., benzinas – 1 vnt., benzinas/hibridas – 1 vnt..

Palyginus pastarųjų kelių metų duomenis, nors transporto parkas sumažintas (2021 m. – 26 vnt. ir 17 vnt.; 2022 m. – 21 vnt. ir 14 vnt. bei 1 hibridinis/benzininis automobilis; 2023 m. – 20 vnt. ir 12 vnt. bei 1 hibridinis/benzininis automobilis), tačiau sunaudojamų degalų sąnaudos (ypač dyzelino) išaugusios apie 12 proc. lyginant su praėjusiais metais (2023 m. dyzelino sunaudota 113470 l). Šis šuolis gautas dėl 2 priežasčių:

- pasikeitęs GPT padalinio darbuotojų kuro apskaitos tvarkos re-

glamentavimas (2023 m. balandžio 24 d. direktoriaus įsakymu Nr. 13V-0038 patvirtintos lengvųjų automobilių, naudojamų pagal panaudos sutartis, taisyklės). GPT asistentų važiavimo į ūkius kuro apskaitos tvarka pakeista, nes nuo 2023-06-01 panaikintos Darbo kodekso nuostatos dėl kompensavimo darbuotojams už kilnojamo darbo pobūdį.

- 2024 m. birželio 18 d. – 27 d. ir rugsėjo 17 d. – 27 d. vyko pilotiniai VMVT siuntų surinkimo ir gabenimo projektai.

2024 m. buvo numatyta sukurti ir įdiegti ekonominio vairavimo vertinimo sistemą, kuri būtų kaip motyvacinė sistema, leidžianti vairuotojui kiekvieną ketvirtį gauti priedą už ekonomišką vairavimą, tačiau nustatius, kad programinės įrangos duomenys nėra patikimi, nuspręsta atidėti sistemos taikymą.

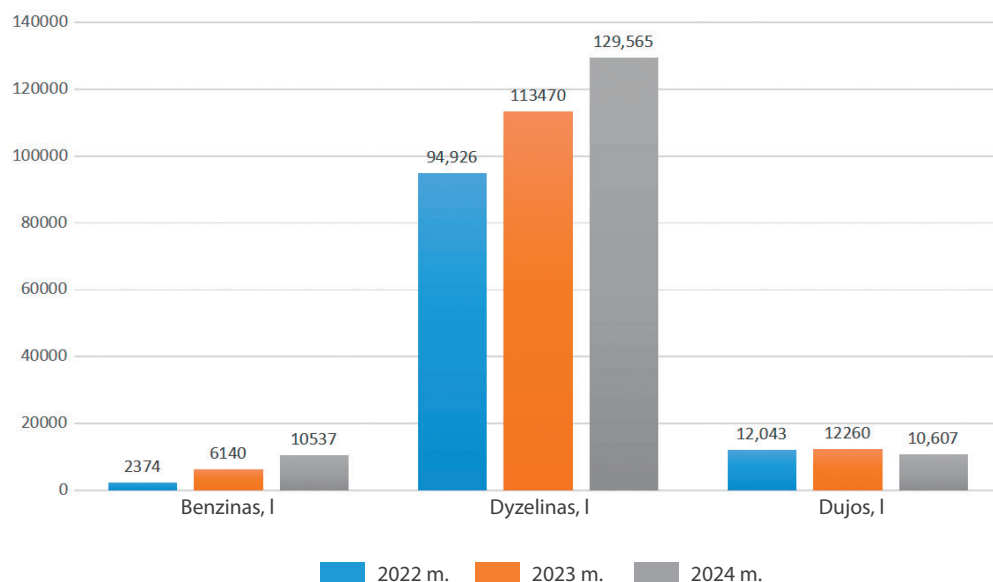
2023 metais pradėtas vykdyti N1 automobilių parko ŠESD emisijų vertinimas ir apskaita. ŠESD emisijos 2024 m. sudarė 131,08 t CO₂ ekv, 2023 m. – 144,8 t CO₂ ekv. Bendrovė poveikio klimato kaitai mažinti 2024 metais buvo iškėlusį ilgalaikį tikslą ir nustatiusi rodiklį sumažin-

ti 2 proc. ŠESD emisijas į Bendrovės N1 automobilių parkui. Šis rodiklis pasiektas, atsisakius taršių automobilių. ŠESD emisijos 2024 m. sumažėjo apie 10 proc. lyginant su praėjusiais metais.

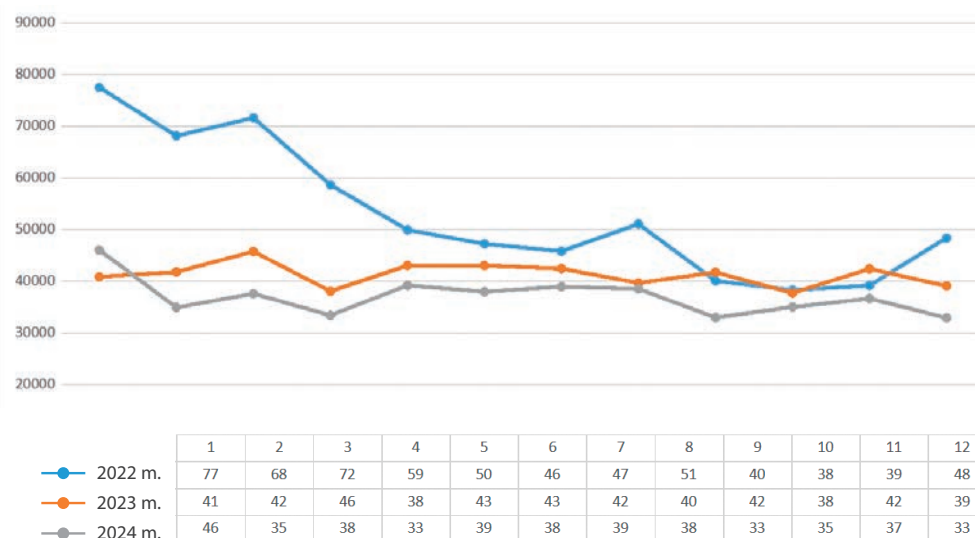
Atsakingas vartojimas

Pradėtas taikyti sisteminis/kompleksinis požiūris į aplinkosaugą paskatino efektyvų energijos vartojimą. Atsižvelgiant į susidariusią geopolitinę situaciją, didelis dėmesys buvo skiriamas energijos vartojimo efektyvumo didinimui, mažinant elektros suvartojimą visuose veiklos procesuose.

23 pav. Kuro suvartojimas

24 pav. Elektros energijos suvartojimas, tūkst. kWh

2024 metais strateginiame Bendrovės plane ir 2024–2026 metų ilgalaikių tikslų plane buvo numatyta sumažinti 5 proc. perkamos elektros energijos. Pasiiektas geresnis rezultatas per 2024 metus suvartota 10,5 proc. (52 tūkst. kWh) elektros energijos mažiau negu 2023 metais.

Taip pat sumažinta ir elektros galia nuo 650 kW iki 300 kW. Po sumažinimo galios dedamoji paskirstyta: linija I – 120 kW, linija II – 120 kW, linija III – 60 kW. 2024 m spalio mėnesį į eksploataciją paleista saulės elektrinė, kuri iki 2024 m. gruodžio

31 d. sugeneravo 400 kWh elektros energijos.

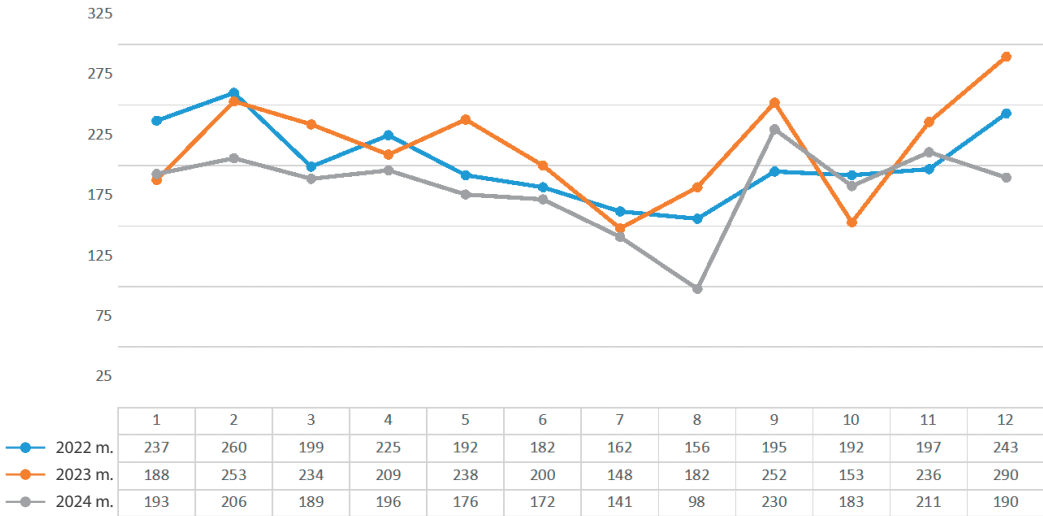
Siekiant tausoti vandens išteklius, Bendrovėje vykdomas vandens sunaudojimo monitoringas. Palyginus kelių metų rodiklius, nustatyta, kad vandens suvartojimas išlieka nepakitęs. Bendrovės laboratorija savo reikmėms vidutiniškai per mėnesį sunaudoja apie 200 m³ vandens. Pastebėta, kad vandens suvartojimas nuo 2020 metų kiekvieną mėnesį svyruoja nežymiai. Tačiau 2024 m. mažėjant pieno mėginių skaičiui vandens sunaudota 15 proc. (398 m³) mažiau negu 2023 m.

Bendrovė, siekdama prisidėti prie aplinkos apsaugos politikos tikslų, susijusių su klimato kaitos problemų sprendimu, išteklių naudojimu ir tvariu vartojimu bei gamyba, prisijungia prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės priemonės Žaliasis viešasis pirkimas. 2024 m. žalieji pirkimai Bendrovėje sudarė 100 proc. Įgy-

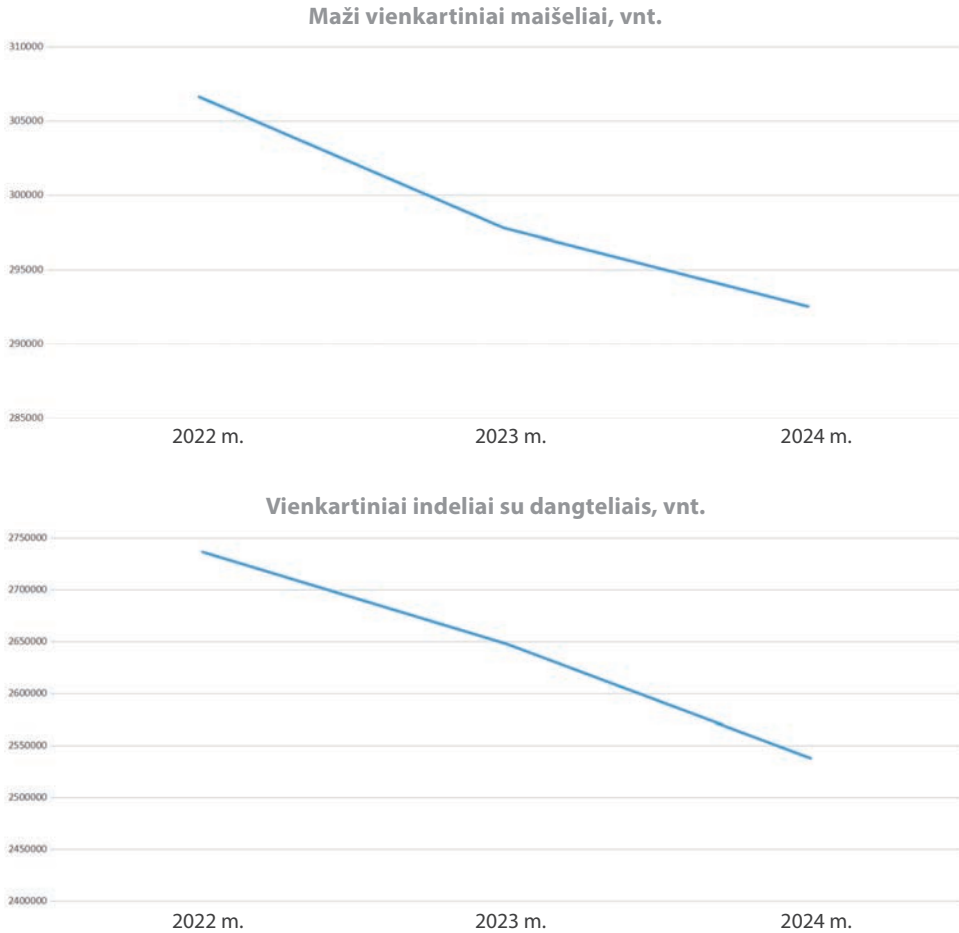
vendintas dar vienas 2024–2026 m. ilgalaikių tikslų plane numatytas rodiklis.

Mažėjant pieno gamintojų ir GPT ūkių, mažėja ir sunaudojamų vienkartinį plastikinių indelių mėginiams imti skaičius. Pastebėjome, kad kiekvienais metais vienkartinės taros sunaudojimas ženkliai mažėja.

25 pav. Vandens suvartojimas, m³

26 pav. Vienkartinės taros sunaudojimas pieno mėginiams imti

Mažėjant pieno mėginių, pieno supirkimo (perdirbimo) Bendrovės mėginių transportavimui atsisako naudoti konteinerius, kurių talpa siekia 80 indelių, o renkasi vienkartinius maišelius, į kuriuos galima sudėti iki 8 indelių. 2024 m. tokio tipo maišelių išduota 4700 vnt. arba 8–13 proc. daugiau negu 2023 m. (4 100 vnt.). ir 2022 m. (4 300 vnt.).

Panaudotos plombos, sulūžę konteineriai ir koreliai atiduodami UAB „Žalvaris“. 2024 m. plastiko perduota 92 kg mažiau (1 177 kg) negu 2023 m. (1 269 kg). Plastikiniai vienkartiniai indeliai ir vienkartiniai maišeliai kaip antrinė žaliava parduodami UAB „Plastic Chips“. 2024 m. perduota 21 126 t plastiko. Palyginimui perdirbimui viso perduota plastiko 2022 m. – 23 660 t,

2023 m. – 21 938 t. Abi šios Bendrovės yra įregistruotos Atliekų tvarkytojų valstybės registre, turi visus teisės aktais nustatytus leidimus, licencijas ir vykdo atliekų susidarymo bei tvarkymo apskaitą naudojantis Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinė sistema (GPAIS). Bendrovės 2024–2026 m. ilgalaikis tikslas mažinti atliekų susidarymą, taikant perdirbimą ir pakartotinį panaudojimą bei 100 proc. pieno mėginių transportavimui naudojamos plastikinės vienkartinės taros (maišeliai, indeliai, dangteliai) perduoti atliekų tvarkytojui yra įvykdytas.

UAB „Pieno tyrimai“ laboratoriniams tyrimams atlikti naudoja įvairias chemines medžiagas. Duomenis ir informaciją apie naudojamas

pavojingas chemines medžiagas ir preparatus direktoriaus įsakymu paskirtas Pamatinių tyrimų skyriaus chemikas kasmet teikia informacinėje sistemoje „Aplinkos informacijos valdymo integruota kompiuterinė sistema“ (IS „AIVIKS“). Šioje sistemoje duomenys pildomi nuo 2017 metų.

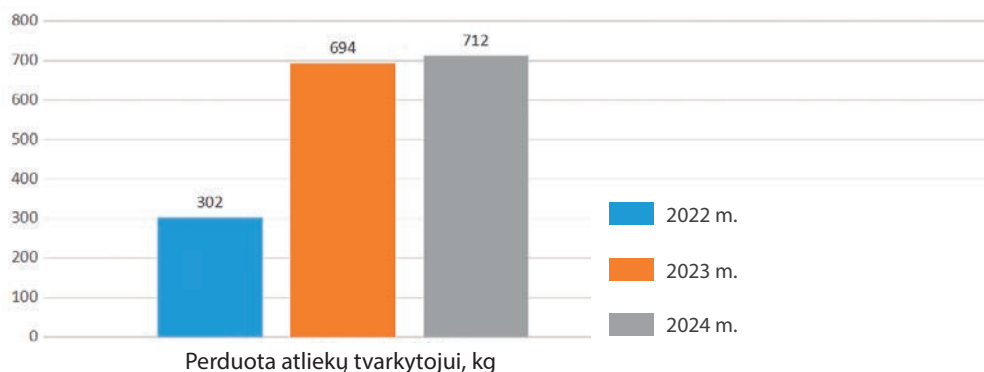
Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo reikalavimais, UAB „Pieno tyrimai“ pakuočių ir atliekų susidarymo apskaita vykdoma elektroniniu būdu GPAIS, į pildomą atliekų susidarymo apskaitos žurnalą įtraukiant visas Bendrovėje susidarancias atliekas. Atliekų ir pakuočių apskaitos vykdymas GPAIS sistemoje pradėtas nuo 2018 m. Cheminių medžiagų likučių paėmimui iš Bendrovės laboratorijos bei utilizavimui ir atliekų susidarymo

apskaitos žurnalo pildymo paslaugai nuo 2019-10-23 yra pasirašyta sutartis su UAB „Žalvaris“.

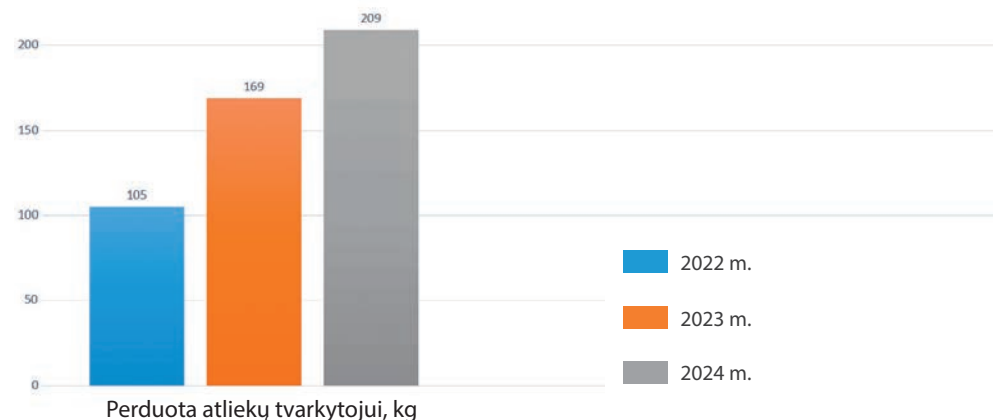
Atliekų tvarkytojui Bendrovės perduodamų pavojingų atliekų kiekių kitimas pateiktas 27–29 pav.

Laboratorinių cheminių medžiagų, įskaitant laboratorinių cheminių medžiagų mišinius, sudarytus iš pavojingų cheminių medžiagų, likučių atidavimas atliekų tvarkytojui šiek tiek kito. Augo medžiagų (712 kg) ir pakuočių, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių, skaičius iki 209 kg arba apie 19 proc. daugiau negu 2023 metais. Šis šuolis stebimas nuo 2023 m. pradėjus naudoti automatinę garo distiliavimo sistemą Vapodest 500, skirtą baltymų kiekio nustatymui piene pamatiniu Kjeldalio metodu.

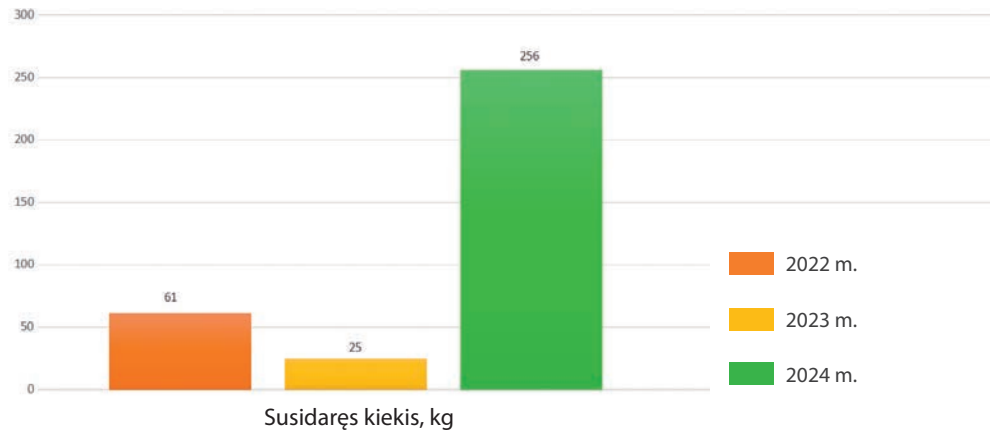
27 pav. Laboratorinės cheminės medžiagos, įskaitant laboratorinių cheminių medžiagų mišinius, sudarytos iš pavojingų cheminių medžiagų arba jų turinčios

28 pav. Pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos

29 pav. Smulki IT ir telekomunikacijų įranga

2024 metais ženkliai augo nusi-dėvėjusios smulkios IT ir kitos telekomunikacijos įrangos perdavimas atliekų tvarkytojui, net iki 256 kg. Laboratorijos veikloje po pašarų tyrimo susidariusios žaliosios atlie-

kos taip pat perduodamos atliekų tvarkytojui UAB „Rokvesta“. Išaugus pašarų tyrimų apimtims, 2024 m. atiduota 1430 kg žaliųjų atliekų, palyginimui 2023 metais – 1280 kg, 2022 m. – 1 535 kg.

SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ

Darbuotojų gerovė ir darbo sauga

Bendrovė, atsižvelgdama į visų so-cialinės atsakomybės sričių svarbą ir siekdama užtikrinti darnią veiklą, vadovaujasi šiais principais: pagarba

žmogaus teisėms, darbuotojų sau-ga ir sveikatos apsauga, darbuotojų mokymai ir kvalifikacijos kėlimas, ry-šių stiprinimas su įvairiomis mokslo institucijomis bei bendradarbiavi-mas su vietinėmis bendruomenėmis. Ataskaitos sudarymo datai Ben-drovėje dirbo 202 darbuotojai.

24 lentelė

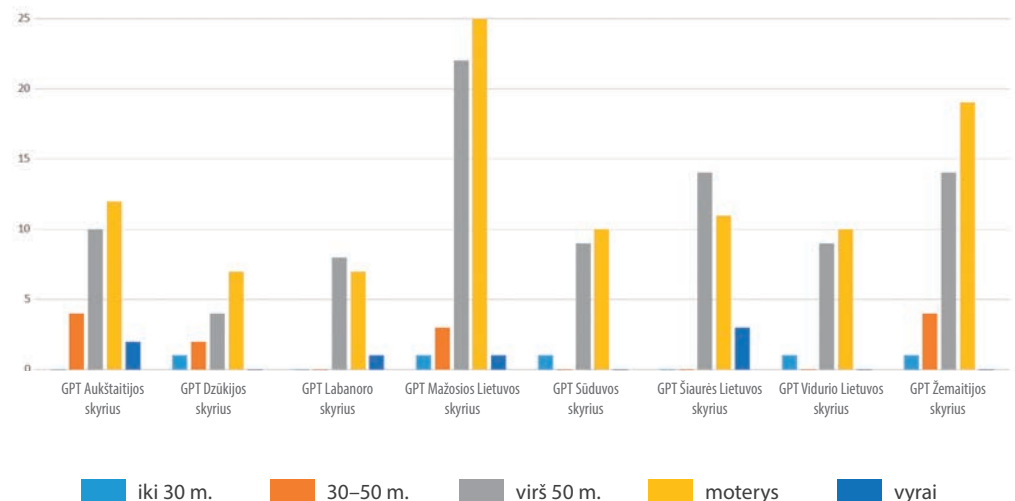
Metai	2022 m.		2023 m.		2024 m.	
Darbuotojai	238		227		202	
	187 moterys	51 vyrai	178 moterys	49 vyrai	157 moterys	45 vyrai
Amžiaus vidurkis, metai	54		55		55	

Dėl Bendrovės darbo specifikos didžiąją dalį personalo sudaro la-boratorijoje tyrimus atliekantys darbuotojai ir pieninių gyvūnų pro-duktyvumo tyrimų asistentai, kurie paima kontrolinius pieno mėginius ir tvarko veislininkystės apskaitą ūkiuose. Darbą šiose srityse daž-niausiai renka moterys, o tai ir nu-lemia didelę moterų dalį personalo struktūroje (2024 m. – 78 %). Vyrai dirba Bendrovėje vairuotojų-ekspe-ditorių, techninių specialistų parei-gose. Kadangi Bendrovėje dirba žy-miai daugiau moterų, ši tendencija išlieka ir vadovaujančiame lygmeny-jė: aukščiausiojo lygio ir veiklų vado-vais (direktorius, vyr. finansininkas, direktoriaus patarėja, GPT veiklos

vadovas, kokybės sistemos vadovas, Laboratorijos vadovas, Bendrųjų rei-kalų skyriaus vadovas) yra 5 moterys ir 2 vyrai, o struktūrinių padalinių (skyrių) vedėjais/vadovais yra 8 mo-terys ir 6 vyrai.

Lygių galimybių teisės politikoje akcentuojama netolerancija diskri-minuojamam elgesiui dėl rasės, ly-ties, tautybės, politinių ar religinių įsitikinimų, sveikatos ar neįgalumo. Pagrindinis dėmesys yra skiriamas sugebėjimui gerai atlikti darbą, ne-diskriminuojant darbuotojų pagal amžių, lytį ir vietovę. Žemiau pa-veiksle pateikiamas gyvūnų produk-tyvumo padalinio (GPT) darbuotojų pasiskirstymas pagal amžių, lytį ir vietovę.

30 pav. GPT darbuotojai pagal amžių, lytį ir vietovę

Atlyginimai ir jų pasiskirstymas

Bendrovė vykdo socialiai atsakingą požiūrį į darbuotojų darbo sąlygas ir jų palaikymą. Bendrovėje yra vadovaujamosi vienodomis atlygio bei socialinės atsakomybės nuostatomis darbuotojų atžvilgiu. 2024 m. kovo 20 d. peržiūrėtos ir direktoriaus įsakymu Nr. 13V-0029 patvirtintos Darbo apmokėjimo sistemos taisyklės.

Papildomi finansiniai paskatinimai darbuotojams

Bendrovė yra socialiai atsakinga ir rūpinasi savo darbuotojais, juos paremdama finansiškai ištikus nelaimėi. Kaip ir kiekvienais metais, 2024 m. 16 darbuotojų išmokėta materialinė pašalpa mirus artimiesiems giminačiams, vaiko gimimo, vestuvių ir kitais atvejais. Metų pabaigoje švenčių proga visiems 202 Bendrovės darbuotojams įteikti dovanų kuponai (kortelės).

Pagal parengtą UAB „Pieno tyrimai“ darbuotojų įsitraukimo gerinimo priemonių planą, kuriame daug dėmesio buvo skirta darbuotojų socialinėms reikmėms, bendradarbiavimui ir papildomam nefinansiniam skatinimui, organizuoti šie renginiai: vasario 13 d. Užgavėnių šventė, bir-

želio 27 d. ekskursija Kairaičių ūkyje (Kazlų Rūdos r.), nuo liepos 1 iki rugsėjo 1 d. vyko darbuotojų žingsnių iššūkis „Apeikime Lietuvą“, rugsėjo 14 d. Rumšiškėse vyko darbuotojų vasaros sąskrydis, lapkritį „Pyragų diena“, o gruodžio 28 d. darbuotojams ir jų šeimos nariams organizuota kalėdinė šventė - apsilankymas kino teatre.

Žmogaus teisės

UAB „Pieno tyrimai“ socialinės atsakomybės politikoje pabrėžiama pagarba žmogaus teisėms ir privatumui, nors žmogaus teisių sritis nėra ta sritis, kurioje Bendrovė daro reikšmingą poveikį. Bendrovėje draudžiamas žmogų diskriminuojantis elgesys dėl jo rasės, tautybės, lyties, religinių, politinių įsitikinimų, priklausymo organizacijoms, sveikatos ar neįgalumo, užtikrinamos lygios darbuotojų galimybės ir teisės. 2021-03-17 Bendrovėje direktoriaus įsakymu patvirtintoje Lygių galimybių politikoje bei darbuotojų darbo apmokėjimo sistemoje, etikos kodekse, kituose dokumentuose įtvirtintas lygių galimybių principų įgyvendinimas ir dedamos visos pastangos, kad tų principų būtų nepriekaištingai laikomasi. Pagarba žmogaus teisėms yra neatskiriama

svarbiausių Bendrovės vertybių dalis. Prie Bendrovės teikiamų darbo skelbimų yra įrašas, kad **UAB „Pieno tyrimai“ nediskriminuoja dėl lyties, amžiaus, seksualinės orientacijos ar seksualinės tapatybės, etninės tapatybės, religijos ar negalios.**

2022 metais atlikta poveikio analizės apklausa parodė, kad socialinėje srityje suinteresuotosios šalys didžiausią dėmesį taip pat skiria žmogaus teisėms, Bendrovės kultūros ir vertybių laikymuisi. Nuo 2020 m. Bendrovėje nebuvo užregistruota nei vieno darbuotojų teisių pažeidimo arba darbinių konfliktų atveju. Numatyta atsakingai reaguoti į pranešimus apie žmogaus teisių pažeidimus, kuriuos darbuotojai gali teikti Bendrovės direktoriui, o esant probleminei situacijai, sprendimą priimtų direktoriaus sudaryta kompetentingų asmenų komisija.

2022-10-26 direktoriaus įsakymu Nr. 13V-0108 patvirtinta UAB „Pieno tyrimai“ psichologinio smurto ir priekabiavimo darbo aplinkoje prevencijos politika bei paskirtas atsakingas asmuo už psichologinio smurto darbo aplinkoje prevencijos organizavimą. Bendrovės politika skatina kurti tokią darbo aplinką, ku-

rioje darbuotojas ar jų grupė nepatirtų priešišky, neetiškų, žeminančių veiksmų, kuriais kėsiamasi į atskiro darbuotojo ar jų grupės garbę ir orumą, fizinį ar psichologinį asmens neliečiamumą, įtraukti pačius darbuotojus į problemų sprendimų priėmimo procesą, sudaryti galimybes darbuotojams pateikti pasiūlymus dėl darbo organizavimo. 2024 metais spalio 2 d. vyko vidaus mokymai „Žmogaus teisės, darbuotojų nediskriminavimas ir lyčių lygybės užtikrinimas“.

2024 m. gegužės mėn. Darbo taryba organizavo darbuotojų apklausą apie fizinę ir psichosocialinę darbo aplinką tema „Klausk vadovo visko“, kurios metu darbuotojams buvo suteikiama galimybė užduoti rūpimus klausimus bendrovės vadovui, o vadovui - tiesiogiai išgirsti problemas ir lūkesčius, spręsti čia ir dabar, o neturint sprendimo, būtinai grįžti su atsakymais. Hibridiniu būdu organizuoto susitikimo su darbuotojais metu direktorius atsakė į darbuotojams rūpimus klausimus. 2024 metais pagal poreikį buvo vykdomi atskirų skyrių darbuotojų susirinkimai su tiesioginiu vadovu, kad aptarti aktualius darbinis klausimus, artimiausius planus bei pokyčius.

UAB „Pieno tyrimai“ dirba 8 darbuotojai, turintys neįgalumą. Neįgaliems darbuotojams darbo sąlygos pritaikytos atsižvelgiant į Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie SAMO išduotas išvadas dėl darbo pobūdžio ir sąlygų. Vadovaujantis jomis, yra išleisti įsakymai, draudžiantys darbuotojams dirbti veikiant šiose išvadose nurodytiems fizikiniams, ergonominiams, ir fiziniams rizikos veiksniams. Darbuotojų vadovai yra įpareigoti užtikrinti ir kontroliuoti, kad neįgalūs darbuotojai nedirbtų veikiant išvadose dėl darbo pobūdžio ir sąlygų nurodytiems rizikos veiksniams. Taip pat visi darbuotojai, turintys neįgalumą, skiriami dirbti viršvalandžius, dirbti naktį ir budėti tik esant jų raštiškam sutikimui ir tik tada, kai to nedraudžia sveikatos įstaigos išduota išvada dėl darbo pobūdžio ir sąlygų.

Visi Bendrovės darbuotojai yra laisvi burtis į bet kokiais organizacijas. Bendrovėje veikia profesinė darbuotojų sąjunga, šiuo metu vienijanti 29 darbuotojus. Bendrovėje veikia ir darbuotojų interesus atstovaujanti 2024 metais išrinkta darbuotojų Darbo taryba, kuri aktyviai dalyvauja sprendžiant visus Bendrovei svarbius klausimus bei kuria socialinį di-

alogą tarp darbdavio ir darbuotojų. Efektyvus socialinis dialogas įgyvendinant informavimo ir konsultavimo procedūras prisideda prie geresnio organizacijos ir jos darbuotojų savitarpio supratimo ir sveikų santykių tarp darbuotojų ir vadovų. Tam tikslui 2024 metais Bendrovės administracija ir Darbo taryba organizavo 6 susitikimus dėl apmokėjimo sistemos projekto tikslinimo ir koregavimo, priedų ir pašalpų skyrimo, darbuotojų įsitraukimo tyrimo organizavimo tvarkos ir kitiems klausimams bei iškilusioms problemoms spręsti.

Bendrovė ir toliau dės pastangas, kad šioje srityje pasiektų dar daugiau teigiamų pokyčių, didelį dėmesį skiriant socialinei lygybei taikant sąžiningo atlygio modelį, siekiant lyčių lygybės, užkertant kelią bet kokių tipų diskriminacijai, užtikrinant darbuotojų saugumą ir geriausią sveikatos apsaugą.

Darbuotojų sveikata ir sauga

Bendrovėje griežtai laikomasi nustatytų darbo saugos reikalavimų, nuolat gerinama darbo aplinka, vykdomos prevencinės priemonės, siekiama iki minimumo sumažinti darbuotojų sveikatą ar saugumą

neigiamai paveikti galinčius veiksnius. Visi darbuotojai privalo laikytis nustatytų darbo saugos reikalavimų darbo vietoje ir reguliariai atnaujinti savo žinias.

Kurdama saugią darbo aplinką, Bendrovė vadovaujasi Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu, darbo kodeksu bei šiais standartais:

- LST EN ISO 26000:2020 „Socialinės atsakomybės gairės“;
- LST EN ISO 14001:2015 „Aplinkos apsaugos vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“.

2024 m. vienas iš prioritetinių tvarkymo tikslų socialiniais klausimais buvo darbuotojams papildomai suteikti 2 dienas sveikatos gerinimo atostogų. Ši iniciatyva įsigaliojo gegužės mėnesį ir ją pasinaudojo 129 darbuotojai arba 252 dienos (2024–2026 m. ilgalaikių tikslų plane siektinas rodiklis buvo 400).

Darbuotojai, kurių veiklos pobūdis ir specifika leidžia jiems priskirtas funkcijas atlikti nuotolinio darbo organizavimo forma, gali pasinaudoti galimybe dirbti nuotoliniu būdu. Darbuotojas nuotolinio darbo trukmę ir laiką iš anksto suderina su Bendrovės direktoriumi ir savo tie-

sioginiu vadovu. Bendrovės vadovaujantys darbuotojai turi teisę taikyti darbuotojams lanksčias darbo sąlygas ir, esant rimtoms priežastims, išleisti darbuotoją iš darbo. Galimybė dirbti nuotoliniu būdu naudojasi 50 Bendrovės darbuotojų.

Saugių ir sveikų darbo sąlygų sudarymas Bendrovėje reglamentuojamas Lietuvos Respublikos darbo kodekso, standarto LST EN ISO 26000:2020 „Socialinės atsakomybės gairės“ reikalavimais bei kitais darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktais. Tinkamos darbo sąlygos daro stiprų poveikį darbuotojų ir jų šeimų gyvenimo kokybei, ekonominiam ir socialiniam vystymui. Kuriant saugią darbo aplinką, periodiškai atliekamas profesinės rizikos darbuotojų darbo vietose vertinimas. Bendrovės darbuotojai pagal darbo pobūdį yra aprūpinami asmeninėmis apsaugos priemonėmis, kad būtų užkirstas kelias sužeidimams, nelaimingiems atsitikimams. 2024 metais užfiksuotas 1 nelaimingas atvejis pakeliui į darbą dėl slidžios kelio dangos. Bendrovėje nuo 2022 m. veikia jungtinis darbuotojų ir vadovybės sveikatos ir saugos komitetas, kuris nagrinėja saugos instrukcijas, tikrina bei sprendžia problemas, kurias iškelia darbuotojai ir vadovai.

Didelis dėmesys skiriamas darbuotojų sveikatos profilaktikai – skiriamos lėšos periodiniam privalomajam sveikatos patikrinimui. Bendrovė rūpinasi, kad visi darbuotojai, dirbantys gamtinėje aplinkoje, būtų paskiepyti Bendrovės lėšomis nuo erkinio encefalito. Taip pat visi norintys darbuotojai papildomai skiepijami nuo gripo: 2024 m. paskiepyta 20 darbuotojų, 2023 m. – 27 darbuotojai, 2022 metais – 32 darbuotojai. Nuo 2020 metų visi Bendrovės darbuotojai kasmet yra apdraudžiami asmens draudimu nuo nelaimingų atsitikimų (mirtis dėl nelaimingo atsitikimo, neįgalumo, įvairių traumų).

Siekiant užtikrinti sveiką, saugią, higienišką darbo aplinką, Bendrovė stengiasi įtraukti darbuotojus į šią veiklą, prisidedant prie sveikos gyvensenos iniciatyvų. Bendrovės pastato vidiniame kiemelyje įrengtas dviračių laikymo stovas, kad šiltuoju metų laiku darbuotojai į darbą galėtų važiuoti dviračiais.

Darbuotojų mokymai ir kompetencijų ugdymas

Strateginių tikslų įgyvendinimas ir Bendrovės vizijos siekimas neįmanomas be profesionalių ir kompetentinių

gų darbuotojų. UAB „Pieno tyrimai“ personalo politika orientuota į darbuotojų profesinių gebėjimų ugdymą ir organizacijos kultūros, kuriančios didesnę vertę patiems darbuotojams ir visuomenei, formavimą. Kiekvienais metais Bendrovės vadovybė įsivertina turimą darbuotojų kompetenciją bei apsibrėžia kokių kvalifikacijų trūksta vykdant dabartinę veiklą ir/arba orientuojantis į ateityje planuojamą plėsti veiklą. Darbuotojams kiekvienais metais organizuojami ne tik profesiniai (vidaus ir išorės) mokymai, bet ir saugos ir sveikatos darbe mokymai, periodiškai atliekami instruktavimai saugos ir sveikatos klausimais. Metų pradžioje sudaromi planai tiek vidaus mokymams, kai mokomasi Bendrovės viduje savais resursais, tiek išorės mokymams, kai pagal suformuotus poreikius mokymus vykdo išorės organizacijos. Darbuotojų mokymas planuojamas kiekvienų metų pradžioje parengiant metinį mokymo planą, kurį tvirtina direktorius. Bendras mokymo valandų skaičius į Bendrovės darbuotojams sudarė: 2024 m. – 4120 val. (2023 m. – 4247 val.; 2022 metais – 3099 val.). Vykdamas išorės mokymus, visiems Bendrovės darbuotojams buvo sudarytos galimybės tobulintis ir kelti kvalifikaciją įvairiuose organizuojamuose

se seminaruose ir kursuose. 2024 m. tokiuose mokymuose dalyvavo 62 darbuotojai, 2023 m. – 66 darbuotojai, 2022 m. – 81 darbuotojas.

2024 metais didelis dėmesys buvo skiriamas vadovų ugdamosios lyderystės kompetencijų ugdymo mokymams: pokyčių valdymas, įkvėpimas ir ugdymas, jautrių ir komplikuočių darbinių situacijų valdymas ir pan. Tuo tikslu buvo įsigyta Grand Partners vadybos e-mokymų platforma, kiekvieną trečiadienį skiriant vieną valandą mokymų klausymui bei aptarimui.

2024 metais ir toliau buvo tęsiami Lean vadybos mokymai (9 mokymai po 7 val.), kuriuose priklausomai nuo temos dalyvavo 18 vadovaujančių darbuotojų. Visų mokymų metu buvo siekiama dalintis patirtimi tarpusavyje, tokiu būdu sustiprinant bendradarbiavimą ir komandiškumą. 2024–2026 m. vienas iš ilgalaikių tikslų buvo kompetencijų išlaikymas ir ugdymas, vienam darbuotojui skiriant $\geq 18,5$ valandų, mokymuisi ir tobulėjimui, įvykdytas.

2024 m. Bendrovėje organizuotos 2 darbuotojų atrankos laisvoms darbo vietoms užimti: 1 atranka

GPT tyrimų asistentės, 1 atranka logistikos vadybininkės-koordinatūros pareigoms užimti. Įvertinus kvalifikaciją ir turimą darbo patirtį, logistikos vadybininkės-koordinatūros pareigoms buvo atrinktas kandidatas iš vidinių išteklių (Bendrovės darbuotojų), į GPT tyrimų asistentės poziciją – iš išorės.

Kiekvienais metais vykdomas personalo veiklos aptarimas pravedant metinius ir tarpinius veiklos pokalbius su darbuotojais, kurių metu darbuotojai kartu su vadovais išsikelia metinius tikslus, susietus su Bendrovės strateginiais tikslais ir uždaviniais, aptariamas jų vykdymas, nustatomas mokymo poreikis ir suteikiamas grįžtamasis ryšys. 2024 m. praveista veiklos aptarimo pokalbių su 199 (99 proc.) darbuotojais, o 2023 m. – su 232 (97 proc.) darbuotojais.

Santykiai su visuomene

UAB „Pieno tyrimai“ savo veikla kuria pridėtinę vertę pieno sektoriaus verslui ir visuomenei, skatindama sveiką ir kokybišką žalio pieno gamybą. Bendrovės veikla yra socialiai atsakinga. Gyvūnų produktyvumo tyrimų skyriai, vykdydami savo veiklą tiesiogiai pas ūkininkus, glaudžiai bendradarbiauja su vietinėmis

bendruomenėmis ir jose gyvenančiais žmonėmis.

Santykių su visuomene srityje kuriamas ir palaikomas nuolatinis bendradarbiavimas, grindžiamas bendrais tvaraus vystymosi interesais. Suprantant mokslo svarbą tvariam vystymuisi, bendradarbiaujame su mokslininkais, jiems sudaromos sąlygos gauti duomenis vykdomiems moksliniams projektams. 2024 metais kaip ir 2023 metais Bendrovė kartu su mokslininkais ir kitomis institucijomis dalyvavo vykdant šiuos projektus:

- Superkamo pieno ir šio pieno mėginių tapatumo kontrolė;
- „Tvarus silosas“ – su Latvijos ūkininkų sąjunga „Zemnieku saeima“ įgyvendiname ES Baltijos programą.
- Pieninių karvių mastito sukėlėjų ir jų jautrumo antimikrobinėms medžiagoms stebėseną.
- „Priemonės mažinančios mastitų ir somatinių ląstelių skaičių piene, kartu mažinant antibiotikų panaudojimą mastitų gydymui ūkiuose“ – su LR žemės ūkio rūmais ir ES.

Šiuose projektuose dalyvavo 442 pienininkystės ūkis, atliktų tyrimų skaičius – 154 733.

Nuo 2021 metų tęsiama bendradarbiavimo sutartis su VšĮ „Lietuvos sveikatos mokslų universiteto praktinio mokymo ir bandymų centras“, kurios pagrindu mūsų laboratorijoje atliekami pieno riebalų rūgščių tyrimai ir pateikiami duomenys mokslinio/praktinio pritaikymo ir tvaraus ūkio bandos valdymo tikslais.

Visus, norinčius susipažinti su Bendrovės vykdoma veikla, kviečiame apsilankyti Bendrovėje. Vizitų, ekskursijų metu supažindiname su Bendrovės veikla, atliekamais tyrimais, pieno kiekio matuoklių ir skaitmeninių termometrų bei skysčių dozatorių, vidurinės IR srities matuoklių kalibravimo ir patikros paslauga, šaldymo rezervuarų patikra. 2024 m. Bendrovėje pravesta 21 ekskursija, apsilankė 299 žmonės. 2354 užsakovams telefonu suteikta juos dominanti informacija apie atliekamus tyrimus ir paslaugas, vykdomas veiklas, projektus bei kitus klausimus. Didžiausią dalį skambučių (42 proc.) sudarė logistikos klausimai, 33 proc. – tyrimai ir paslaugos, 10 proc. – buhalteriniai klausimai, 9 proc. – informacinių technologijų paslaugos. Palyginimui – 2023 m. buvo 21 ekskursija, apsilankė 378 žmonės, 2022 metais – 18 ekskursijų, apsilankė 76 interesantai.

Prisidėdami prie kokybiško aukštojo mokslo išsilavinimo, Bendrovėje kasmet priimami studentai atlikti praktiką. 2024 metais 4 studentams sudaryta galimybė atlikti savanorišką praktiką. Palyginimui 2023 metais gamybinę praktiką laboratorijoje atliko 2 studentai, 2022 metais – 8 studentai bei 2 LSMU studentams suorganizuota 2 mėnesių trukmės praktika nuotoliniu būdu.

Visuomenės švietimas

Aktyviai vykdomė švietėjišką veiklą, dalyvaujame parodose, kurių tikslas – supažindinti visuomenę su šalies veislininkystės pasiekimais, teikiamomis paslaugomis, stiprinti regioninę bendradarbiavimą, stiprinti mokslo ir naujovių sklaidą. Kaip ir kasmet, 2024 m. kovo 21 d. – kovo 23 d. UAB „Pieno tyrimai“ dalyvavo parodoje „Ką pasėsi 2024“, vasario 21 d. savo veiklą pristatė Lietuvos galvijų veisėjų asociacijos ataskaitiniame renginyje, rugsėjo 26 d. – rugsėjo 28 d. dalyvavo Gyvulininkystės paroda 2024.

2024 metais paskelbti keturi informaciniai straipsniai apie Bendrovės veiklą specializuotuose leidiniuose: „Ūkininko patarėjas“, „Valstiečių laikraštis“, „Kauno dienos“ leidinyje

„Agro“, bei „Mano ūkis“ interneto svetainėje.

Iniciatyvos bendruomeniškumo srityje

Palaikome Bendrovės darbuotojų iniciatyvas ir veiklą, siekiant prisidėti prie visuomenės gerovės. 2024 metais Bendrovės darbuotojai dalyvavo iniciatyvoje „Pyragų diena“, kuri vykdoma kasmet jau nuo 2016 metų. Šiais metais suaukotos lėšos buvo skiriamos LSMU ligoninės Kauno klinikų filialui Vaikų reabilitacijos ligoninei „Lopšelis“. Trečius metus iš eilės buvo organizuota akcija „Saldžios kalėdos“, kurios metu darbuotojai dovanojo šokolado plyteles, kuriomis nudžiugino socialinės globos centro „Vija“ pacientus. Bendrovei už šią iniciatyvą buvo įteikta centro padėka.

2024 m. vienas iš prioritetinių tvarumo tikslų socialiniais klausimais buvo darbuotojams skirti vieną apmokamą darbo dieną savanorystei arba donorystei. Galime pasidžiaugti, kad Bendrovės darbuotojai nebuvo abejingi ir net 27 (2024–2026 m. ilgalaikių tikslų plane siektinas rodiklis buvo 40) darbuotojai savanoriavo organizacijoje „Maisto bankas“.

EKONOMINĖ SRITIS

Inovacijų diegimas

Bendrovės tvarumas priklauso nuo modernių technologijų diegimo ir naudojimo. Efektyvesnio išteklių naudojimo, geresnių darbo sąlygų kūrimo galime pasiekti tik diegdami inovacijas.

2024 metais didesnis dėmesys buvo skirtas informacinių technologijų srityje, skaitmenizuojant procesus:

- pieno riebalų rūgščių tyrimų iš superkamo pieno ir komercinių mėginių programa, kurią sudaro: užsakymo priėmimas, tyrimo atlikimas, tyrimo protokolų pateikimas, ataskaitų paruošimas ir rezultatų pateikimas internetiniame portale;
- mikotoksinų tyrimų pašaruose programa, kuria sudaro mikotoksinų užsakymų sukūrimas ir užsakovo pateiktos informacijos įvedimas bei suprogramuota galimybė mikotoksinius tirti kartu su pašarų tyrimu arba atskirai;
- Logistikos skyriuje optimizuojant vadybos procesus: į elektroninį formatą perkeltas mėginių atvežimo planavimas ir mėginių surinkimo grafikų derinimas su užsakovais,

patobulinta maršrutų sudarymo programa. Įgyvendinti veiklos proceso pokyčiai: atsisakyta korelių su indeliais pakavimo/aptraukimo plėvele, indelius užsakovams parduodant sufasuotus į maišus. Tam buvo pakeista taros išdavimo ir apskaitos sistema.

Pamatinių tyrimų skyriuje filtravimo sistemos „ProFlux® M12“, skirtos pieno baltymų koncentravimui ruošiant kalibravimo mėginius, plovimui vietoj Tritono X-100 tirpalo, kurio skilimo produktai daro žalingą poveikį aplinkai, pradėtas naudoti ekologiškesnis alternatyvus produktas - ECOSURF SA-9 tirpalas. Šis produktas yra biologiškai skaidi, aktyvi paviršiaus medžiaga ir yra suderintas su žaliosios chemijos principu.

2024 m. sausio 18–19 dienomis Nacionalinis akreditacijos biuras atliko UAB „Pieno tyrimai“ Laboratorijos kontrolės veiklos planinės priežiūros įvertinimą kartu su akreditavimo srities išplėtimu ir patvirtino UAB „Pieno tyrimai“ Laboratorijos, kaip C tipo kontrolės įstaigos, akreditavimą standarto LST EN ISO/IEC 17020:2012 „Atitikties įvertinimas. Reikalavimai, keliama įvairių tipų kontrolės įstaigų veiklai“ atitiktį at-

likti matavimo priemonių tikrinimą bei išdavė akreditavimo pažymėjimą su išplėsta akreditavimo sritimi pieno šaldymo rezervuarų (tūris iki 35 m³), laboratorinių skysčių dozatorių (nuo 1 µl iki 200 ml), skaitmeninių termometrų (nuo minus 30 °C iki plus 150 °C), maksimalių elektrinių termometrų (nuo 32,0 °C iki 42,0 °C; nuo minus 30,0 °C iki 32,0 °C; nuo 42,0 °C iki 150,0 °C), pieno analizatorių (laktoskopų) ((2...7) % riebalų, (2...5) % baltymų) metrologinei patikrai.

2024 m. vasario 21 d.–22 d. NAB ekspertams sėkmingai pristatytas ir teigiamai įvertintas, plečiant tyrimų akreditavimo sritį, naujas efektyviosios skysčių chromatografijos (HPLC) metodas laktozės kiekio nustatymui piene pamatiniu metodu pagal ISO 22662:2007. 2024 m. rugsėjo mėn. gautas NAB akreditavimo pažymėjimas su praplėsta laboratorinių stūmoklinių tūrio matavimo priemonių kalibravimo sritimi nuo 1 µl iki 100 ml.

Bendrovė savo veikloje įsipareigoja įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, diegiant naujesnes ir mažiau energijos vartojančias technologijas, plėsti

žaliąją gamybą, prisidedant prie Lietuvos ir regioninių įsipareigojimų didinti elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių apimtį. 2024 m. spalio mėn. ant bendrovės stogo įrengta saulės jėgainė.

Bendrovė nuolatos teikia prioritetus inovatyviems technologiniams sprendimams plėtoti, prisidėti prie Lietuvos žemės ūkio srities inovacijų skatinimo, įskaitant inovacijų paklausos kūrimą, kad diegiamos naujos technologijos ir modernūs darbo metodai atitiktų inovacijų plėtros, skaitmeninimo ir žalumo prioritetus, kurie pagerintų tiesioginės veiklos efektyvumą, operatyvumą bei sukurtų pridėtinę vertę Bendrovei ir klientams.

Diegdama inovacijas Bendrovė atsižvelgia į gamybinių technologinių procesų tobulinimą, aplinkos apsaugą, personalo darbo ir poilsio sąlygų gerinimą, energetinių resursų taupymą.

Atitiktis teisiniam reguliavimui ir mokesčiams

Visų Bendrovei taikomų teisinių reikalavimų laikymasis ir sąžiningai mokami mokesčiai yra esminė mūsų veiklos tvarumo sąlyga. Per ataskai-

tinį laikotarpį nebuvo jokių reikšmingų įstatymų ir teisės aktų nesi-
laikymo atvejų. Bendrovės mokesčių
strategija yra teisingai apskaičiuoti,
sąžiningai deklaruoti ir sumokėti vi-
sus priklausančius mokesčius pagal
Lietuvos Respublikoje galiojančius
įstatymus. Atitiktis teisiniam regu-
liavimui užtikrinama atliekant ne-
priklusomą finansinių ataskaitų au-
ditą. Metinės ataskaitas audituoja ir
pateikia savo išvadą nepriklausomas
auditorius.

ANTIKORUPCIJA

UAB „Pieno tyrimai“, siekdama
užtikrinti savo veiklos skaidrumą ir
viešumą, vykdo korupcijos preven-
ciją ir nuosekliai įgyvendina jos tiks-
lus, laikydamasi nulinės tolerancijos
korupcijai, teisėtumo, informacijos
atskleidimo ir veiklos skaidrumo,
interesų konfliktų vengimo, viešų-
jų pirkimų skaidrumo, darbuotojų
įtraukimo, atsakomybės neišven-
giamumo, nuolatinės stebėsenos ir
gerinimo principais. Bendrovė ne-
toleruoja jokių korupcijos apraiškų,
nederamos naudos priėmimo, teiki-
mo, siūlymo, pažadėjimo ar reikala-
vimo piktnaudžiaujant einamomis
pareigomis.

Korupcijos prevencijos priemonės
Bendrovėje įgyvendinamos vado-
vaujantis nacionalinių teisės aktų
reikalavimais, LR žemės ūkio minis-
terijos reguliavimo sričiai priskirtų
valdymo sričių kovos su korupcija
programa ir šios programos įgyven-
dinimo priemonių planais, Bendro-
vės korupcijos prevencijos politika,
korupcijos prevencijos priemonių
planais ir kitais vidaus teisės aktais,
reglamentuojančiais korupcijos pre-
vencijos veiklą. UAB „Pieno tyrimai“
patvirtintas nulinės tolerancijos ko-
rupcijai politikos aprašas (2021-12-
30 įsakymas Nr. 13V-0122) nustato
bendruosius korupcijos prevencijos
principus, korupcijos netoleravimo
nuostatas, korupcijos prevencijos
priemonės bei jų įgyvendinimo ko-
ordinavimą ir kontrolę. Valdymo ko-
ordinavimo centro 2023/2024 metų
VVĮ gerosios valdysenos indekso
ataskaitoje UAB „Pieno tyrimai“ ko-
rupcijos prevencijos gerosios valdy-
senos indeksas įvertintas balu A+. Tai
rodo, kad Bendrovė, diegdama ir
tobulindama korupcijos prevencijos
praktikas ir kurdama korupcijai at-
sparią aplinką, yra teisingame kelyje,
bei skatina nesustoti ir toliau užkirsti
kelia galimoms korupcijos apraiš-
koms, ypatingą dėmesį skiriant jų
prevencijai bei darbuotojų švietimui.

Įgyvendintos ir/arba vykdomos
priemonės ir iniciatyvos korupcijos
prevencijos srityje:

- Bendrovėje paskirtas asmuo, atsa-
kingas už korupcijos prevenciją;
- Bendrovės direktoriaus 2024-10-
15 įsakymu Nr. 13V-0075 patvir-
tinta antikorupcijos programa ir
antikorupcijos programos įgyven-
dinimo priemonių planas;
- Siekiant nustatyti UAB „Pieno tyri-
mai“ veiklos sritis, kuriose galimai
egzistuoja įstaigų veiklą veikian-
tys išoriniai ir (ar) vidiniai ir (ar)
individualūs rizikos veiksniai, ga-
lintys sudaryti galimybes atsirasti
korupcijai, asmuo, atsakingas už
korupcijos prevenciją, vadovau-
damasis Lietuvos Respublikos
Specialiųjų tyrimų tarnybos di-
rektoriaus 2021 m. lapkričio 30 d.
įsakymu Nr. 2-246 „Dėl korupcijos
pasireiškimo tikimybės nustatymo
ir jo atlikimo tvarkos rekomenda-
cijų patvirtinimo“, kasmet atlieka
korupcijos pasireiškimo tikimybės
įvertinimą. Paskutinis įvertinimas
atliktas 2024-09-18;
- Bendrovėje patvirtintas etikos ko-
deksas, nulinė dovanų politika,
dovanų registras. 2024 metais ben-
drovė gavo dovanų pagal tarptauti-
nį protokolą iš Taivano žemės ūkio
ministerijos delegacijos (arbata

dėžutėje padėta bendrovės dar-
buotojams ir svečiams pasivaikinti,
o kanceliariinių priemonių rinkinys
perduotas naudotis bendrovės dar-
buotojams). Dovanos registruotos
dovanų registre, kuris viešinamas
bendrovės interneto svetainėje;

- Bendrovėje didelis dėmesys skiria-
mas interesų konfliktų prevenci-
jai, privačių interesų deklaravimo
kontrolei. Tuo tikslu patvirtinta vie-
šųjų ir privačių interesų derinimo
tvarka, darbuotojų nusišalinimo ir
nušalinimo nuo pavesto darbo ar
užduoties tvarka. Šios tvarkos pri-
valomos visiems Bendrovės dar-
buotojams;
- Bendrovėje įgyvendinti pranešė-
jų apsaugos principai – įdiegtas
vidinis kanalas, kuriuo pranešėjai
gali pateikti informaciją apie pa-
žeidimus UAB „Pieno tyrimai“, ke-
liančius grėsmę viešajam interesui
arba jį pažeidžiančius, su kuria pra-
nešėjus sieja ar siejo darbo santy-
kiai arba sutartiniai santykiai (kon-
sultavimo, stažuotės, praktikos ir
pan.). Nustatyta informacijos apie
pažeidimus nagrinėjimo ir admi-
nistravimo tvarka, užtikrinamas
pranešėjų konfidencialumas ir ap-
sauga nuo atsakomųjų veiksmų.
Per 2024 metus nebuvo gautas nei
vienas pranešimas;

- Su Bendrovės korupcijos prevencijos politika bei su jos įgyvendinimu susijusiomis tvarkomis darbuotojai supažindinami dokumentų valdymo sistemoje (DVS);
 - Bendrovėje 2024-11-28 buvo organizuoti darbuotojų mokymai korupcijos prevencijos ir privačių interesų derinimo temomis, kas padeda ugdyti ir stiprinti darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą. 2024 metais buvo atlikta darbuotojų apklausa, kurioje į klausimus atsakė 146 darbuotojų. Apklausa bus organizuojama kasmet, siekiant įvertinti atsparumo korupcijai rodiklį. 2024 metų apklausa parodė, kad 90,4 proc. į anketos klausimus atsakiusių darbuotojų nėra pakantūs korupcijai (2023 metais tokių darbuotojų buvo 87,7 proc.). 95,9 proc. darbuotojų mano, jog Bendrovėje korupcija neegzistuoja (2023 metais tokių darbuotojų buvo 93 proc.);
 - Vykdamas kasmetinę Bendrovės klientų pasitenkinimo UAB „Pieno tyrimai“ teikiamomis paslaugomis apklausą, 2024 metais respondentų buvo klausiama, ar jiems bendraujant su Bendrovės darbuotojais teko susidurti su situacija, kuomet tiesiogiai ar netiesiogiai buvo užsiminta apie problemos sprendimą duodant kyšį ar kitaip neformaliai atsilyginant. 2024 metų apklausos rezultatai parodė, kad 100 proc. respondentų su korupciniais Bendrovės darbuotojų pasiūlymais nesusidūrė;
 - Bendrovė nuo 2021-03-02 taip pat aktyviai dalyvavo LR Prezidentūros ir Specialiųjų tyrimų tarnybos (kartu su partneriais) inicijuojame projekte „Skaidrumo akademija“, buvo jos narys, o 2022-12-20 Bendrovei įteiktas „Skaidrumo akademijos“ baigimo sertifikatas.
- Visa informacija apie korupcijos prevenciją skelbiama Bendrovės interneto svetainėje.

7. INFORMACIJA APIE SKAIDRUMO GAIRIŲ NUOSTATŲ LAIKYMĄSI

7.1. Informacijos atskleidimas

UAB „Pieno tyrimai“ vadovaujasi Bendrovių valdymo kodekso nuostatomis dėl informacijos atskleidimo, išdėstytomis šio kodekso IX principu („Informacijos atskleidimas“), kitomis Bendrovių valdymo kodekse nurodytus principus detalizuojančiomis nuostatomis, susijusiomis su viešu informacijos atskleidimu.

Informacija apie Bendrovės veiklą pasiekama visuomenei ir viešai skelbiama interneto svetainėje adresu www.pieno-tyrimai.lt. Skelbiama informacija suskirstyta skiltimis: paslaugos, kainos, naujienos, veiklos sritys, naudinga informacija, įmonė (įmonės, teisinė ir administracinė informacija), kontaktai, tyrimų rezultatai (prisijungimas registruotiems vartotojams), mėginių surinkimo transporto judėjimas.

Skelbiama ši informacija: Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nustatyti UAB „Pieno tyrimai“ tikslai, uždaviniai ir lūkesčiai, duomenys

apie Bendrovę, valdybą ir vadovą, jos struktūrą ir kontaktai, veiklos sritys, konkursai laisvoms darbo vietoms užimti, Bendrovės įstatai, metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai ir audito išvados, metinės vadovybės ataskaitos, strateginiai veiklos planai, informacija tvarumo klausimais, korupcijos prevencija, informacija apie kokybės vadybos sistemą, darbo užmokestį, tarnybinį transportą, teisės aktų pažeidimus (jeigu tokie nustatyti), viešuosius pirkimus, lėšas paramai, veiklai viešinti, paskatinimus ir apdovanojimus, paslaugų kainas ir kita aktuali informacija. Šios interneto svetainės pagalba Bendrovė, užtikrindama konfidencialumą, teikia pieno supirkėjams ir pieno gamintojams duomenis apie pieno tyrimų rezultatus, išduoda elektroninius tyrimo rezultatų protokolus ir PVM sąskaitas – faktūras už atliktus pieno tyrimus ir kitas paslaugas.

Interneto svetainė veikia lietuvių ir anglų kalbomis.

7.2. Vadovybės ataskaitos turinys

Bendrovės 2024 m. vadovybės ataskaita parengta vadovaujantis 2000 m. liepos 13 d. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu Nr. VIII-1835, 2024 m. birželio 25 d. Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės

įstatymu Nr. XIV-2811, Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr.1052, ir VVĮ gerosios valdysenos indekso metodika '23/24.

7.3. Apskaitos tvarkymas ir finansinių ataskaitų rinkiniai

UAB „Pieno tyrimai“ finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos, įmonių ir įmonių grupių

atskaitomybės įstatymais ir tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais (TFAS), priimtais taikyti Europos sąjungoje (ES).

7.4. Vadovybės ataskaitų ir finansinių ataskaitų rinkinių pateikimas

UAB „Pieno tyrimai“ vadovybės ataskaitą, metinių ataskaitų rinkinį, tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius ir nepriklausomo auditoriaus išvadą skelbia viešai interneto svetainėje. Reikalavimas dėl specialiųjų

įpareigojimų vykdymo atskleidimo nevykdomas, nes Bendrovė neatlieka paslaugų, atitinkančių Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintų Valstybės valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų

nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijose nurodytų specialiųjų įpareigojimų.

Teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinus metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir metinių finansinių ataskaitų nepriklausomo auditoriaus išvadą, metinę vadovybės ataskaitą skelbiame interneto svetainėje ne vėliau kaip balandžio 30 dieną;

Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius skelbiame viešai interneto svetainėje PDF formatu:

- tarpinių (3 mėnesių) finansinių ataskaitų rinkinį – ne vėliau kaip gegužės 31 d.;
- tarpinių (6 mėnesių) finansinių ataskaitų rinkinį – ne vėliau kaip rugpjūčio 31 d.;
- tarpinių (9 mėnesių) finansinių ataskaitų rinkinį – ne vėliau kaip lapkričio 30 d.;
- tarpinių (12 mėnesių) finansinių ataskaitų rinkinį – ne vėliau kaip kitų metų vasario 28 dieną.

7.5. Informacija apie metinių finansinių ataskaitų auditą

Metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditas atliekamas pagal Tarpautinius audito standartus. Bendrovės 2024 m. finansinių ataskaitų rinkinio auditą atliko nepriklausoma UAB „Raimda auditas“ auditorė Daiva Žumbakienė. Bendrovė su audito įmone sudarė paslaugų teikimo sutartį audituoti 3 metų finansines ataskaitas. Audito įmonę atlikti 2024–2026 m. metinių finansinių ataskaitų auditus patvirtino Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras 2024 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr.3D-793 „Dėl audito įmonės parinkimo atlikti UAB „Pieno tyrimai“ 2024–2026 m. metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditus“. Vieno

metinio audito kaina 5 tūkst. Eur, kitų mokėjimų, paslaugų ar garantijų auditoriams nebuvo mokėta ar suteikta.

Finansinių ataskaitų auditas apima nepriklausomą finansinių ataskaitų ataskaitų patikrinimą ir išvados pateikimą, kurioje nurodoma, ar finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais tikrai ir teisingai parodo įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal taikomus finansinės atskaitomybės reikalavimus ir ar vadovybės ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys atitinka metinių finansinių ataskaitų duomenis.

8. SVARBIAUSI ĮVYKIAI PO FINANSINIŲ METŲ PABAIGOS IKI ATASKAITOS SUDARYMO

1. 2025 m. sausio 14 d. Bendrovės valdyba patvirtino 2025–2027 m. strateginį veiklos planą.
2. Direktorius 2024 m. vasario 20 d. įsakymu Nr.13V-0014 patvirtinti 2025 m. veiksmų planas 2025–2027-ųjų m. strateginio veiklos plano įgyvendinimui ir 2025 m. veiklos biudžetas.
3. Nuo 2025 m. sausio 1 d. UAB „Pieno tyrimai“ prieš teikdama gyvūnų produktyvumo tyrimų paslaugas privalo gauti iš galutinio pagalbos gavėjo prašymą dėl pagalbos teikimo. Prašyme galutinis pagalbos gavėjas nurodo kokią valstybės pagalbos rūšį jis pasirenka gauti ir deklaruoja kaip jis atitinka Komisijos reglamento (ES) 2022/2472 nuostatoms, jeigu pasirenka pagalbos rūšį valstybės pagalba, arba Reglamento (ES) Nr. 1408/2013 nustatytiems reikalavimams, jeigu pasirenka pagalbos rūšį nereikšminga (*de minimis*) pagalba, ir, jeigu reikia, prideda finansinių ataskaitų kopijas.

Direktore
Laima Urbšienė

Asta Urbonienė

Dalia Riaukienė

